

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Tielaitos

Luonto, maisema ja kulttuurihistoria

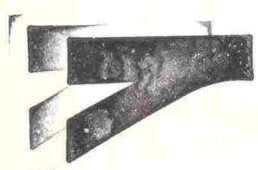

Kouvola 1995

Tielaitos

Kaakkois-Suomen
tiepiiri

08 TIEL Kirjas

Tielaitos
Kirjasto

Doknro: 950450
Nidehro: 950613

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila
Luonto, maisema ja kulttuurihistoria

Tielaitos
Kaakkois-Suomen tiepiiri

Kouvola 1995

© Tielaitos

Raportin tuotanto

1. painos

DI Taru Potinkara ja LT-Konsultit Oy

Kannen kuva : Summajokilaaksoa/ Tiina Saukkonen

Repro- ja painotyöt

Tarjouslehdet Oy

Helsinki 1995

1. painos

© Kaakkois-Suomen tiepiiri

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Kauppamiehenkatu 4

45101 Kouvola

Puhelinvaihte (951) 7761

Avainsanat: luonto, maisema, kulttuurihistoria, suojelu, arvoalueet.

Tiivistelmä

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila -selvitys on perusinventointi tieympäristön luonnosta, maisemasta ja kulttuurihistoriallisista kohteista. Selvitykseen on koottu kaikki tiedossa olevat arvokohteet n. 1 km etäisyydestä läänin yleisistä teistä. Se tarkastelee myös yleispiirteisesti tiestön vaikutuksia ympäristön arvokohteisiin. Selvityksessä on analysoitu tiestön sijoittumista suhteessa laajempiin ekologisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin aluekokonaisuuksiin. Maastoinventoinneilla tarkastettu, erilaisista teistä valittu otos (n. 30 % kaikista teistä) on luokiteltu maisemallisten ja ympäristöllisten arvojen mukaan viiteen luokkaan. Näille tyyppiteille on samalla laadittu maisemanhoidollisia toimenpidesuosituksia tieympäristön kohentamiseksi.

Tarkasteltaessa Kymen läänin yleisten teiden luonnonympäristöä voidaan todeta, että suurin osa tienvarsien luonnonsuojelualueista ja muista arvokohteista on säilyttänyt arvonsa. Yleensä kohteet sijaitsevat sen verran kauempana tiestä, ettei niille aiheudu juuri muuta haittaa kuin tieltä kantautuva liikennemelu. Suurin luonnonympäristöön kohdistuva vaikutus on aiheutunut itse tienrakentamisesta ja sen mukanaan tuomasta maankäytöstä - laajat luonnontilaiset ja ekologisesti tärkeät aluekokonaisuudet ovat pirstoutuneet. Erityisesti Kymenlaakson luonto on joutunut voimakkaan rakentamisen ja tieverkon pirstomaksi. Etelä-Karjalassa taas on säilynyt laajempia luonnonalueita ehyinä ja pirstoutumattomina. Luonnonympäristön arvokohteissa on myös tiellä liikkuvien luontoharrastajien suosimia kohteita mm. Parikkalan Siikalahti, joka edustaa läänin luontoa parhaimmillaan. Luonnonympäristön ongelmakohtina ovat Salpausselän arvokkaat harjualueet, jotka ovat kärsineet tienrakentamisesta. Selkeimmin tämä harjujen pirstoutuminen ja soranotto on havaittavissa valtatie 6 ympäristössä. Haminan uusi ohikulkutie (vt 7) tulisi puolestaan häiritsemään valtakunnallisesti arvokasta linnustonsuojelualueita Lupinlahtea.

Esihistorialliset ja kulttuurihistorialliset kohteet sijoittuvat tiiviisti samoille seuduille muodostaen selkeitä aluekokonaisuuksia. Kymenlaakson kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta on parhaimmillaan Kymijoen laakson sekä Summajokilaakson pienten maanteiden ja paikallisteiden varsilla. Etelä-Karjalassa taas idyllisimmät mäkikylät sekä niihin liittyvät rinnekedot ja niityt löytyvät "Runon ja rajan tien" (mt 401) varrelta. Rajaseudun sotahistorian edustavin esimerkki on Salpalinjan linnoitusketju. Monet kulttuurihistorialliset kohteet ovat tiellä liikkujalle matkailunähtävyyksiä, mm. Imatrankoski ja Valtionhotelli sekä vanha Viipurintie eli "Suuri Rantatie" (mt 351).

Teiden rakentamisen ja tienpidon vaikutukset maisemaan ovat Kymenlaaksoissa merkittävästi Etelä-Karjalaa laajemmat. Kymenlaaksoissa tiheä tieverkko on pirstonut laajoja viljelymaisemakokonaisuuksia ja muuttanut lukuisia kulttuuriympäristöjä erityisesti maakunnan eteläosassa. Kymenlaakson jokilaaksot tulisi erityisesti säilyttää kokonaisuuksina ja välttää uusien teiden rakentamista ja nykyisten oikomisista. Sippolanjoki- ja Summajokilaaksoissa sekä valtatie 7 varren kylissä ja kaupungeissa on runsaasti kulttuurihistoriallisia ympäristöjä, joita tulee erityisesti vaalia.

Etelä-Karjalassa varsinaisia kulttuuriympäristöjä on Kymenlaaksoa vähemmän. Luonnon monimuotoisuus ja vaihtelevat pinnanmuodot tekevät tie-maisemasta pääosin kauniin. Merkittävimmät maisema-alueet sijoittuvat maakunnan pohjoisosaan Suur-Saimaan vaikutuspiiriin. Viehättäviä tieympäristöjä löytyy mm. Lemin kirkonkylältä, Suomenniemeltä, Rautjärveltä sekä Simpeleen, Parikkalan ja Saaren alueilta.

Kymenlaakson jokilaaksoissa ja Etelä-Karjalassa on paljon viehättäviä, perinteisinä säilyneitä tieosuuksia, joita voitaisiin kehittää esim. pyöräilyteinä. Esimerkki tällaisesta on maamme pisin museotie (mt 351) välillä Hamina-Virojoki. Matkailun kannalta merkittävä on erityisesti valtatie 6, jonka ympäristöä tulisi parantaa, ensisijaisesti välillä Kouvola-Lappeenranta.

Työssä esitetty tieympäristön tyyppikohtainen jaottelu ja tyyppitiejaksojen toimenpidesuosituksukset palvelevat ennen kaikkea jatkosuunnittelua. Maastossa läpikäytyt tiet on jaettu viiteen eri ryhmään: kulttuurimaisemaltaan arvokkaat tiet (A), luonnonmaisemaltaan arvokkaat tiet (B), maastoon hyvin sovitettut tiet (C) ja ns. standarditiejaksot (D), joissa ei ole erityisiä ongelmia sekä ongelmalliset tiet ja tiejaksot (E). Kymenlaaksossa jokilaaksojen tiet ja maakunnan pohjoisosan tiet sekä pääosa Etelä-Karjalan teistä edustavat luokkia A ja C. Ongelmallisia tiejaksoja ovat Kymenlaaksossa valtatie 6 Kouvolan ohikulkutieosuudella ja Etelä-Karjalassa niinkään valtatie 6 Luumäen kohdalla sekä välillä Joutseno-Imatra. Lyhyesti voidaan todeta, että luokkien A, B ja C tiemiljööt tulisi säilyttää mahdollisimman paljon nykytilaansa. Luokkien D ja E tiemiljööt sen sijaan kaipaavat perusteellista tieympäristön parantamista.

Tyyppitiejaksoille esitetyt toimenpiteet vaihtelevat liittymäympäristöjen parantamisesta tienvarsivesakon raivaamiseen. Tiepiiri voisi aloittaa maisemanhoidon kehittämisen parantamalla tässä selvityksessä esitettyjä teitä. On tärkeää, että tiemaisemaa hoidetaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Tämän takia tulisi laatia erityinen maisemanhoito-ohjelma - jo tulevana tielaitoksen vihervuonna 1996.

Alkusanat

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila -selvitys on perusta tieympäristön luonnon, kulttuurihistoriallisten kohteiden ja maiseman säilyttämiselle ja tieympäristön kehittämiseksi. Samalla tämä selvitys on osa Kaakkois-Suomen tiepiirin laajaa liikenneympäristön tila -selvitystä. Muut osat kyseisestä selvityksestä ovat käsittelevät pohjavesiä, melua, ilmanlaatua ja maaseututaajamia.

Kaakkois-Suomen tiepiirin Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila -selvityksen osa luonto, maisema ja kulttuurihistoria on tiepiirin toimeksiantona LT-Konsultit Oy:n tekemä. Työn ohjauksesta ja valvonnasta Kaakkois-Suomen tiepiirissä ovat vastanneet vs. ympäristöpäällikkö Leena Kiuru, diplomi-insinööri Taru Potinkara, insinööri Keijo Viljakainen ja maisemanhoidonvalvoja Hannu Kallio. LT-Konsultit Oy:ssä työn tekivät MMK, metsänhoitaja Tiina Saukkonen, maisema-arkkitehti Marja Oittinen sekä maisema-arkkitehti yo Mari Porma.

Työn alussa pidettiin työtä ohjelmoiva sidosryhmäkokous johon osallistuivat:

- Kymen lääninhallituksesta Jukka Timperi
- Etelä-Karjalan liitosta Arto Hämäläinen
- Kymenlaakson maakuntamuseosta Timo Lievonen ja Timo Miettinen
- Kymen vesi- ja ympäristöpiiristä Marja Kauppi
- Kymenlaakson maaseutukeskuksesta Pirkko Ikävalko
- Kymen maaseutuelinkeinopiiristä Eila Metsäpelto
- Etelä-Karjalan metsälautakunnasta Markku Metsämuuronen
- Kymenlaakson liitosta Lasse Liljekvist
- Etelä-Karjalan museosta Leena Rautavuori

Kouvolassa helmikuussa 1995

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Sisältö

TIIVISTELMÄ

ALKUSANAT

1	TYÖN TAVOITTEET	7
2	LÄHTÖKOHDAT JA TARKASTELUTAPA	8
2.1	Lähtötiedot	8
2.2	Liikenneympäristön tarkastelutapa	8
2.3	Kymenlaakson alueen ja tieverkon yleiskuvaus	9
2.3.1	Maisemarakenne	9
2.3.2	Kallio- ja maaperä	10
2.3.3	Kasvillisuus ja eläimistö	11
2.3.4	Tiestö	12
2.3.5	Esi- ja kulttuurihistoria	14
2.4	Etelä-Karjalan alueen ja tieverkon yleiskuvaus	16
2.4.1	Maisemarakenne	16
2.4.2	Kallio- ja maaperä	17
2.4.3	Kasvillisuus ja eläimistö	18
2.4.4	Tiestö	18
2.4.5	Esi- ja kulttuurihistoria	19
3	TIENPIDON YLEISET VAIKUTUKSET	22
3.1	Luonnonympäristö	22
3.2	Maisema	22
3.3	Esi- ja kulttuurihistorialliset kohteet	24
4	YLEISTEN TEIDEN YMPÄRISTÖN TILA	26
4.1	Tieympäristön tyyppikohtainen jaottelu	26
4.2	Kymenlaakson liikenneympäristö	32
4.3	Etelä- Karjalan liikenneympäristö	38
4.4	Ympäristön arvokohteiden sijoittuminen suhteessa Kymen läänin yleisiin teihin	42
4.4.1	Luonnonympäristö	44
4.4.2	Maisema	49
4.4.3	Esi- ja kulttuurihistorialliset kohteet	53
5	TOIMENPIDESUOSITUKSET	56
5.1	Kymenlaakson tyyppitiejaksojen toimenpidesuosituks	56
5.2	Etelä-Karjalan tyyppitiejaksojen toimenpidesuosituks	63
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	68
	LÄHDEKIRJALLISUUS	70
	LIITTEET	

1 Työn tavoitteet

Kaakkois-Suomen tiepiirin Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tilan selvityksen tavoitteena on tarkastella merkittävien luonto-, maisema- ja kulttuurihistoriallisten kohteiden sijoittumista alueen yleiseen tieverkkoon. Työssä kuvataan tiestön vaikutusvyöhykkeellä olevien ympäristön arvo-kohteiden arvo ja luonne sekä tarkastellaan tiestön ja liikenteen niille mahdollisesti aiheuttamia haittoja. Selvityksessä esitetään myös toimenpideohjeita kohdetyypeittäin seudun ympäristön ja maiseman erityispiirteiden mukaan.

Maisemaselvityksen tavoitteena on lisäksi tarkasteltavan tieverkon välittömässä läheisyydessä sijaitsevien maiseman arvoalueiden ja -kohteiden sekä alueen maiseman ominaispiirteiden kuvaaminen. Inventointien lisäksi esitetään konkreettisia toimenpidesuosituksia valituille tietyypeille. Kyseiset maisemalliset tietyypit valitaan edustamaan monipuolisesti alueen tiestöä, tyypillisiä tai edustavia tiejaksoja sekä eri maisematyyppejä. Tarkastelun painopiste on tiemaisemassa. Myös tiestön suhdetta maisemarakenteeseen tarkastellaan yleispiirteisesti.

Kuva 1 Esimerkki hyvin maastoon sopivasta tiestä.

2 Lähtökohdat ja tarkastelutapa

2.1 Lähtötiedot

Ympäristön nykytilan selvityksen pohjana käytetyt lähtötiedot perustuvat kirjalliseen lähtömateriaaliin sekä maastokäyntien aikana tehtyihin havaintoihin. Selvityksessä käytetyt Kymen lääniä koskevat kirjalliset lähtötiedot on koottu Kymen lääninhallituksen, Kymenlaakson liiton, Etelä-Karjalan liiton sekä Museoviraston rekistereistä samoin kuin valtakunnallisten suoje-
luohjelmien kohteet yleisten teiden ympäristön osalta. Selvitykseen on otettu mukaan ne ympäristön arvokohteet, jotka sijaitsevat enintään yhden kilometrin etäisyydellä yleisistä teistä.

Paikallistason tietoa koottiin kaikille läänin kuntien ympäristönsuojelusihteereille lähetetyillä kyselykirjeillä, joista 40 %:in saatiin vastaus. Samassa kirjeessä kyseltiin ympäristönsuojelusihteereiden havaintoja mahdollisista tieympäristön ongelmakohtista, joita ei heidän mukaansa juurikaan ollut. Vain osassa vastauksen lähettäneistä kunnista on tehty erillisiä luontoinventointeja (mm. Imatra, Lappeenranta, Vehkalahti) tai vastaavia paikallistason selvityksiä. Näin ollen suurin osa ympäristön arvokohdetiedoista on peräisin lääninhallituksen, museoviraston tai maakunnallisten liittojen rekistereistä ja valtakunnallisista suoje-
luohjelmista.

2.2 Liikenneympäristön tarkastelutapa

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tilan selvitys on tehty soveltaen Tielaitoksen ohjetta 12/93. Luonnonympäristön sekä esi- ja kulttuurihistoriallisten arvokohteiden sijoittumista suhteessa tiestöön on tarkasteltu pääasiassa karttatyöskentelyn avulla. Kohdetiedot on luokiteltu niiden merkittävyyden ja suoje-
luasteen mukaan liitteessä olevaan taulukkoon, joka toimii samalla päivitettävänä tietokantana. Ympäristön arvokohteille teistä mahdollisesti aiheutuneita vaikutuksia on tarkasteltu niiltä osin kuin kohteet ovat liittyneet maastossa inventoituun tienvarsimaisemaan. Maastotyöskentelyn yhteydessä oli tarkoituksena löytää mahdolliset ympäristön ongelmakohdat.

Kaikki ympäristön arvokohteet (1636 kpl) aina valtakunnallisesti arvokkaista paikallisesti arvokkaisiin koottiin tienumerokartalle (kartta 1). Kohteet on numeroitu kunnittain juoksevasti ja niiden tiedot on esitetty luokiteltuna liite-
taulukossa (ks. liite 1). Maastossa tarkastetut tiedot luokiteltiin viiteen eri tyyppiin tieympäristön maiseman ja toimenpidetarpeiden mukaan jaoteltuna. Tietyypit on esitetty tienumerokartalla (kartta 2) samassa kuin yleispiirteiset luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön aluerajaukset. Nämä yleispiirteiset aluerajaukset on tehty ympäristön arvokohdekartan (kartta 1) kohdetietojen perusteella. Kartassa 2 esitetyt aluerajaukset kuvaavat Kymen läänin alueen ekologisesti tärkeitä aluekokonaisuuksia sekä kulttuuri-
maisema-alueita.

Ympäristön arvokohdekartan kohteiden sijainti tulee jatkossa aina selvittää myös tarkempimittakaavaisista kartoista, esimerkiksi teiden perusparantamisen tai uusien väylien suunnittelun yhteydessä. Arvokohdekartta (kartta

1) muodostaa koko läänin kattavan tietorekisterin indeksikartan, jonka avulla voi lähteä etsimään yksityiskohtaisempaa tietoa. Tarkemmat kohdekartat ja taulukon tietoja laajemmat kohdekuvaukset löytyvät tiepiiristä, lääninhallituksesta tai maakuntaliitoista.

Alueelliset yleiskuvaukset, tieympäristön tyypittely sekä toimenpidesuosittukset on esitetty erikseen Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueille. Perusteluna tälle jaolle ovat maakuntien erilainen luonne sekä käytetyn lähtötietoaineiston jakautuminen maakunnittain. Maakunnat poikkeavat toisistaan varsin selkeästi mm. luonnonympäristön arvokohteiden sekä kulttuuri- ja esihistoriallisten kohteiden runsauden suhteen.

2.3 Kymenlaakson alueen ja tieverkon yleiskuvaus

2.3.1 Maisemarakenne

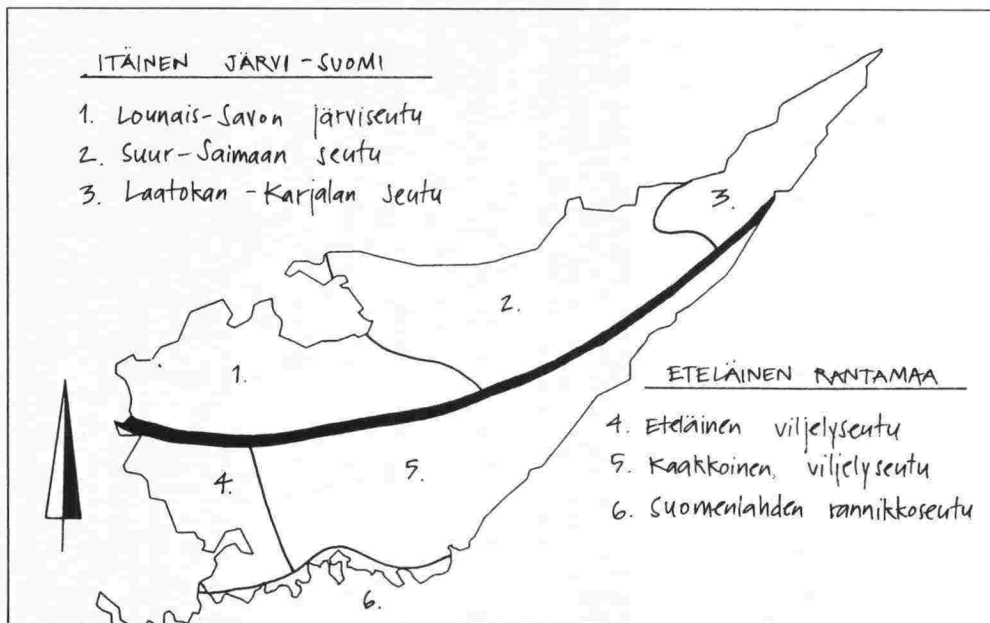
Kymenlaakson poikki lännestä itään kulkeva ensimmäinen Salpausselkä jakaa alueen kahteen luonteeltaan erilaiseen osaan. Suhteelliset korkeuserot kasvavat yleensä pohjoista kohti. Alueen eteläistä osaa hallitsevat voimakkaasti huuhtoutuneet paljaat kallioalueet ja niiden väliset rantaa kohti loivasti viettävät jokilaaksot. Laaksoissa on laajoja hedelmällisiä savikoita, jotka ovat mahdollistaneet yhtenäisten viljelyalueiden raivaamisen. Tärkein alueen jokilaaksoista on Kymijoen laakso, jonka itäpuolella on useita kapeampia luoteesta lounaaseen suuntautuneita laaksoja.

Ensimmäinen Salpausselkä on leveä, erilaisista lajittuneista aineksista ja moreenista koostuva reunamuodostuma, joka on luonteeltaan karua ja männikköistä. Reunamuodostumaan liittyy runsaasti luoteeseen suuntautuvia harjuja.

Reunamuodostuman pohjoispuolella oleva alue on moreenipeitteistä ruhje-laaksojen luonnehtimaa maata, jota jakavat harjuselänteet. Ruhjeisiin on syntynyt paljon pieniä järvialtaita, mutta alueella on myös muutamia suurempia järviä. Pinnanmuodoiltaan alue on kumpuilevaa mäki- ja kankaremaata, jossa välillä esiintyy pienialaisia savikoita. Myös kalliojaljastumat ovat yleisiä.

Manner-Kymenlaakson alueella voidaan rajata kolme vesistösuhteiltaan selvästi erilaista osa-alueita: Pohjois-Kymenlaakson järvalue, joka on osa Sisä-Suomen järvalueesta, Keski-Kymenlaakson jokimaa, jossa on runsaasti puroja ja jokia, tärkeimpänä Kymijoki sekä Kaakkois-Kymenlaakson pienjärvalue.

Ensimmäinen Salpausselkä rajaa eteläpuolelleen Eteläisen rantamaan maisemamaakunnan ja pohjoispuolelleen Itäisen järvi-Suomen maisemamaakunnan. Maisemamaakunnat rajautuvat selkeästi maisemarakenteen mukaisesti ja jakautuvat edelleen seutuihin. Maisemakuvaa muodostavina päätekijöinä ovat Salpausselkä ja Kaakkois-Suomen rapakivialue.

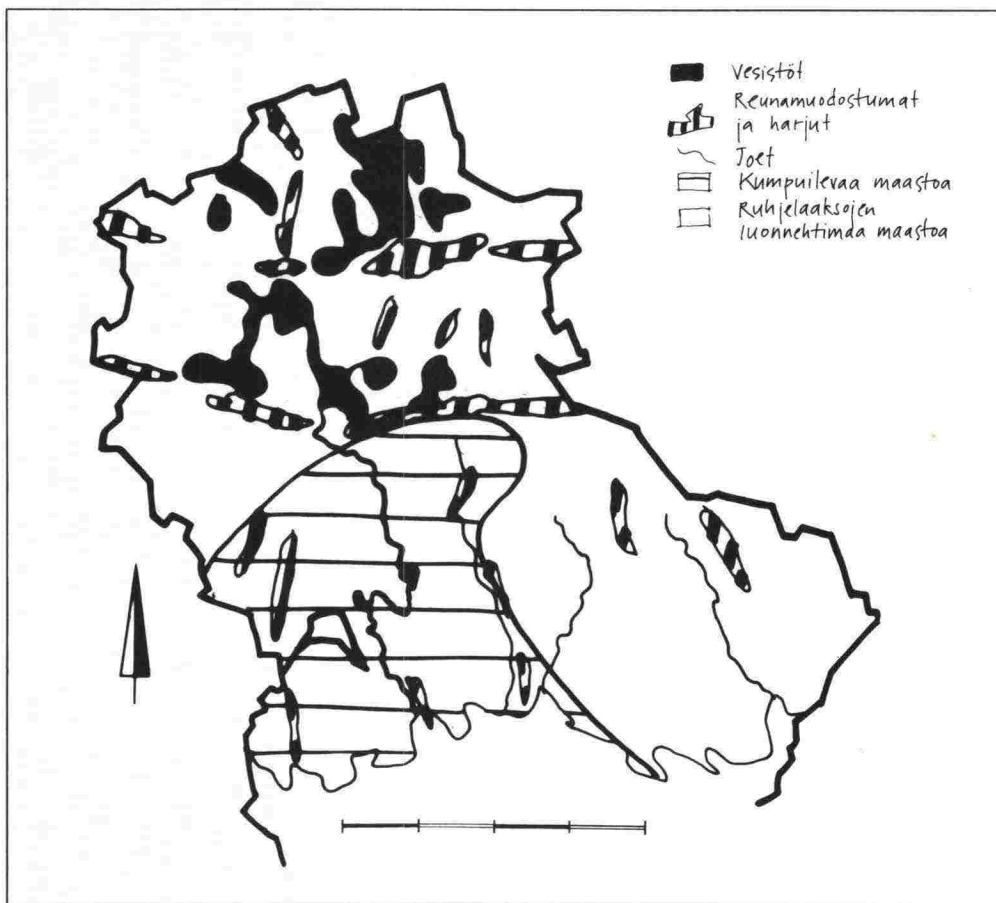

Kuva 2 Kymen läänin maisemamaakunnat. Ympäristöministeriö, maisema-alue työryhmä.

2.3.2 Kallio- ja maaperä

Kymenlaakson kallioperä on miltei kaikkialla prekambrisella ajalla syntynyttä rapakivigraniittia. Tämä rapakiviesiintymä on maailman laajin laadussaan. Alueen koillis- ja luoteisosassa kallioperän vallitsevana kivilajina on graniitti. Muutamain paikoin esiintyy kovaa kvartsiittia, mikä näkyy maisemassa maastossa korkealle nousevina kohoumina. Rapakivigraniittialueilla esiintyy poikkeuksellisen paljon voimakkaasti rapautuneita kalliopaljastumia.

Moreeni on vallitseva maalaji Kymenlaaksossa. Rapakivialueella moreenin seassa on runsaasti lohkareita ja suuret siirtolohkareet ovat yleisiä. Reunamuodostumista merkittävimmät ovat I ja II Salpausselkä, jotka kulkevat Kymenlaakson halki itä-länsisuunnassa. I Salpausselän eteläpuolella on erityisen laajoja, viljelyskäytössä olevia savikkoalueita esim. litin ja Elimäen alueella.

Kuva 3 Kymenlaakson maisemarakenteen pääpiirteet. Lähteet: Suomen kartasto 121-122 Maanpinnan muodot ja 123-126 Geologia.

2.3.3 Kasvillisuus ja eläimistö

Kymenlaakso kuuluu kauttaaltaan eteläboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen. Metsien osuus kokonaisalasta on Kymenlaakson manneralueen lounaisosassa n. 60 % ja pohjoislaidalla n. 85%. Vallitsevin metsätyyppi on mustikkatyypin tuore kangasmetsä ja seudun yleisin puulaji kuusi. Karuimmilla, huuhtoutuneilla rapakiviselänteillä on puolukkatyyppin metsiä, joiden pääpuulajina on mänty. Rinteiltä valuvat vedet ovat liuottaneet karusta rapakivikalliosta ravinteita, jolloin korkeiden jyrkänteiden alle on muodostunut rinnelehtovöitä. Lehtoja alueella on vähän. Soita maa-alasta on viidesosa.

Salpausselän kaakkoispuolella olevien alueiden kasvillisuus on karua. Louhikkoisilla kallioalueilla ja rannikolla mäntymetsät ovat yleisiä. Salpausselän ja muiden harjuselänteiden kasvillisuus on selvästi ympäristöään karumpaa: männikköä, jossa aluskasvillisuutena on vaihdellen puolukkaa, kannervaa ja jäkälää. Selänteiden väleissä on sekametsiä, joissa kuusen osuus kasvaa jatkuvasti. Näissä notkelmissa olevat suot ovat pienialaisia rämeitä tai korpia. Hienojakoinen maaperä antaa kasvumahdollisuudet myös lehtipuille, joita esiintyy etenkin jokilaaksojen ja viljelmien reuna-alueilla.

Kymenlaakson kasvillisuuden erityispiirteenä on rapakivikallioiden kasvillisuus, jonka lajistosta mainittakoon pikkutervakko, mäkitervakko, isomaksaruoho, ukontulikukka ja sianpuola. Jäänteitä jääkauden jälkeisiltä ajoilta ovat mm. siniyökönlehti ja lumirikko. Ojanvarsisavikoissa kasvaa taponlehteä, jota ei tavata muualta kuin Kymenlaaksosta. Kymenlaakson merkittävyys rajamaakuntana näkyy sen kasvillisuudessa - ruotsalaisten ja venäläisten myötä alue on saanut erikoista kasvillisuutta: Kymijoen länsipuolelle jäi ruotsalaisten kartanoiden pihakasveja kuten ruttojuurta, saksankirveliä ja isohirvenjuurta. Venäläisten rakentamien ja kunnostamien linnoitusten huoltokuljetusten myötä alueelle kulkeutui itäisiä rikkaruohoja ja arokasveja mm. idänsara, idänhierakka, idänkattara, karvahorsma, ukonpalko ja harmio.

Kaakkoiset nisäkäslajit leviävät Suomeen Kymenlaakson kautta. Alueella on runsaasti hirviä, karhuja, susia ja ilveksiä. Viimeaikaisia tulokaslajeja ovat supikoira ja villisika. Yksi harvinaisimmista nisäkäslajeista on läänin luoteisrajalla esiintyvä tammihiiri. Myös linnustossa on kaakkoisia lajeja, mm. alueella runsaslukuisesti esiintyvä satakieli. Uhanalaista valkoselkätikkaa tavataan Kymenlaakson vanhoissa lehtimetsissä, ja alueen kaakkoisosan kautta muuttaa säännöllisesti monia arktisia lajeja.

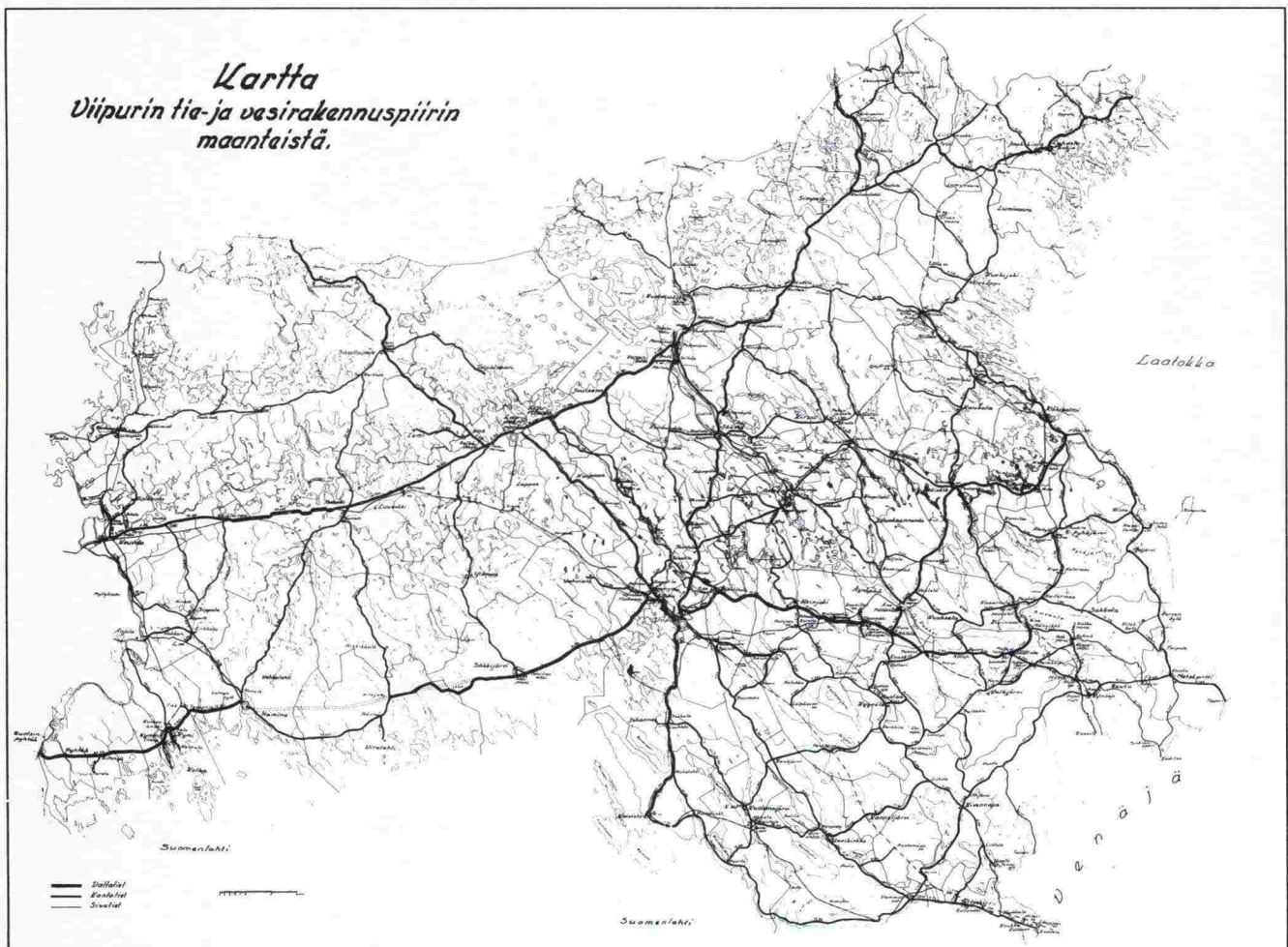
Kuva 4 Summajokilaakson lintulahtea.

2.3.4 Tiestö

Kymenlaakson vanhin asutus on syntynyt hyvien vesireittien varteen. Vesireitit, kuten Kymijoki sekä Mäntyharjun ja Valkealan reitit ovat olleet tärkeitä kesä- ja talviteitä. Vesi- ja maareittien risteykset olivat myös luontaisia taajaa-asutuksen synnyinsijojä. Varhaiset tiet johdettiin harjuille ja muille tasaisille kantavapohjaisille maille, joille tienteko oli helppoa. Kymenlaaksossa mm. Vanha Ylinen Viipurintie kulki pitkin Salpausselkää. Myöhemmin rautateiden rakentaminen kehitti myös tieverkostoa asutuksen ja elinkeinöelämän ohessa. Kymen läänissä tällaista kehitystä sai aikaan Pietari-Riihimäki -rata,

joka valmistui v. 1870. Luode-kaakko-suunnassa virtaava Kymijoki sekä muut samansuuntaiset jokilaaksot ovat niin ikään olleet tärkeitä yhteyksiä, joiden ympärille kulttuurielämä on keskittynyt. Perinteisesti tiestö on noudatellut jokilaaksoja ja rannikolla pienipiirteistä maisemarakennetta. Merkittävimmät vanhoista tienpohjista on Vanha Turun-Viipurintie, joka periytyy keskiajalta. Edustavin osa kyseistä tietä on maantie 351 (Tallimäki-Virojoki), joka on museotie.

Nykyinen tieverkko on maakunnan alueella tiheä, erityisesti Kouvolan-Anjalankosken alueella. Kouvola on maa- ja rautatieliikenteen solmukohta. Pohjoisessa tiestö noudattelee enemmän maisemarakennetta. Pääteitä ovat länsi-itäsuuntaiset valtatiet 6 ja 12 sekä etelä-pohjoissuuntaiset valtatiet 15 sekä kantatiet 46 ja 61 (vt 26). Vainikkalan, Vaalimaan ja Nuijamaan rajanylityspaikat ovat maamme vilkkaimmat Venäjän suuntaan. Myös Haminan ja Kotkan satamaliikenteen kasvu on vilkastuttanut maaliikennettä viime vuosina.

Kuva 5 Vanha kartta vuodelta 1934. Kymenlaakson ja Laatokan-Karjalan tiestön solmukohtana oli Viipuri. Valtatie 6 on nykyisellä paikallaan. Lähde: Antila: Pietarin ja Viipurin teillä, Tiemuseon julkaisuja 9.

2.3.5 Esi- ja kulttuurihistoria

Kymenlaakson asutus alkoi jo kivikautisella ajalla. Kampakeraamista esi-neistöä (4000-2000 eKr.) on löydetty mm. Jaalasta ja litistä. Pysyvää asu-tusta syntyi rautakaudella (1000-luvun vaihde) vesistö- ja maareittien riste-yskohtiin ja jokilaaksoihin.

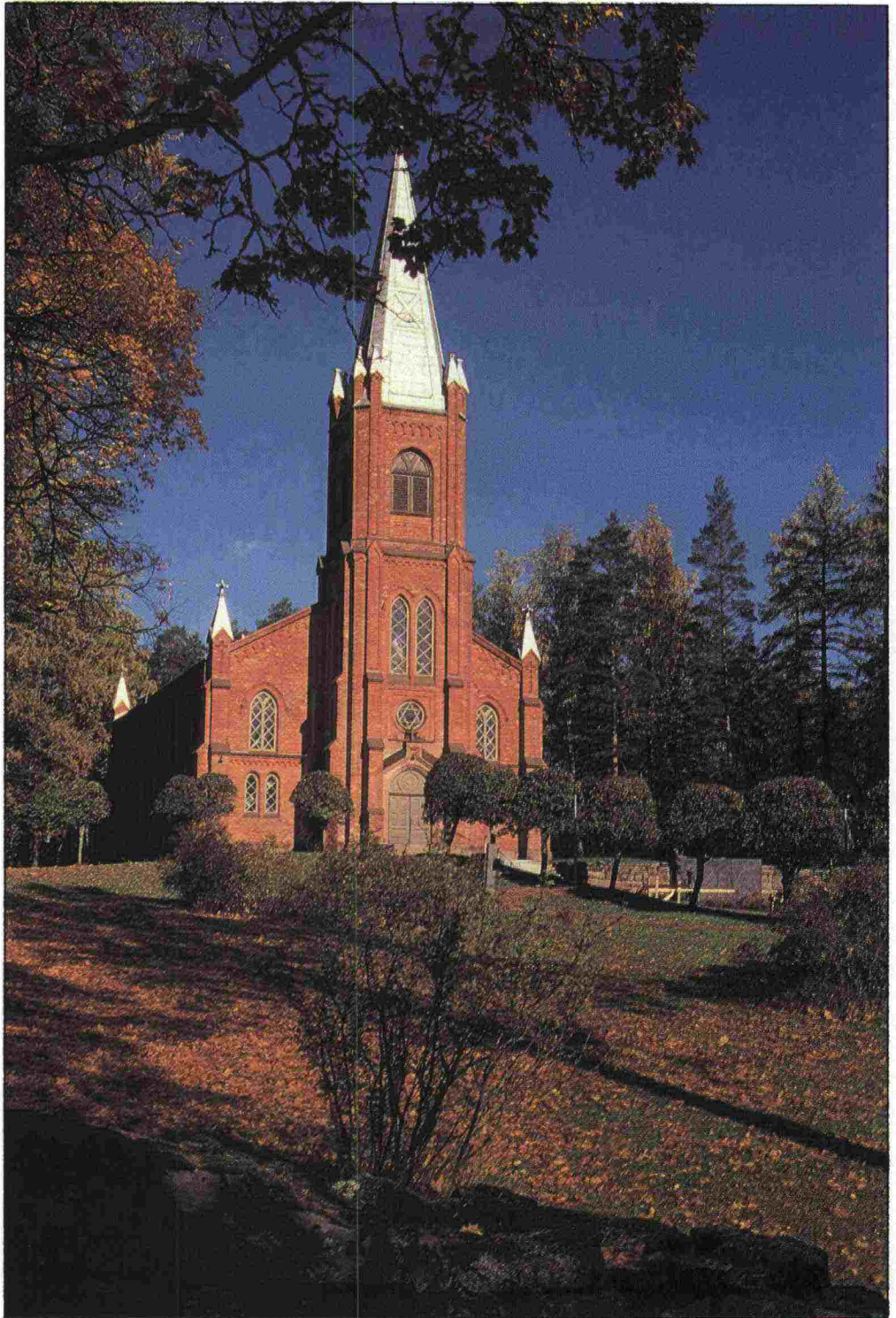
Tyypillisimmät säilyneet muinaisjäännökset Kymenlaaksossa ovat kivikauti-sia asuinpaikkoja, jotka löytyvät muinaisrantojen korkeudelta n. 15-40 met-riä meren pinnan yläpuolelta. Pronssikautisia hiidenkiukaita ja jatulintarhoja on löydetty saaristosta ja Kymijoen suistosta, kalliomaalauksia ja lapinrau-nioita Pohjois-Kymenlaaksosta.

Ensimmäisen Salpausselän pohjoispuolella vallitsi kaski- ja eräkulttuuri. Asutusta kehittyi jonkin verran myös pienille savikkoalueille, jotka tarjosivat mahdollisuuksia maanviljelyksen kehittymiselle. Itse Salpausselällä oli merkitystä maaliikenteen kulkuväylänä jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Me-renrannan alueet ja saaristo ovat luoneet kalastukselle ja merenkäynnille perustuvan kulttuurin.

Keskiajan kulttuurista jääneitä näkyviä muistoja tämän päivän maisemassa ovat etenkin kivikirkot. Myös monet tiet noudattelevat osittain keskiaikaisia tienpohjia. Tuon ajan kulttuurista kertovat myös muinaislinnat ja rajakivet. Kymijoen ja alueen muiden jokien laaksojen viljavat savikot houkuttelivat viljelijöitä raivaamaan laajoja peltoja 1300-luvulta alkaen. Jokilaaksoihin kehittyi kukoistava kartanokulttuuri. Nykyisiä, uudempia rakennusryhmiä on sijoittunut noilta ajoilta periytyville kartanoiden paikoille. Jokilaaksojen kult-tuurimaisema perustuu edelleen yksittäisten suurten maatilojen ja kartanoi-den ympäristöihin.

Alueen teollisuus on keskittynyt vesistöjen äärelle. Kulttuurihistoriallisesti merkittävimmät teollisuusympäristöt ovat Kymijoen varressa Inkeröisissä ja Myllykoskella, Kuusankoskella sekä Kotkan seudulla Karhulassa. Pienem-piä teollisuuslaitoksia on syntynyt myös muiden jokien varsille mm. Kotkan ympäristöön. Joet sopivat kalastamisen lisäksi puutavaran kuljettamiseen. Alueen historiaan kuuluvat olennaisesti monet sotahistorialliset tapahtumat, joista kertovat muistomerkit ja linnoitusketjut.

Rakennushistoriallisista tyyli-suunnista näkyvimpiä ovat empiren, klassismin ja jugendin vaikutukset, jotka tulevat esille sekä kaupunkirakennuksissa että suurten maatilojen päärakennusten ja kartanoiden yksityiskohdissa kuten laudoituksissa ja koristeissa. Nykyisin kulttuurimaisemassa näkyvät 1920- ja 1930-lukujen klassismin piirteitä edustavat maatalot. 1940-luvun funktiona-lismia edustavat lähinnä teollisuuslaitokset ja niiden ympäristöjen asunto-alueet.

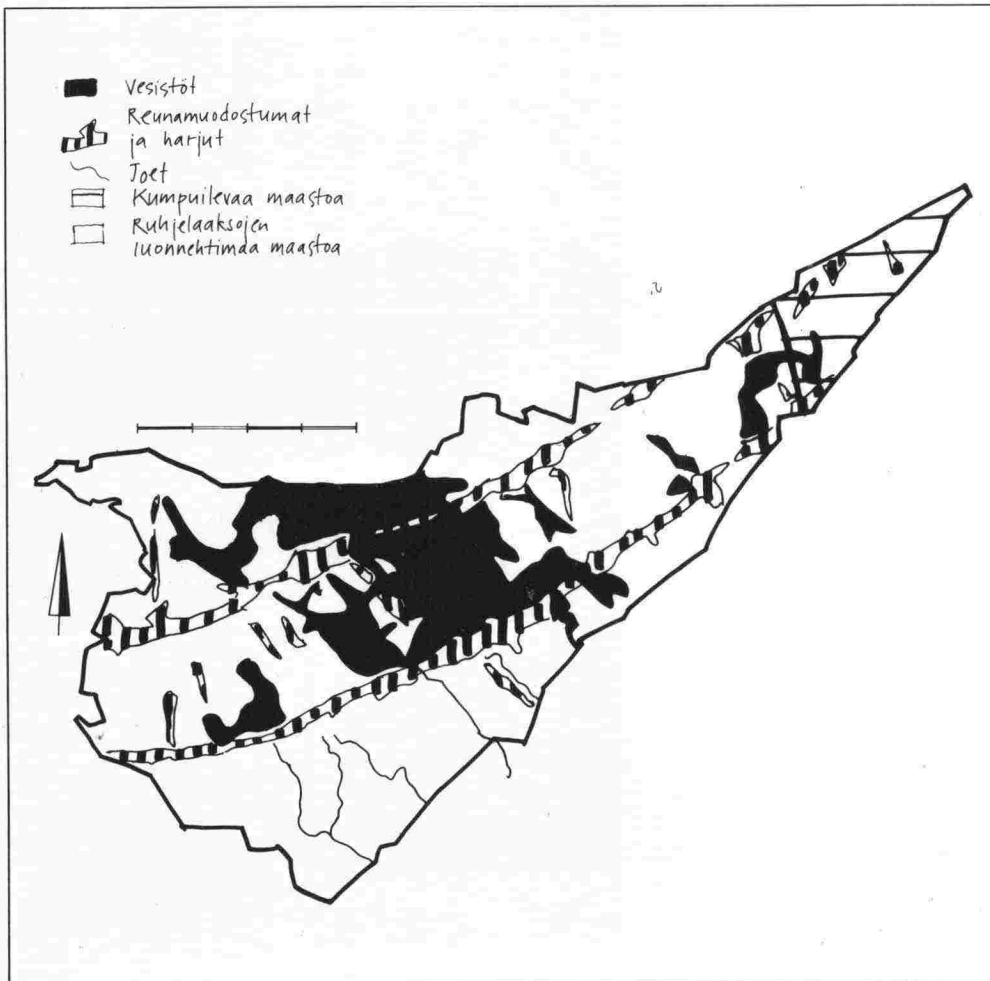

Kuva 6 Sippolan kirkko toimii tärkeänä maamerkkinä kyläraitin keskellä.

2.4 Etelä-Karjalan alueen ja tieverkon yleiskuvaus

2.4.1 Maisemarakenne

Etelä-Karjalan alue on maisemarakenteeltaan monipuolista. Koilliseen suuntautuva ensimmäinen Salpausselkä jakaa alueen kahteen osaan, joiden sisäinen vaihtelu on suurta. Alueen eteläinen osa on kapeiden jokilaaksojen ja niiden välissä olevien kallioiden mäkimaiden muodostama pienipiirteinen kudelman, jota luonnehtivat pienet järvet. Kallioperän rapakivigraniitti antaa alueen maisemarakenteelle sille tyypillisen louhikkoisen ilmeen. Salpausselän pohjoispuolisen alueen länsiosan pienet järviaaltaat vaihtuvat idemmäksi tultaessa Suur-Saimaan laajoihin selkävesiin, jotka ovat maiseman hallitsevin elementti. Alueen itäisimmässä osassa on vaihtelevia moreenikumpareita, joiden välissä lainehtivat pienet järvet.

Kuva 7 Etelä-Karjalan maiseman pääpiirteet.

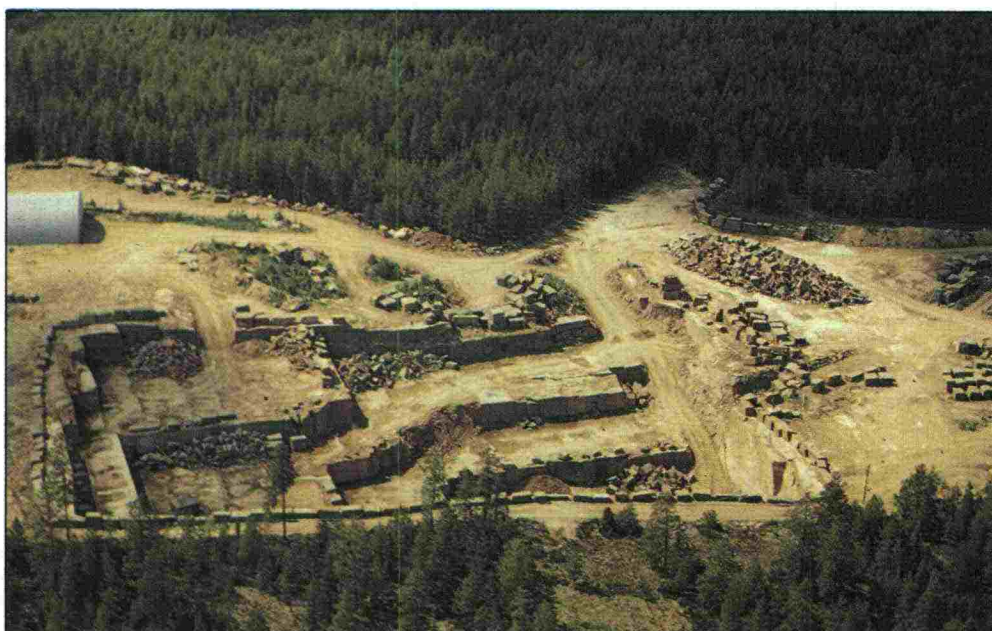
Salpausselkä on maisemassa hallitseva ja siitä selvästi esiin nouseva reunamuodostuma, joka on luonteeltaan karun metsäistä. Erilaiset harjumuodostumat ovat tyypillisiä etenkin reunamuodostuman lievealueella.

Vesistöistä merkittävin on Saimaa, jonka pinta-alasta yli puolet sijoittuu Etelä-Karjalaan. Tyypillistä järvelle on rikkonainen rantaviiva. Alueelle sijoittuu myös matkailun kannalta tärkeä Saimaan kanava, ja siihen liittyvä Imatrankoski.

Salpausselän eteläpuolella on Eteläisen rantamaan maisemamaakunta. Sen pohjoispuolelle sijoittuu Itäisen järvi-Suomen maisemamaakunta, joka jakautuu Suur-Saimaan seutuun, Laatokan-Karjalan pienten järvien luonnettima seutuun sekä länsiosan rikkonaiseen Lounais-Savon järvisetuun.

2.4.2 Kallio- ja maaperä

Etelä-Karjalan kallioperä jakautuu iältään kahteen alueeseen. Lappeenrannan etelä- ja länsipuolella kallioperä on nuorempaa rapakivigraniittia. Muualla Etelä-Karjalan alueella kallioperä koostuu edellistä vanhemmista svekokarjalaisista kivilajeista, esim. erilaisista gneisseistä ja liuskeista, amfiboliteista ja granitoideista.

Kuva 8 Vehkalahden ja Virojoen alueelle tunnusomaisia rapakivilouhoksia.

Mannerjäätikön peräytyessä n. 10 000 - 11 500 vuotta sitten muodostuneita I ja II Salpausselkää voidaan pitää koko maakunnan maisemallisina selkärankoina. Salpausselkien reunamuodostumat ja niihin liittyvät muut geomorfologiset muodostumat antavat maaperälle sen ominaiset muodot kuten selänteet, deltamuodostumat, raviinit, terassit, harjuhaudat ja supat. Näitä muodostumia voi havaita selvästi erityisesti valtatie 6 tieympäristössä, jonne myös valtaosa maakunnan arvokkaista ja suojelluista harjuista sijoittuu.

2.4.3 Kasvillisuus ja eläimistö

Etelä-Karjala kuuluu eteläboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen kuten Kymenlaaksokin. Maakunnan eteläosan rapakivigraniittialueen kasvillisuus on kasvillisuusvyöhykkeensä karuinta osaa: kallioisilla rinteillä kasvaa pääosin mänty- ja havupuuvaltaista metsää. Harjuselänteiden ja Salpausselkien kasvillisuutta luonnehtivat karuilla kasvualustoilla (CIT, CT) kasvavat puhtaat harjumänniköt. Salpausselkien alueella tavataan harvinaisempaa idästä tullutta harjukasvillisuutta kuten tunturikurjenhernettä, idänmasmaloa ja kangasvuokkoa. Kaltevuuden vaihtelusta ja rinteiden suuntien eroista johtuvat huomattavat valaistus- ja lämpötilaerot aiheuttavat harjujen kasvu- paikkojen ja kasvillisuuden leimaa antavan ekspositiovaihtelun - valorinteiden kasvillisuus on yleensä karumpaa ja aukkoisempaa kuin kosteuden säilyttävien varjorinteiden.

Ensimmäisen Salpausselän pohjoispuolella kasvillisuus on karuhkoa: tyypillisin metsä on puolukkatyyppin männikkö. Asutuksen ja vanhojen viljelyalueiden läheisyydessä on lehtipuiden ja kulttuurivaikutteisten kasvien osuus suurempi ja kasvillisuuden yleisilme vehmaampi kuin asumattomilla selännealueilla. Etelä-Karjalan itäisin kärki on Salpausselkien väliin jäävä kaistale, jossa näkyy Keski-Karjalan lehtokeskuksen vaikutus moreenikumpareiden kasvillisuudessa: alueella on paljon lehtipuita, mihin on vaikuttanut aikoinaan myös kaskikulttuuri. Tämä alue kuuluu Laatokankarjalaiseen kasvillisuusalueeseen, jonka ominaispiirteet näkyvät selkeimmin Parikkalan ja Uukuniemen alueilla.

Etelä-Karjalan harjualueiden hyönteislajistosta kannattaa mainita muutama hiekkaisilla ja kuivilla kankailla elävä laji, kuten samettimuurahainen, muurahaiskorento, hietapistiäinen ja kangassinisiipi. Linnustosta harjualueilla viihtyvät mm. kehrääjä, kulorastas, kangaskiuru, metsäkirvinen ja leppälintu. Parikkalan seudun harjumetsissä tavataan kuhankeittäjiä. Kaikki maakunnan merkittävät lintuvedet kuuluvat valtioneuvoston vahvistamaan suoje-luohjelmaan muutamaa poikkeusta lukuunottamatta. Saimaan ja Laatokan välistä kulkee vilkas pääasiassa pohjoisen tundran pesimälinnuston muutoväylä, jonka varrella ovat Salpausselkien eteläpuoleiset lintujärvet ovat tärkeitä levähdys- ja ruokailualueita.

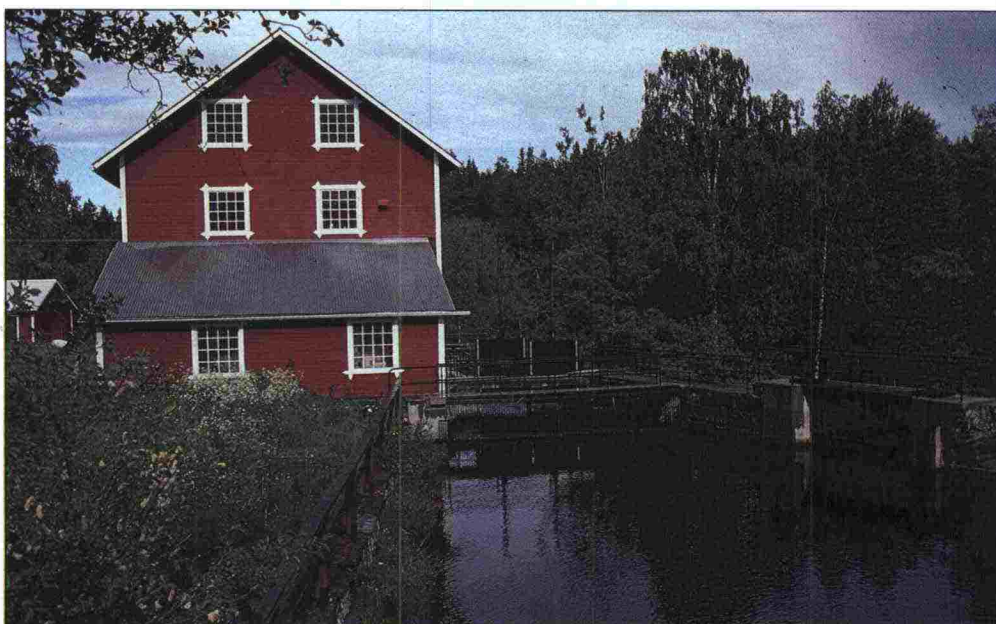
Etelä-Karjalan uhanalaisista selkärankaisista tunnetuimpia ovat valkoselkätikka, pikkusieppo, harmaapäätikka, pikkutikka, varpuspöllö ja kalasääski. Suojelualueiden aluerajauksissa ei kuitenkaan juuri uhanalaisten lajien elinpaikkoja ole.

2.4.4 Tiestö

Etelä-Karjalan liikenteellinen historia perustuu paljolti vesireitteihin kuten Kymenlaaksossakin. Vanhojen kauppareittien merkitys korostuu Viipurin ja Saimaan vesistön välillä. Alueen asema rajamaakuntana on jättänyt jälkeensä puolustuslinjoja, varustuksia ja rajamerkkejä satojen vuosien ajalta (mm. Salpalinja, Partakosken, Kärnäkosken ja Taavetin linnoitukset).

Lounaasta koilliseen suuntautuva valtatie 6 on alueen päätie, jonka linjaus Salpausselkää myötäilevänä noudattelee Vanhaa Ylisen Viipurintietä lännestä Lappeenrantaan asti. Kyseinen tielinjaus pohjautuu 1400-luvulta. Reunamuodostumaa vastaan olevat yhteystarpeet ovat vähäisiä, minkä vuoksi tiestö koostuu hyvinkin pienipiirteisistä paikallisteistä. Etelä-Karjalassa valtatie 6 merkitys valtasuonena korostuu Kymenlaaksoa enemmän. Alueen oman liikenteen lisäksi se välittää osan Itä-Savon ja Pohjois-Karjalan liikenteestä Helsinkiin sekä Haminan ja Kotkan satamiin.

Maakunnan poikittaiset tieyhteydet ovat heikot. Alueen pääväyliä ovat valtatiet 13 (Nuijamaa-Jyväskylä) ja 14 (Juva-Särkisalmi), kantatie 62 (Mikkeli-Puumala-Imatra) sekä maantiet 387 (Lappeenranta-Vaalimaa), 408 (Lappeenranta-Savilahti) ja 438 (Vilkaharju-Virmutjoki).

Kuva 9 Maantien 387 ympäristöä.

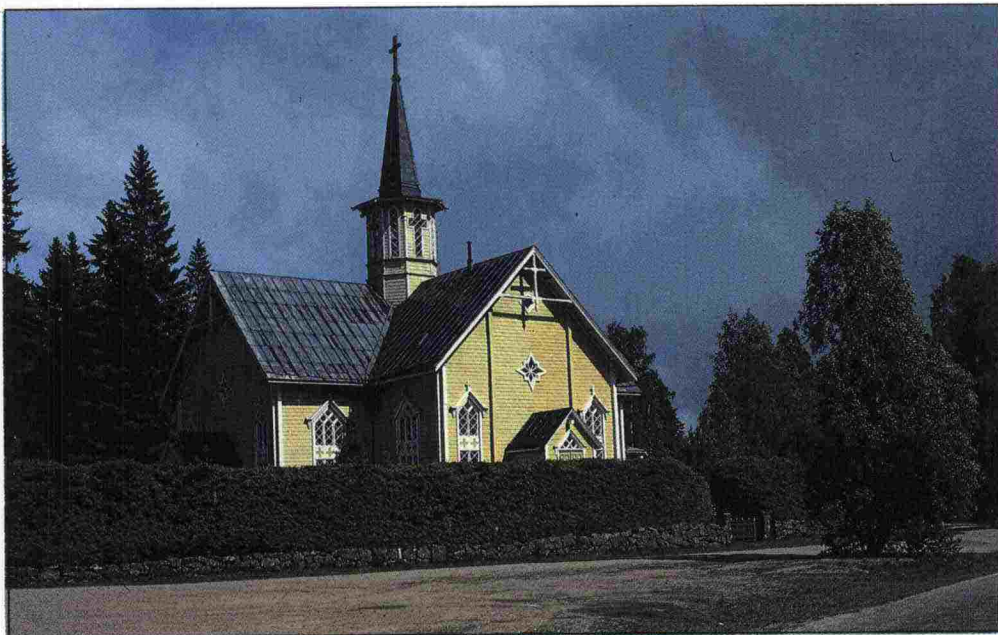
2.4.5 Esi- ja kulttuurihistoria

Etelä-Karjalan asuttaminen alkoi kivikaudella. Varhaisin asutus on sijoittunut järvien ja jokien rannoille hyvien maa- ja vesiyhteyksien varteen. Alueelta on löydetty mm. kivikautisia asuinpaikkoja. Saimaan alueen muinaisrannoilta n. 77-85 metriä meren pinnan yläpuolelta on löydetty 4000 vuotta vanhoja kalliomaalauksia sekä rautakautisia kalmistoja ja muinaislinnoja. Asutus on keskittynyt Saimaan rannoille, varsinkin Lappeenrannan seudulle. Saimaalta itään jo keskiajalla lähtien johtanut kauppareitti vaikutti kylien ja kauppapaikkojen kehitykseen. Saimaan kanavan rakentaminen 1800-luvulla paransi kauppa- sekä kulttuuriyhteyksiä edelleen. Ensimmäinen Salpausselkä on toiminut merkittävänä maaliikenneväylänä 1400-luvulta alkaen. Monet asutukset ja kirkot rakennettiin keskiajalla harjuselänteisiin tukeutuviksi.

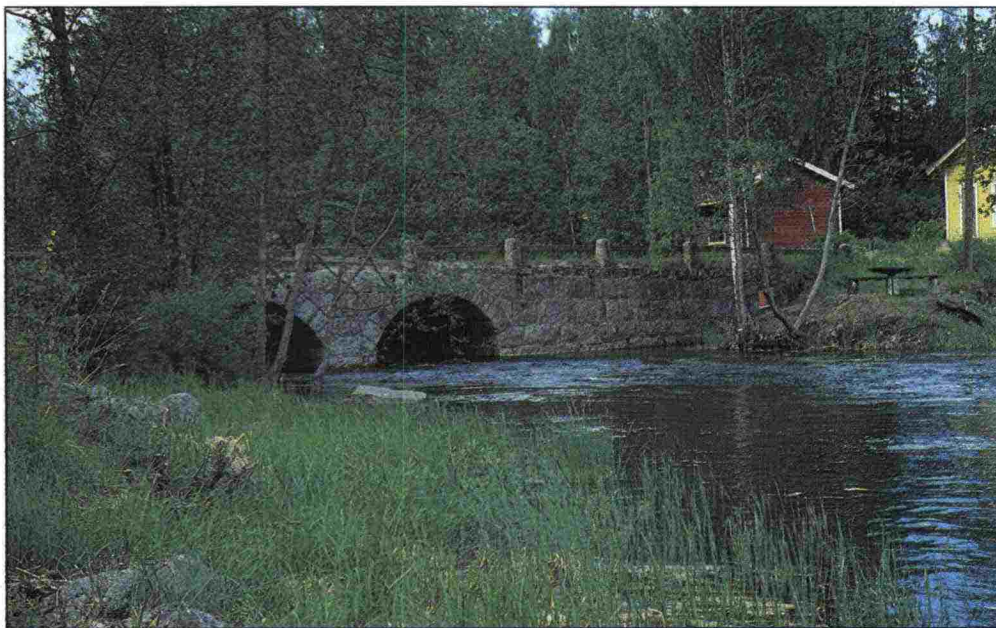
Etelä-Karjalan sijainti Suomen rajaseudulla on vaikuttanut siten, että alueella on käyty sotaa useita kertoja, mistä monet maastossa olevat rajakivet, linnoitusketjut ja muut varustukset kertovat edelleen. Jatkuvat rajakahakat estivät alueen kehittymistä aina 1600-luvun alkuun saakka, jolloin solmittiin pysyvämpi rauha.

Kuva 10 Lemin kirkko ja kellotapuli sijaitsevat keskellä kylän risteystä. Kirkonmäki on valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

Kuva 11 Suomenkylän kulttuurimaisema on vaikuttavan kaunis. Alueen keskipisteenä on puukirkko.

Kuva 12 Kärnäkosken-Partakosken linnoitukset ovat peräisin 1790-luvulta. Alueella sijaitseva kaksiaukkoinen kivihoivisilta on rakennettu tämän vuosisadan alussa.

Ensimmäisen Salpausselän pohjoispuolen asutus syntyi harvakseltaan pienten savikoiden läheisyyteen tai viljavimmille kaskeamiseen sopiville seuduille sekä Saimaan rantamaille. Alueen eteläosissa asutus kehittyi lähinnä pieniin jokilaaksoihin. Alueen varhaisinta teollista toimintaa edustivat vesisahat, joita rakennettiin pienten koskien äärelle. 1800-luvun puolivälistä lähtien varsinkin Lappeenrannan ympäristössä oli monenlaista teollisuustuotantoa. Merkittävimpiä teollisuuskeskuksia olivat Lappeenrannan ja Lauritsalan alue sekä Imatra, joiden kehittyminen vaikutti myös muun rakennetun ympäristön muodostumiseen.

Maaperän karuuden takia viljelysmaita on vähän. Kyliä on harvassa ja ne sijoittuvat mäen kumpareille ja järveen työntyville niemille. Alueen rakennuskulttuuri on saanut vaikutteita rajan takaa Venäjän Karjalasta. Euroopan rakennushistoriallisista tyyli-suunnista Etelä-Karjalan rakennuskulttuuriin on eniten vaikuttanut Kymenlaakson tavoin jugend- ja empiretyyli sekä selkeimmin klassismi. Monet tilojen päärakennukset henkivät näiden tyylien vaikutteita värityksen, laudoitusten sekä yksityiskohtien kautta.

3 Tienpidon yleiset vaikutukset

3.1 Luonnonympäristö

Teiden ja liikenteen vaikutukset luonnonympäristön arvokohteisiin vaihtelevat useasta syystä. Luontokohteiden etäisyys tiestä, suojavyöhykkeen leveys tai sen puuttuminen, vesien patoutuminen tai maaperän kuivuminen vaikuttavat niiden säilymiseen. Selkeimpänä haitallisena vaikutuksena voidaan pitää ekologisten aluekokonaisuuksien pirstoutumista, erityisesti jos kysymyksessä ovat laajat ja rakentamattomana säilyneet metsä- tai suoalueet. Teiden rakentamisen myötä alueelle siirtyvä asutus ja muu maankäyttö muuttavat luonnonympäristöä usein paljon enemmän kuin itse tienrakentaminen. Tällä on suurempaa merkitystä luonnon monimuotoisuuden säilymistä kannalta. Suorat tienrakentamisen vaikutukset ovat saattaneet olla aluksi vähäisiä ja muutokset ovat tapahtuneet hyvin hitaasti esimerkiksi kasvilajiston muuntumisen ja köyhtymisen myötä. Luonnon arvoalueita halkova tie estää myös eläinten liikkumista alueiden sisällä ja niiden välillä, mistä on seurauksena eläinonnettomuuksia.

Teistä aiheutuu myös välillisiä vaikutuksia luontokohteille: Maa-ainesten otto muuttaa harjualueita ja kallioita. Tiesuolaus kellastuttaa tienvarsimäntysten neulasia ja liikenteen päästöt heikentävät tienreunapuuston kuntoa pitkän ajan kuluessa lähinnä pääteillä muiden ilman epäpuhtauksien ohella. Teiden leventämisen tai uusien rinnakkaisväylien ja kevytliikenneväylien rakentamisen yhteydessä joudutaan usein hakkaamaan tienreunapuustoa, jolloin erityisesti vanhemmat havupuut kärsivät ja kuolevat.

Ekologisen arvon ja itsellisen luonnonsuojelun lisäksi luonnonympäristön arvokohteilla on suuri merkitys myös tutkimustyön, opetuksen ja luonnossa tapahtuvan virkistäytymisen kannalta. Tällöin yleisten teiden varsilla olevat kohteet tulevat korostetusti esille helpon saavutettavuutensa ansiosta. Kohteiden esittelyssä tulee kuitenkin muistaa niiden mahdollinen kulumisarkuus ja häiriöalttius.

Luonnonsuojelualueiden ja muiden luonnon arvokohteiden määrän kunnittainen vaihtelu ei riipu aina luonnonympäristön rikkaudesta, vaan usein vain siitä, ettei alueella ole tehty kattavia ja kaikkia eliöryhmiä koskevia inventointeja. Mitä enemmän ja mitä säännöllisemmin näitä inventointeja ja seuranta tutkimuksia tehdään, sitä varmemmin pystytään myös arvioimaan ympäristön tilan muutoksia.

3.2 Maisema

Tiemaisema ja maisemarakenne tulisi aina ottaa tiensuunnittelun lähtökohdaksi. Erilaiset maisemat vaativat erilaisia tapoja linjata teitä. Vanhat tielinjaukset noudattelevat yleensä maaston muotoja ja korostavat maisematiloja ja merkittäviä kohtia maisemassa. Ongelmallisimpia ovat tiet, jotka on linjattu maisemarakennetta vastaan. Tällaisten teiden ympäristöissä maisematilojen katkeaminen, runsaat pengerrykset ja leikkaukset sekä sitoutumattomuus maisemaan ovat häiritseviä tekijöitä. Toisen ongelmaryhmän muodost-

tavat tiet, jotka mittakaavaltaan vaikuttavat vääriä ja irrallisilta maisemarakenteessa. Tällaisia ovat mm. avoimille ja tasaisille alueille sijoittuneet korkealuokkaiset tiet, kaupunkien ja suurien taajamien läpi- ja ohikulkutiet sekä pitkille selännejaksoille linjatut yksitoikkoiset tiejaksot.

Moottori- ja moottoriliikenneteiden linjauksessa tien rytmi ja suhde suurmaisemaan ovat tärkeitä. Tämä tarkoittaa maisematyypin huomioimista linjauksessa valitessa ja hienosäätäessä, esim. Keski-Suomen pienipiirteiseen maastoon tie tulisi linjata minimikaarilla Pohjanmaan lakeuksiin verrattuna. Alempiluokkaisilla teillä puolestaan korostuvat maaston muodot, tienvarren yksityiskohdat, näkymät, kasvillisuus ja tien jaksottelu. Luonnonmaisemaan kohdistuvista vaikutuksista mainittakoon:

- yhtenäisten maisemakokonaisuuksien pirstoutuminen
- maisematilojen ja -rakenteen rikkoutuminen
- näkymäakselien katoaminen / peittyminen
- maisemaelementtien (esim. järvi, harju, jokimiljö, metsäsaareke) keskinäisen suhteen rikkoutuminen

Kuva 13 Esimerkkikuva huonosti muotoilluista tieluiskista.

Rakennetussa ympäristössä teiden ympäristöjen viimeistely korostuu. Maa-seudun haja-asutus ja taaja-asutus on perinteisesti syntynyt liikenteellisten solmukohtien ja kulkureittien varsille. Tien suhde muuhun ympäristöön (tontit, kylä- ja keskusta-alueet) ei useinkaan ole tasapainoinen. Erityisesti pienipiirteisissä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa ympäristöissä tiemiljöön tulisi selvästi alistua muulle ympäristölle. Rakennetun ympäristön ties- tössä (taajamat, kaupunkien sisääntulotiet esim. Myllykoski, Kausala, Imatra, Kouvola, Joutseno) pääongelmana on usein liikenneväylien vääristynyt suhde luonnonmaisemaan ja tien ylileveä, tilallisesti heikko mittakaava. Muita ongelmia ovat laajat risteysalueet, korkea tasaus, epämääräisyys ja heikko viimeistelytaso. Kyseisiä ongelmakohtia on miltei jokaisen kaupungin sisääntuloväylillä, pahimpia edustavat Luumäki, Kouvola ja Lappeenranta.

Kuva 14 Harjun suojaan sukeltava tie, jonka luiskat ovat erittäin leveät ja korkeat. Kalliroleikkaus korostaa tien erillisyyttä maisemassa.

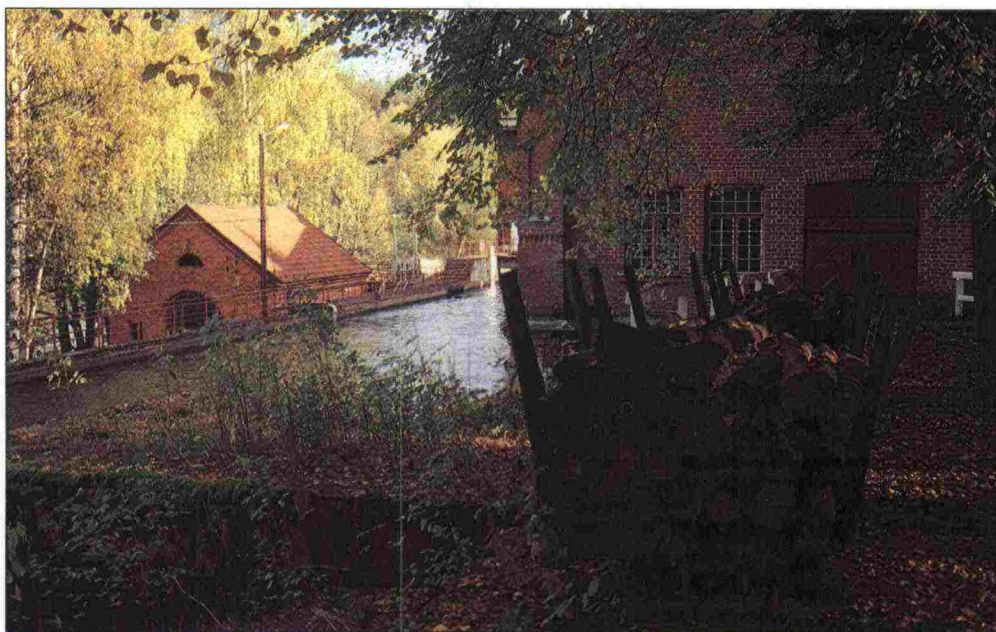
3.3 Esi- ja kulttuurihistorialliset kohteet

Nykyisen tiestön vaikutukset esi- ja kulttuurihistoriallisiin kohteisiin jäävät yleensä hyvin vähäisiksi taajama-alueita lukuunottamatta. Mikäli uutta tietä tai entisen levennystä ei rakenneta kohteiden päälle, ei kohteille juurikaan aiheudu haittaa. Taajamissa teiden tasauksen jatkuva nostaminen vaurioittaa rakennusten perustuksia ja siten heikentää niiden kuntoa. Usein teitä on myös parannettu liian voimakkaasti, jolloin herkäät miljöökokonaisuudet ovat menettäneet arvoaan. Yleisesti ottaen kaikessa rakentamisessa historiallisen kehityskaaren tunteminen ja kunnioittaminen on jäänyt liian vähäiselle huomiolle.

Teiden rakentamisen vaikutus on suuri silloin, kun kysymyksessä on tieympäristössä oleva laajempi aluekokonaisuus tai maisema-alue, esim. kokonainen kylä, kanava-alue tai historiallinen taistelupaikka.

Yksittäisten suojeltujen rakennusten kohdalla tulisi ottaa huomioon myös niitä ympäröivät pihapiirit, puukujanteet tai puistot, jotka usein muodostavat rakennusten kanssa eheän ja säilyttämisen arvoisen kokonaisuuden. Tämä olisi tärkeää myös tieympäristön maiseman kannalta vaikeivät rakennusten suojelumääräykset näitä suojelutoimenpiteitä edellyttäisikään.

Kohteiden suojelu on muuttunut vakiintuneeksi käytännöksi jo 1960-luvulta lähtien kiinteiden muinaismuistojen osalta. Jollei kohteita voida tiestön parantamisen tai uusien teiden rakentamisen yhteydessä kokonaan kiertää, ne tutkitaan tielaitoksen kustannuksella. Nämä tutkimukset ulotetaan aina kunkin tiehankkeen rakentamisalueelle. Rakentamisen yhteydessä tulee ottaa huomioon myös tieaineksen ottoalueet, läjitysalueet tai vastaavat rakentamisaikaiset vaikutukset.

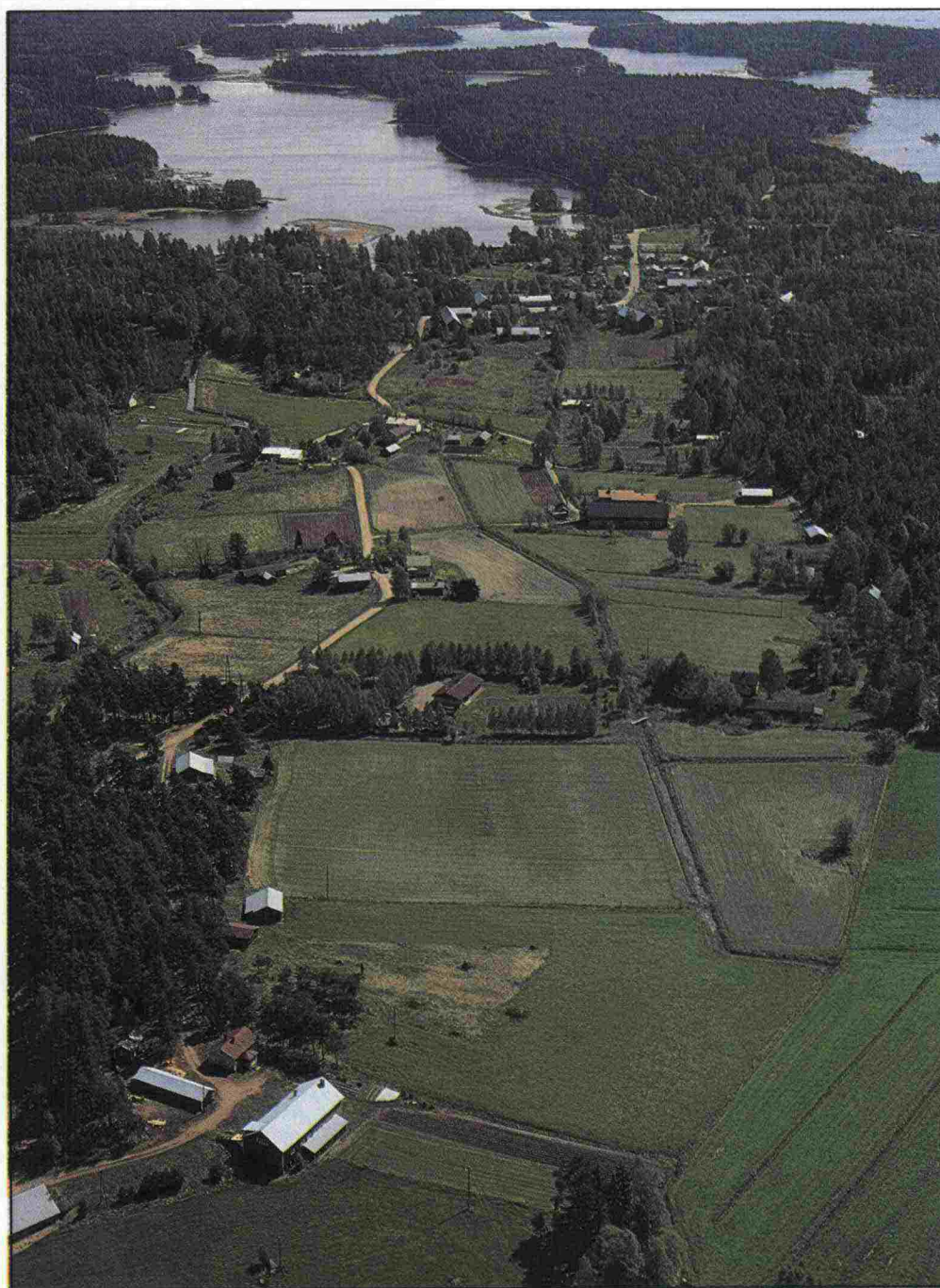
Kuva 15 Verlan tehdasmiljöötä Jaalassa paikallistien 14570 varrella.

4 Yleisten teiden ympäristön tila

4.1 Tieympäristön tyypikohtainen jaottelu

A. Kulttuurimaisemaltaan arvokkaat tiet

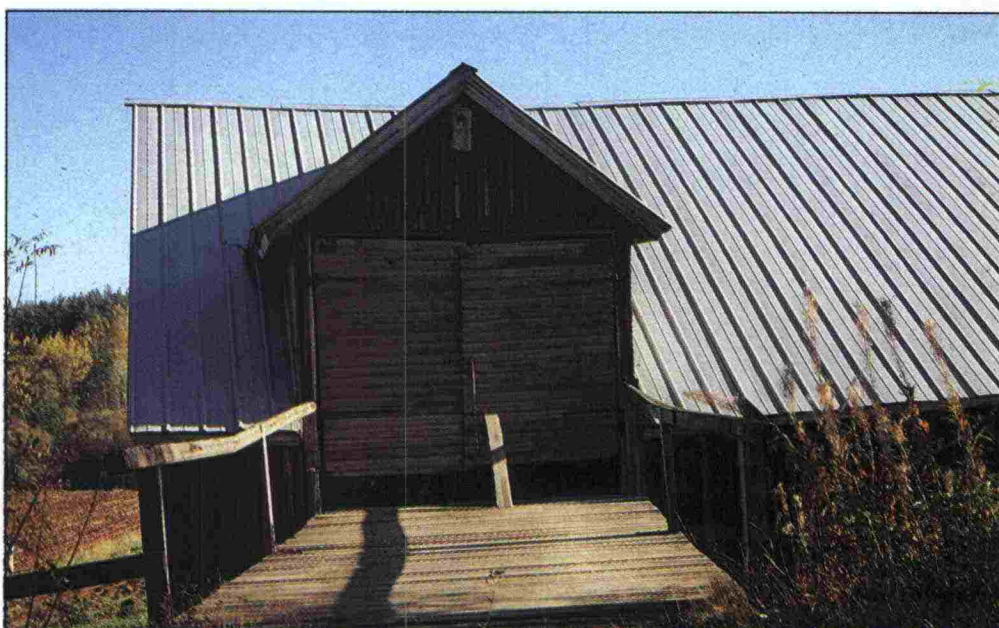
Tähän ryhmään kuuluvat tiet, jotka sivuavat arvokkaita kulttuurimaisemia tai -ympäristöjä sekä suuria ja kauniita maisema-alueita. Kyseiset tiet ovat osa arvokasta maisemakokonaisuutta ja usein säilyneet hyvinkin pienipiirteisinä.

Kuva 16 Hamina-Virojoki -museotien (mt 351) varren kulttuurimaisemaa Mäntylahden kylän alueella.

Kuva 17 Paikallistien 14628 ympäristöä Mietunaholla Valkealassa.

Kuva 18 Yksityiskohta maantien 3751 varrelta Hirvelän kylässä Sippolassa.

Tien ja maisemarakenteen sekä -tilojen suhde on niinkään tasapainoinen. Tyypillistä tiejaksoille on hyvä ja selkeä rytmi, maastoon sitoutuminen, vähäinen varustelutaso ja monimuotoisuus mm. tienvarsikasvillisuuden ja vaihtelevien maisematilojen muodossa. Ryhmään kuuluvat tiet ovat pääosin maanteitä ja paikallisteitä.

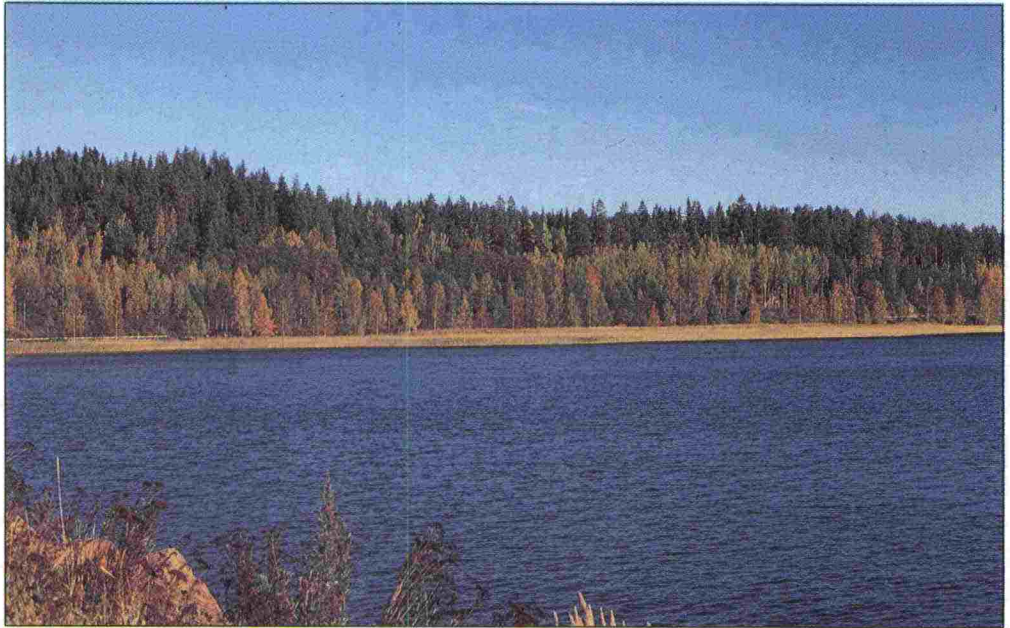
Kuva 19 Summajoen kaunista kulttuurimaisemaa.

Kuva 20 Tuuhan talo liittyy kiinteästi Suomenkylän kulttuurimaisemaan. Näkymä on paikallistieltä 14717.

B. Luonnonmaisemaltaan arvokkaat tiet

Kyseiset tiet tai tiejaksot sijoittuvat selännealueille, harjuille tai luonnonoloitaan monipuolisille maisema-alueille, joilla kulttuurimaiseman osuus jää pieneksi. Teiden rytmi ja linjaus noudattelevat maisemarakennetta. Tiemaisema on pääosin suljettua (puustoista), jolloin tienvarsikasvillisuus ja sen hoito korostuvat. Ryhmään kuuluvat tiet ovat pääosin maanteitä, mutta myös valta-, kanta- ja paikallisteitä esiintyy.

Kuva 21 Näkymä Rapojärvelle valtatieltä 15.

Kuva 22 Maantien 369 harjuympäristöä Valkealassa.

C. Maisemarakennetta hyvin noudattelevat tie

Kyseiset tiejaksot ovat tieteeknisesti hyvin toteutettuja ja sijoittuvat maisema-alueille, joilla on myös joitakin ympäristön arvokohteita. Esimerkkikohteita kyseisistä teistä ja tiejaksoista on paljon eri tieluokissa. Kyseiset tiet ja tiejaksot sijoittuvat melko pienipiirteisiin maastoihin, mutta eivät suurmaisemaltaan ole kovinkaan erikoisia. Yhteisenä tekijänä teille on hyvä maisemaan soveltaminen.

Kuva 23 Valtatie 15 on pääosin hyvärytminen ja maisemaan sopeutuva tie.

D. Tavanomaiset standarditiet

Luokkaan kuuluvat tiet ovat tavallisesti uusia tai parannettuja. Tiejaksot ovat usein yksitoikkaisia etenkin suuriluokkaisilla valta- ja kantateillä. Merkittäviä maisemaelämyksiä on hyvin vähän. Kyseiset tiet eivät korostu tavanomaisessa maisemassa ja ovat usein rytmiltään ja hoitotasoltaan heikkoja. Teiden varustelutasoon, viimeistelyyn ja jaksottamiseen tulisi kiinnittää enemmän huomiota.

Kuva 24 Myllykosken taajamatiejaksoa. Maantie 3593 on ilmeeltään väljä ja tilallisesti heikosti hahmottuva.

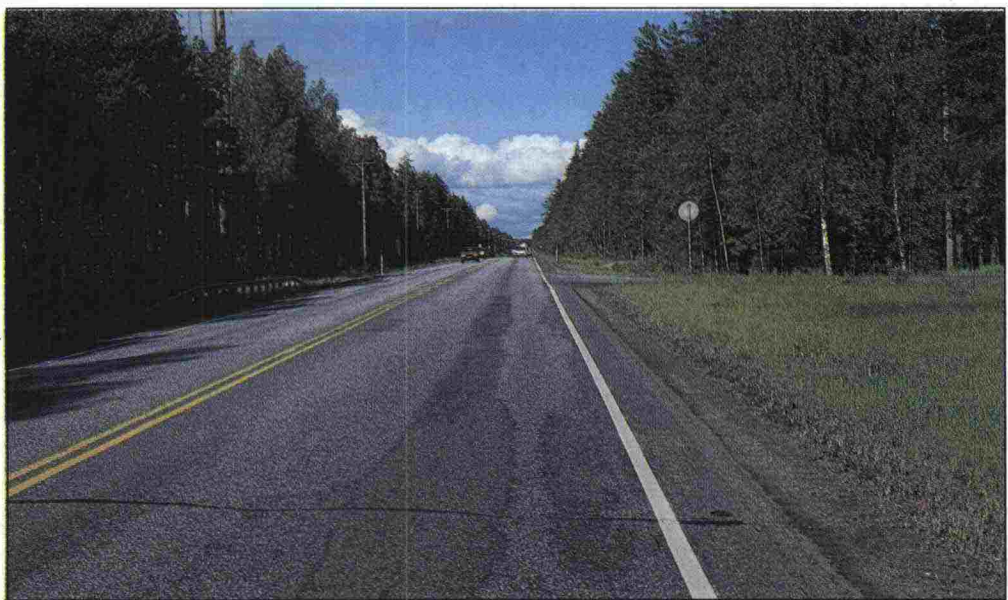

Kuva 25 Valtatien 6 tieympäristö on pääosin puustoista ja melko yksitoikkoista. Kuva on Valkealasta.

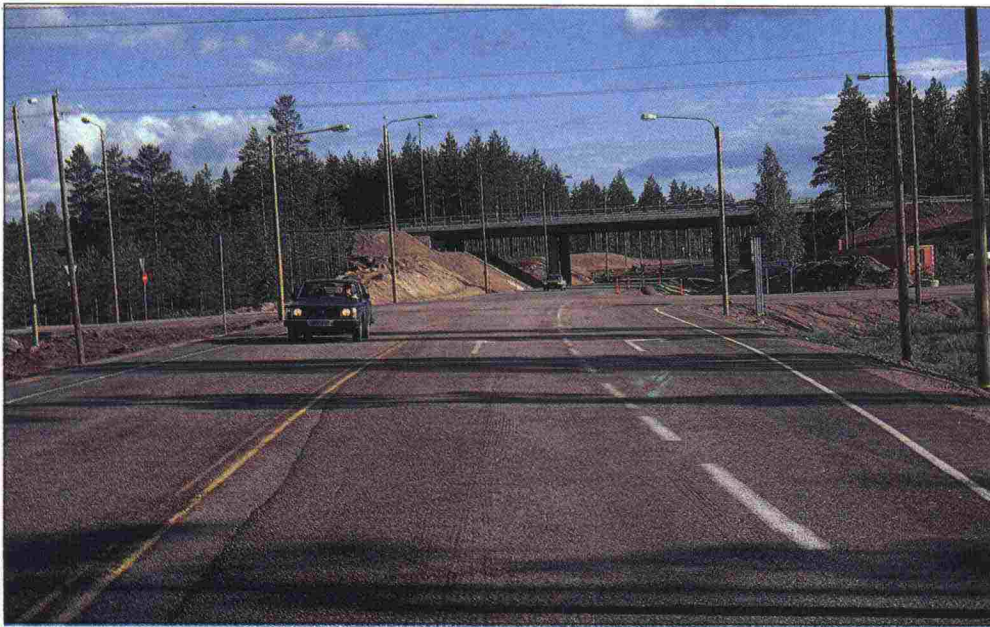
E. Ongelmalliset tiet ja tiejaksot

Ryhmään kuuluvat tiet ovat tavallisesti suuriluokkaisten teiden tiejaksoja, jotka sijoittuvat rakennettuun ympäristöön. Yhteinen piirre näille on sekaisuus ja epämääräisyys ja leveä poikkileikkaus.

Teiden rytmi on heikko, varustelutaso puutteellinen tai hallitseva ja suhde maisemarakenteeseen vääristynyt. Teiden viimeistelyssä (mm. luiskien hoito ja muotoilu) on parantamista. Hyvin usein kyseiset tiet ja tiejaksot sijoittuvat maankäytöltään sekaville alueille.

Kuva 26 Joutsenon kunnan alueella valtatie 6 on kauttaaltaan linjattu suoraviivaisesti. Tiemaisema on yksitoikkoinen ja sitä on vaikea elävöittää.

Kuva 27 Raskaasti parannetut liittymäalueet ovat yksipuolistaneet tie-
maisemaa valtatiellä 6.

4.2 Kymenlaakson liikenneympäristö

Kymenlaakson tiestö on jakautunut eri puolilla maakuntaa eri tyyppisiin osiin maisemarakenteen mukaisesti.

Ensimmäisen Salpausselän eteläpuolella olevat tiet ovat sijoittuneet pääosiltaan maisemarakennetta mukaellen jokilaaksojen suuntaisesti. Ne ovat alempiluokkaisia paikallis- ja maanteitä, osa alueensa pääteitä. Jokilaaksojen tiet ovat miltei kaikki vanhoilla tiepohjilla ja kuuluvat luokkiin A ja C. Teiden ympäristön komea kulttuurimaisema on tyypillisesti jokilaaksojen laajoja peltoaukeita, joilla asutus on näkyvästi maisemassa sijaitsevia suuria tiloja tai kartanoita. Uusia teitä edustavat valtatie 6, 7 ja 15, jotka on linjattu vaatimattomampaan ympäristöön usein suoraviivaisesti ja kuuluvat luokkiin C ja D.

Ensimmäistä Salpausselkää noudattavien valtateiden 6 ja 12 ympäristö on harjumetsää, jossa teiden suora linjaus ja huonosti viimeistelty lähiympäristö korostuvat. Nämä valtatie kuuluvat luokkiin C, D ja E. Niille kaivataan parantavia toimenpiteitä.

Kymenlaakson pohjoisosassa tiestö on enimmäkseen maanteitä ja paikallisteitä. Se noudattaa maisemarakennetta pieniä järviältaita myötäillen, mutta maisema on usein metsäistä: pellot ja kylät ovat pieniä. Pääteitä ovat luokkiin C ja D kuuluvat valtatie 15 ja kantatie 46, joiden tiemaisemassa ei ole erityisiä arvokohteita.

Kymenlaakson kulttuurimaisemaltaan arvokkaita teitä (A-luokka):

- vt 15 tieosa 02
- mt 179 (Ahvenkoski-Mäkiselkä), tieosat 05 ja 06
- mt 351 (Hamina-Virojoki) kokonaan
- mt 356 (Siltakylä-Muhniemi), tieosat 01 ja 02 Metsäkylään saakka
- mt 357 (Karhula-Anjala), tieosat 03 ja 04
- mt 363 (Vierumäki-Jaala), tieosat 05 ja 06 sekä osa 09 Jaalan kirkonkylän kohdalla
- mt 368 (Valkeala-Voikoski-Virranmäki), tieosa 03 Keisanmäestä Anttilaan
- mt 371 (Hamina-Keltakangas), tieosat 02-05 Summanjokilaaksossa
- mt 384 (Virojoki-Taavetti) Muurolan kohdalla
- mt 3531 (Ruotsinkylä-Itä-Vastila), kulttuurimaisemaosuudet tieosalla 02
- mt 3591 (Ummeljoki-Myllykoski), tieosa 01
- mt 3593 (Keltakangas-Jokisilta), Kymijokea seuraava tieosa 03
- mt 3751 (Karhula-Peippola), tieosa 04
- Moision pt 14544, tieosa 02 Moisiosta Jokelaan
- Elimäen pt 14545, tieosa 03 Villikkalan vainioiden kohdalla
- Kimolan pt 14550
- Pihlajasuon pt 14628
- Kannusjärven pt 14675 tieosa 03 Kannusjärveltä Kitulaan
- Hurttalan pt 14750

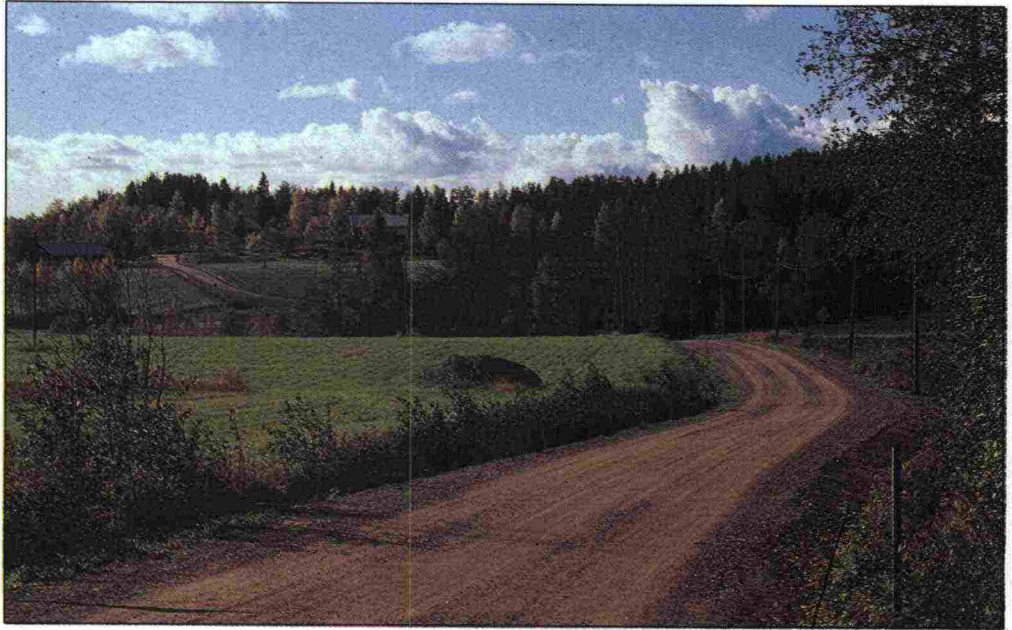
Kuva 28 *Maantie 3751 Hirvelässä Anjalankoskella noudattelee kauniisti maastoa.*

Kuva 29 Anttilan kylän tasapainoista maisemaa paikallistien 14628 varrella.

Maisemarakennetta hyvin noudattelevia teitä (C-luokka) Kymenlaaksossa:

- vt 6, tieosat 125,126,127, 201 (osin), 203
- vt 7, tieosat 23, 24, 25, 30
- vt 12, tieosa 30
- vt 15, tieosa 07 sekä osuus Kouvolasta koilliseen
- kt 46 välillä Jaala-Komola
- kt 61 (Salo-Turkiasta Luumäelle) tieosat 01,02,8-10
- mt 356 (Siltakylä-Muhniemi), tieosat 04 ja 05
- mt 357 (Karhula-Anjala), tieosat 01 ja 02
- mt 362 (Kausala-Ilonoja)
- mt 366 (Puhjo-Sompanen)
- mt 367 (Kouvola-Kiehuva) Kouvolan lähestymisjakso
- mt 369 (Rajasuo-Tuohikotti) tieosa 06
- mt 416 (Uutela-Mäntyharju-Jaala)
- mt 3571 (Karhula-Peippola), tieosat 01,02 ja 03
- mt 3622 (litti kk-Voikkaan silta)
- mt 3631 (Jokue-Koskenniska)
- Harjunkylän pt 14537, tieosa 02
- Moision pt 14544, tieosa 02
- Uimilan pt 14552

Kuva 30 Paikallistie 14679 on pääosin viehättävä soratie Summajoki-laaksossa.

Tavanomaisia standarditeitä (D-luokka) Kymenlaaksossa:

- vt 12 tieosa 31 Kausalan itäpuolella
- vt 6, tieosat 204-205 Kaipiaisen kohdalla
- vt 7 tieosat 27 ja 28
- vt 15 tieosat 03 ja 04
- kt 46, tieosat 08-10
- kt 61, tieosat 3-7
- mt 368, tieosa 05
- mt 3593, tieosa 01
- mt 3691, tieosa 02
- Utin pt 14661
- kt 61, tieosat 3-7

Kyseisten alueiden tiestöä tulisi tarkastella kokonaisuutena ja kullekin tielle laatia yksityiskohtaiset kulttuuriympäristön hoito- ja suojeluohjelmat yhdessä läänin, maakuntaliittojen ja maakuntamuseoiden kanssa. Samalla kohteiden laatu, tarkka sijainti, muuntuneisuus ja riskialttius selvitetään tarkasti.

Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan kulttuuriympäristöjen laaja-alaiset arvoalueet on esitetty kartalla 2. Alueet ja niihin liittyvä tärkein tiestö on seuraava:

22 Rautjärvi-Simpele-Parikkala-alue	vt 6, mt 401, mt 4051, mt 4012 ja pt 14941
23 Imatra-Rokolahti-alue	vt 6, pt 14869 ja 14879
24 Joutsenon alue	vt 6, mt 393, mt 3934, pt 14832 ja 14851
25 Pontus-Mustola-Saikkola	vt 6, mt 3931, mt 4071, pt 14833
26 Vainikkalan kylä	mt 390, mt 389, pt 14819
27 Jurvalan kyläalue	vt 6, mt 3842, pt 14766, pt 14749
28 Lemminkylä	mt 380, pt 14750, pt 14744
29 Suomenniemen kyläalue	mt 409

Etelä-Karjalassa toimenpiteet tulee keskittää valtatie 6 ympäristöön ja kyläalueille miljöön säästämiseksi ja maiseman kehittämiseksi. Kyläalueita yhdistävät tiet ovat mielenkiintoisia ja sisältävät nekin paljon yksittäisiä kohteita. Niitä voisi hyvin kehittää kulttuuriteiksi, joihin voisi tutustua esimerkiksi pyöräillen.

Tieympäristön viimeistely rakennetussa ympäristössä, esim. kaupunkien ja taajamien sisääntuloteilla, on usein heikkotasoisia. Potentiaalisia kulttuuri-maisemaan sijoittuvia tiejaksoja on erityisesti valtatiellä 6 Imatran, Joutsenon, Lappeenrannan ja Simpeleen sekä Saaren alueilla. Näiden ympäristöjä tulisi parantaa maisemanhoidollisin toimenpitein yhteistyössä kuntien kanssa. Konkreettisesti parantaminen voisi käsittää avoimien alueiden ja näkymien säilyttämisen, korkeatasoisen tievarustelun (opasteet, kyltit, valaisimet, pysäkit, laiturit jne.), suojaviheralueiden perustamisen ja tonttien ympäristöjen hoidon sekä ympäristötaitteen käytön tarkoituksenmukaisilla paikoilla.

5 Toimenpidesuosituksset

5.1 Kymenlaakson tyyppitiejaksojen toimenpidesuosituksset

Toimenpidesuosituksset esitetään yleisperiaatteina tieympäristön tyypittelyn pohjalta. Teiden tyyppiluokitus on esitetty kartalla 2. Luokitus ei ole kattava, koska maastossa kaikkia läänin alueen teitä ei ole tarkasteltu. Se pyrkii kuitenkin esittämään hyvät ja ongelmalliset tiet ja tiejaksot, joita voidaan verrata ympäristöön sijoittuvien arvokohteiden kanssa.

Esitetyt toimenpidesuosituksset ovat esimerkillisiä - onhan työ nykytilan analyysi eikä suunnitteluohje. Toimenpidetyypeistä ylivoimaisesti tärkein on tienvarsipuuston hoito esim. metsää harventamalla ja tienvarsivesakoita poistamalla. Rakennettuun ympäristöön liittyviä toimenpiteitä on vaikea eritellä tarkasti, koska niiden määrittäminen on usein kokonaisvaltaista suunnittelua.

Tiejaksoille tehtävät toimenpiteet riippuvat tien koosta ja sijainnista. Suurin osa Kymenlaakson alempiluokkaisista teistä on sijoittunut vanhan kyläasukituksen ja viljelymaiseman lomaan vanhoja tienpohjia noudattaen. Näillä tiejaksoilla on tärkeintä huolehtia ympärille avautuvan kulttuurimaiseman arvojen säilymisestä ja siitä, etteivät tielle tehtävät parannukset tee tiestä liian hallitsevaa elementtiä maisemassa. Tien tulee arvokkaassa ympäristössä olla maiseman osana sen rakennetta korostaen. Toimenpiteitä ovat näkymien avoimena pitäminen ja tienreunojen siistinä säilyminen. Pientareille voi paikoin kylvää tai säästää niittykasveja tai muita kulttuurimaisemaan sopivaa kasvillisuutta. Myös tiehen liittyvien varusteiden tulee soveltua maisemaan luontaisesti.

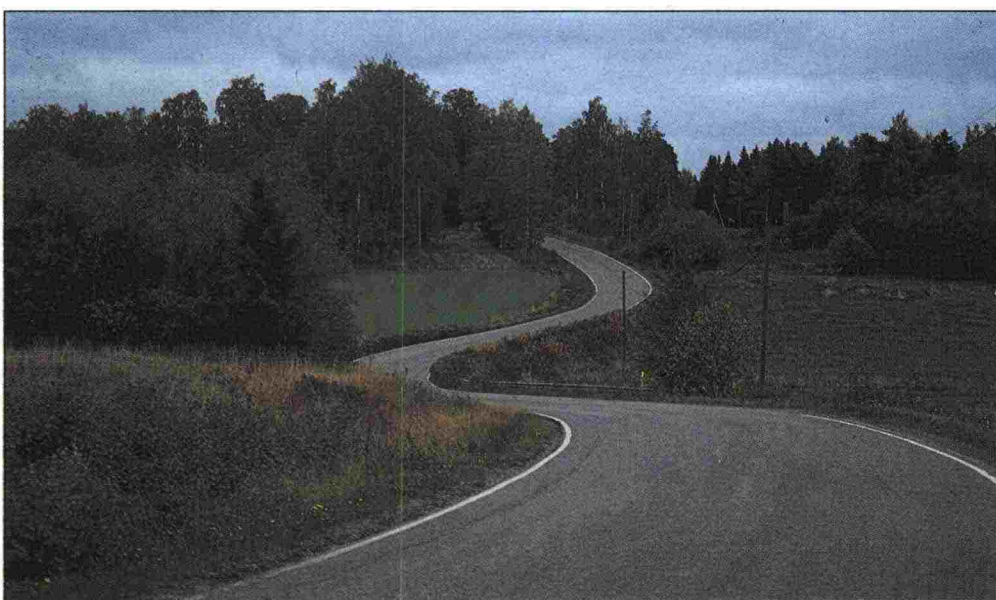
Kanta- ja valtateiden osalta maisemaan sovittaminen on ongelmallista. Tien leveys on usein hallitseva ja tie sijaitsee penkereellä tai leikkauksessa, mikä tekee siitä maisemaan huonosti sopivan. Tieluiskia tulisi muotoilla ainakin rakennetussa ympäristössä. Samalla luiskat voidaan istuttaa muuhun ympäristöön sopiviksi. Nurmetuksen sijaan voitaisiin kokeilla ketokasveja tai monivuotisia ryhmäkasveja eli perennoja. Suuriluokkaisilla teillä avoimen ja suljetun tilan vaihtelu ja siitä koostuva rytmi on tärkeää. Puuston ja pensaiden poistaminen näkymien edestä sekä tiiviin metsän reunan elävöittäminen puusaarekkeita esiinottamalla tai istuttamalla ovat keinoja tien jaksottamiseksi. D- ja varsinkin E-luokkien teissä ongelmat ovat tien linjauksessa ja teiden ympäristön parantamisella saatavat edut varsin vähäisiä.

Luokkiin A, B ja C sijoittuvat tiet ja tiejaksot

Mt 351 (Hamina-Virojoki)

- "Suuri Rantatie", entinen Viipurintie, ollut käytössä jo 1340-luvulta asti, tien varressa viisi maisemallisesti kaunista kylää
- tieympäristölle laadittu tiepiirin toimesta v. 1995 maiseman- ja metsänhoidon yleissuunnitelma, jonka ohjeet siirtyvät suoraan yksityismetsien tilakohtaiseen suunnitteluun, suunnitelmassa esitetään myös rakennetun ympäristön hoitosuosituksia

- teiden tasaus ja linjaus on säilytettävä entisellään
- tienvarsivesakon raivaus on tärkeä mutkaisen tieliikenneturvallisuuden sekä varsinkin maisemanhoidon kannalta
- kylien kohdat tukkoisia, yksittäisiä puita ja taloryhmiä tulee korostaa puustoa harventamalla ja raivaamalla
- näkymät peltoaukeille paikoin umpeutuneet ja kaipaavat raivausta
- tienreunametsien uudistushakkuut on tehtävä varoen, ei suuria aukkoja, paikoin reunametsiä tulee harventaa
- tien liittymäkohdat vt:lle 7 kaipaavat kohentamista, selkeät opasteet ja istutuksia (tammea, vaahteraa)
- levähdysalue tulee kunnostaa (opastus, istutukset, kalusteet)

Kuva 51 ja 52 Museotien (mt 351) peltonäkymät tulee säilyttää avoimina. Myös kylien kohdalla olisi syytä raivata liiallista lehtipuustoa sekä maisemallisista että liikenneturvallisuuksista.

Mt 371 (Hamina-Keltakangas)

- Tie on kauniin Summanjokilaakson alueella: maisemakuvan säilyttäminen nykyisellään on ensiarvoista
- Näkymien avoimena pitäminen tien varsia raivaamalla
- Tien lähiympäristön kunnossapito pensaikkoa ja heinikkoa raivaamalla
- Kyläalueiden kehittäminen ja hoito kasvillisuudella, pinnoitteilla ja rakennuskantaa kunnostamalla
- Maisemapuiden säilyttäminen ja korostaminen ympäryspuita poistamalla
- Tie on sopiva matkailutiekseksi ja pyöräilyreitiksi: levähdysalueiden luominen esim. kyliin ja näkymiltään kauniille paikoille

Mt 359 (Anjala-Venäläistöyry)

- Liittymien, erityisesti Korian risteysalueen ilmeen kohentaminen kasvillisuudella, esim. yksittäispuilla tai puu- ja pensasryhmillä
- Tienreunojen siistiminen: pajukon poistaminen ja heinikon niitto

Kt 46 (Kouvola-Heinola)

- Risteysten korostaminen puilla
- Levähdysalueiden parantaminen ja uusien tekeminen näkymiltään sopiville paikoille
- Taajamissa kevyen liikenteen väylien ympäristön kunnostaminen ja parantaminen kasvillisuudella
- Kallioleikkausten ympäristön parantaminen kasvillisuudella tai ympäristötaiteella
- Läjitysalueen maisemointi
- Näkymien avoimena pitäminen

Kuva 53 Pienten teiden ympäristössä olevien yksityiskohtien säilymisestä on huolehdittava. Kuva on paikallistieltä 14585 Ahvion kylältä.

Kuva 54 Tien reunoja ja tienvarsimetsää tulisi hoitaa nykyistä intensiivisemmin kantatien 46 varrella.

Kuva 55 Suljettuun harjumetsään tehty tie vaatii huolellisen maastonmuotoilun. Kuva valtatieltä 6 (Koskenkylä-Joensuu)

- Kulkee suoraan linjattuna komeassa viljelymaisemassa: tien reuna-alueiden hoitaminen korostuu
- Risteysten parantaminen ja korostaminen mm. puuryhmillä
- Tien vierustan teollisuusalueiden yms. maisemavaurioiden peittäminen puusaarekkeilla

Vt 15 (Kotka-Mikkeli)

- Tienreunapajukon raivaaminen, Kouvolan puoleisen tiejakson parantaminen ja siistiminen mm. liittymien istutuksilla ja selkeillä viitoituksilla
- Vähäisistä näkymistä huolehtiminen raivauksilla
- Suurten risteysalueiden viimeistely istutuksilla ja maastoa muotoilemalla, myös ympäristötaiteen käyttöä voi harkita
- Levähdysalueiden parantaminen mm. Rapojärven kohdalla

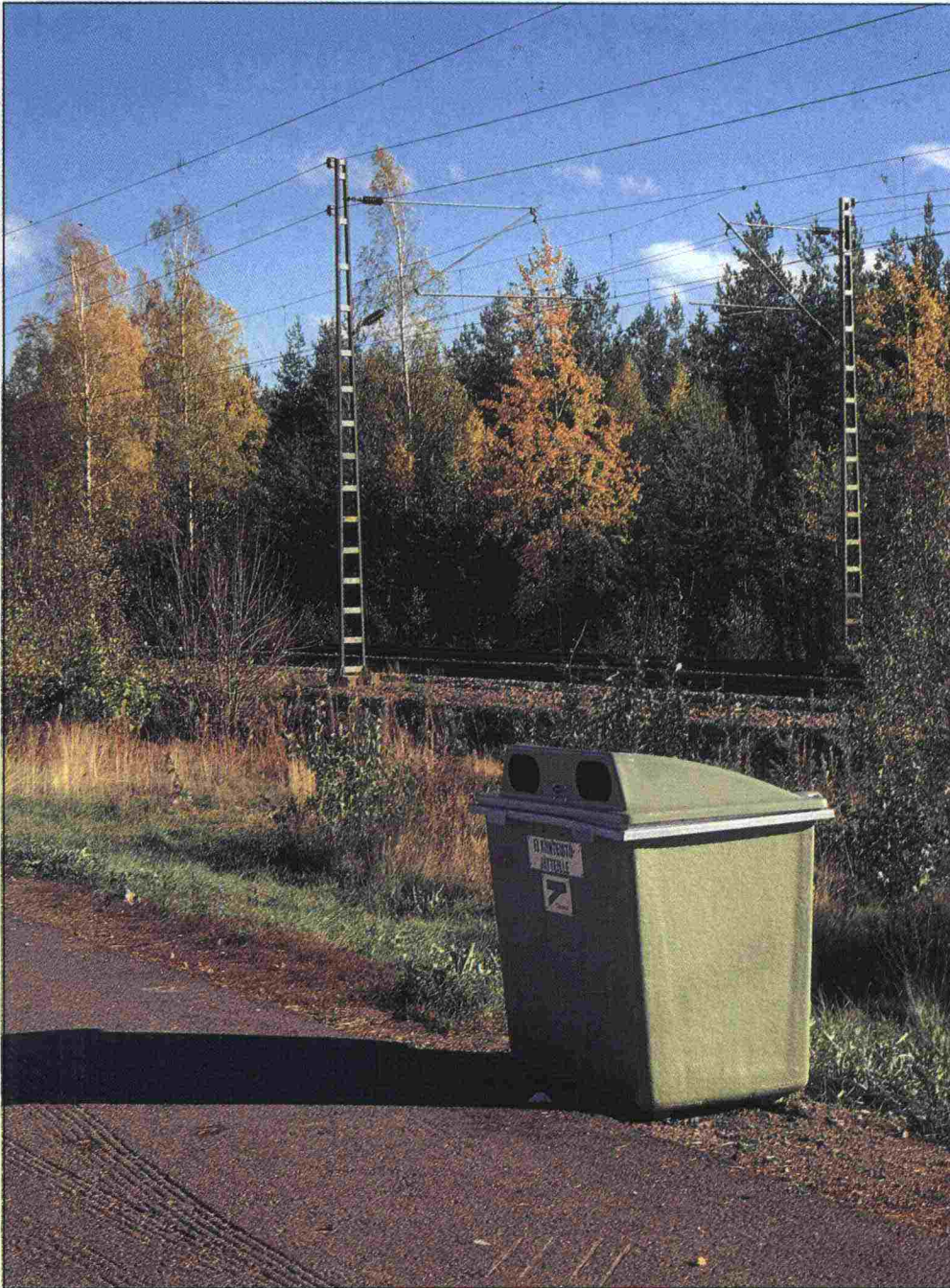
Luokkien D ja E tiet

Vt 6 Kouvola itään päin

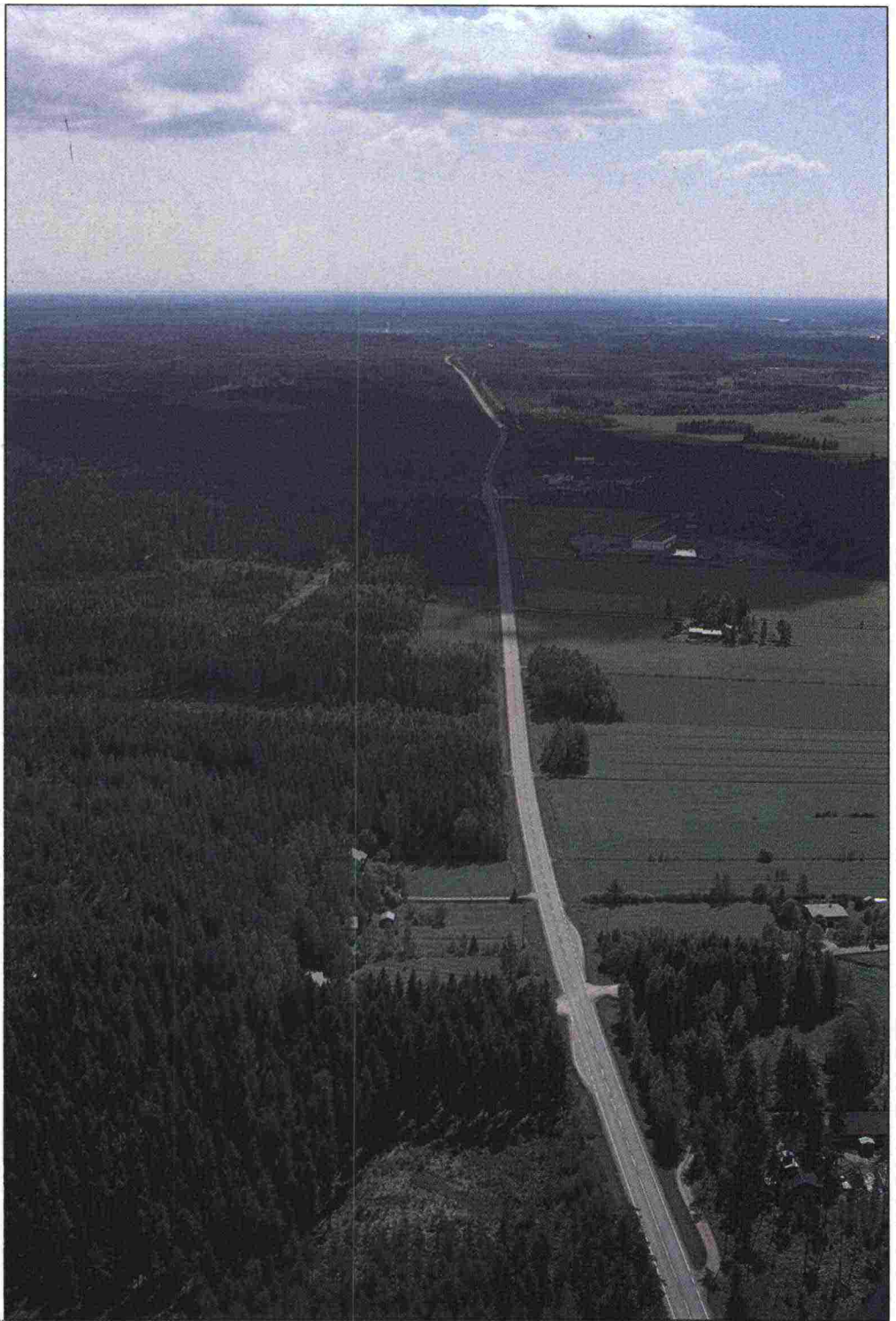
- Suljetussa harjumetsässä tien lähiympäristön merkitys korostuu
- Risteysten selkeyttäminen ja siistiminen istutuksilla
- Kaipiaisen itäpuolella tien ja sen eteläpuolella olevan junaradan välikaistan parantaminen esim. istuttamalla puuryhmiä
- Levähdyspaikkojen tekeminen viihtyisämmiksi mm. istutuksin ja kiveyksin
- Metsänreunan elävöittäminen hakkuin
- Sorakuoppien maisemointi
- Erityyppisten metsäosuuksien korostaminen hakkuilla ja puulajisuhteen kehittäminen

Kt 46 Jaalasta luoteeseen

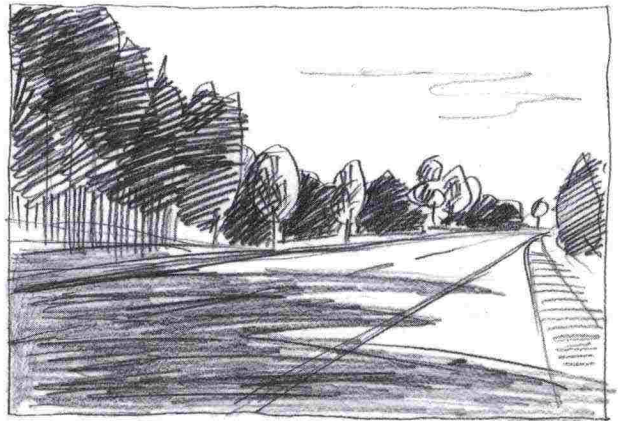
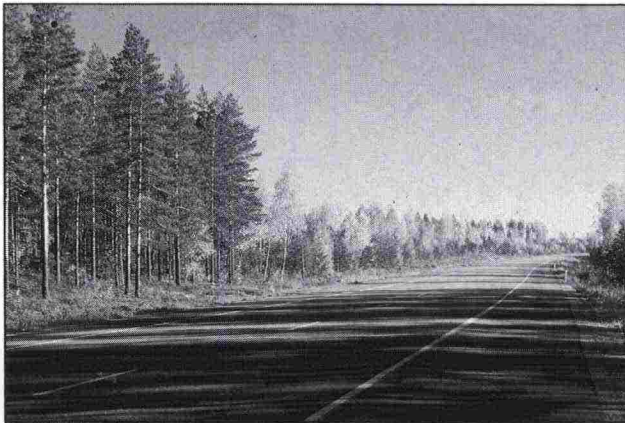
- Suljetun metsänreunan elävöittäminen poistamalla osa puista ja jättämällä osa lähemmäksi tietä
- Näkymien, etenkin järvinäkymien, ylläpitäminen ja avaaminen
- Levähdysalueiden ja opastuspaikkojen parantaminen: selkeät viitoitukset ja kasvillisuudella viihtyisämmäksi tekeminen
- Jaalan risteyksen selkeyttäminen ja viimeistely istutuksin
- Tieluiskien kasvittaminen: esim. niittykasveja peltoaukeiden kohdalle

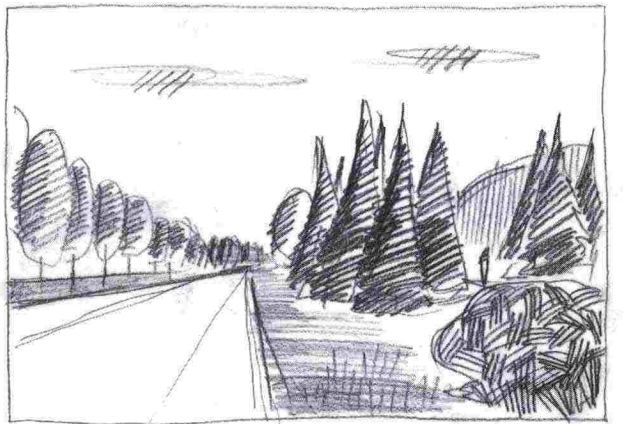
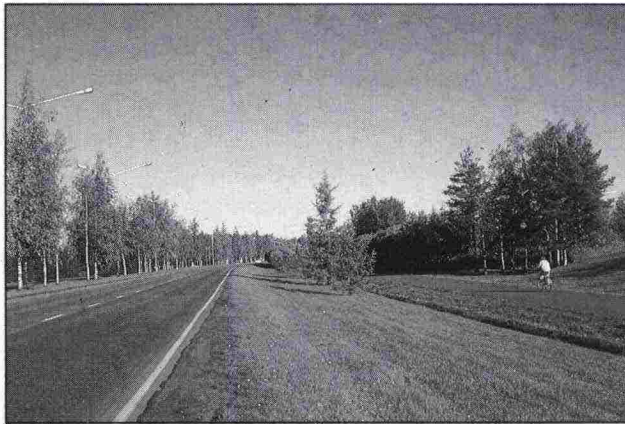
Kuva 56 Junaradan kupeessa olevalla levähdysalueella valtatiellä 6 on paljon korjattavaa.

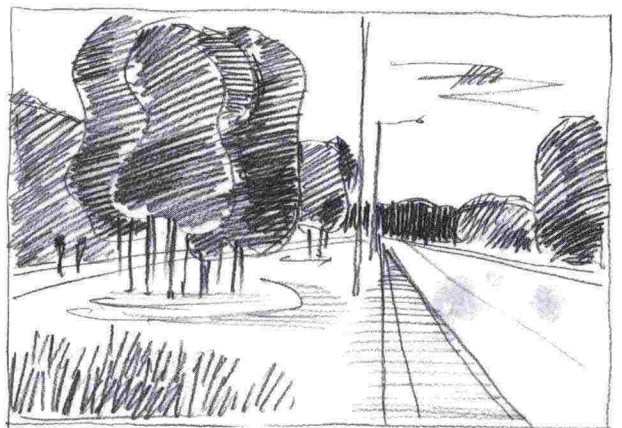
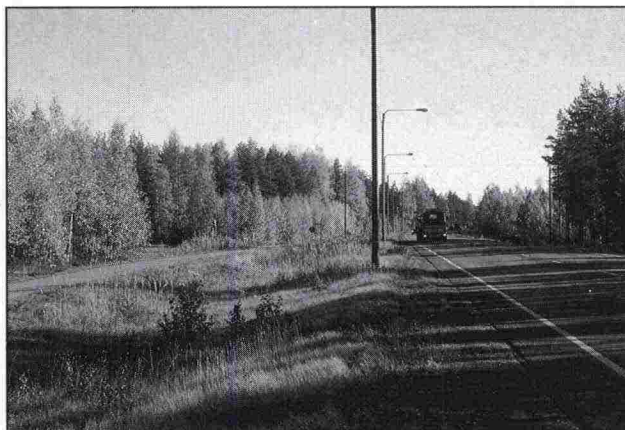
Kuva 57 Valtatien 15 linjaus Anjalankoskella kulkee suoraviivaisena metsien halki peltoaukeita sivuten.

Kuva 58 Valtatien 6 tienvarsimetsä vaihtelee männiköistä nuoriin lehtimetsiin. Tasaista metsänreunaa voi elävöittää ja rytmittää raivaamalla sitä, mikä korostaa lähemmäksi tietä jääviä puita.

Kuva 59 Kouvolan sisääntulotie, maantie 367 on kylläkin hoidettu, mutta kovin persoonaton ja steriili tasaisine nurmipintoineen. Yksittäispuiden rinnalle voisi istuttaa muutamia puita lisää vaihteleviksi ryhmiksi. Lyhyen nurmen tilalle voi harkita hoidettua, säännöllisesti niitettävää luonnonniittyä. Tieympäristön hoitotaso voi parantua tultaessa lähemmäksi keskustaa.

Kuva 60 Valtatien 6 reunalla oleva tuhuinen kaista on siistitty ja elävöitetty puusaarekkeilla, joiden koko ja sijainti kaistalla voi vaihdella. Kaistaa voidaan hoitaa niittynä.

Kuva 61 *Paljaat, jyrkät luiskat näyttävät hoitamattomilta. Avoimeen luiskaan on istutettu kookkaita puumaisia pensaita, jotka taipuvat rinteeseen yli erottaen kävelytien valtatiestä.*

5.2 Etelä-Karjalan tyyppitiejaksojen toimenpidesuosituksiset

Etelä-Karjalan päätiestö sitoutuu selkeästi Salpausselän muodostamaan maisematyyppiin. Salpausselän reunamuodostumaa seuraileva valtatie 6 etenee lännestä itään monimuotoisten maisemien halki. Sen tieympäristön maisemakuvaan kuuluvat pitkät suljetut selännejaksot, soranottoalueet, kaupunkien pitkät ja yksitoikkoiset sisääntulot. Vaihtelevuutta valtatie 6 maisemakuvaan tuovat Parikkalan ja Simpeleen pään kulttuurimaisemat ja tienvarsiluonnon vaihteellinen rehevöityminen kaakkoon päin kuljettaessa. Valtatie 6 tieympäristön parantaminen tulisi suunnata sen ongelmajaksolle. Kokonaisuutena kuutostien suhde kaupunkirakenteisiin on ongelmallinen: näkymät, kaupunkialueiden ja -rakenteiden hahmottaminen sekä tien sovittaminen kyseisillä jaksoilla on epätäydellistä niin Joutsenossa, Lappeenrannassa, Kouvolassa kuin Imatrallakin. Näillä jaksoilla tulisi tehdä maisemanhoidollisia toimenpiteitä tien suunniteltujen tienparantamisten yhteydessä tai erillisenä toteutuksena. Kuutostien parantamisen yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota sen maisemaan sijoittamiseen - pysty ja vaakageometria tulee sopeuttaa harmonisesti maiseman muotoihin.

Teihin liittyviä historiallisia maamerkkejä löytyy paljon pääteiden varrelta. Myös pääteitä risteävät ja sivuavat vanhat tienpohjat erottuvat tienvarsimaisemassa. Näiden historiallisten merkkien tulisi selvemmin korostua tieympäristössä, samoin kuin elinkeinoiniin liittyvien rakenteiden ja merkkienkin. Myös valtatie 6 maisemaa, maisemarakennetta ja historiaa voitaisiin enemmän tuoda esiin mm. matkailukeskuksiin ja levähdysalueille pystytetyillä informaatiotauluilla. Matkailuteiden kehittäminen ja erityyppisten reittien (patikointi, pyöräily, virkistys, automatkailu jne.) luominen ja niistä tiedottaminen ovat myös yksi tärkeä toimenpide. Samalla eri liikennemuotoja voitaisiin yhdistää.

Yleisistä teistä maastossa tarkistetut tärkeimmät ja käytännön suunnittelua tai tienpitoa palvelevat ja toteutettavissa olevat toimenpidesuosituksiset

Luokkiin A, B ja C sijoittuvat tiet ja tiejaksot:*Mt 387 (Lappeenranta-Vaalimaa)*

- Tiessä on kauniita jaksoja, mutta myös jaksoja, joilla tien hoitotasoa tulisi parantaa (mm. Ylämaa ja väli Monola-Hytti)
- kyläalueiden korostaminen (mm. tievarustus, istutukset, maisemanhoito)
- tienvarsipuuston hoito harventamalla

Mt 3801 (Lemi-Huttula)

- Lemin kirkonkylämiljöön säilyttäminen (ei kevyen liikenteen väyliä) ja kehittäminen (tonttikasvillisuuden hoito, tien tasauksen säilyttäminen)
- vanhan puuston turvaaminen uusilla istutuksilla
- sopii mainiosti pyöräilyreitiksi

Mt 3981 (Immola-Kuntala) ja mt 401 (Tiviä-Akonpohja)

- pienipiirteisenä säilytettävä tie, säilytetään sellaisenaan
- kulttuurimaisemanhoito tärkeää (yhteistyö kunnan kanssa)
- näkymien säilyttäminen

Mt 408 (Lappeenranta-Savilahti)

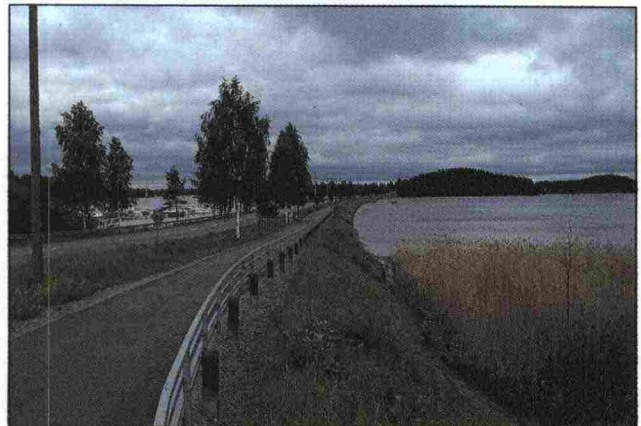
- erikoisuutena runsaat vesistölylytykset välillä Lappeenranta-Taipalsaari
- Lappeenrannan kaupungin lähestymisjakson kehittäminen kaupunkimaiseksi (mm. leveän poikkileikkauksen pehmentäminen istutuksin, tieluiskien viimeistely, korkeatasoisempi varustus)
- erityisesti Voisalmen eritasoliittymän ympäristön kohentaminen
- välikaistojen hoito/ viimeistely uusilla istutuksilla
- meluvalli-istutusten uusiminen
- sorakuoppien maisemointi, liittymäalueiden viimeistely (luiskat, istutukset), tien jaksottaminen
- Taipalsaaren taajamajakson ehostaminen, tonttien viimeistely
- tieympäristön jäsentäminen eheäksi kokonaisuudeksi (hoitotason muutoskohdat/ portit selkeytetään, maisematilojen reunoja korostetaan)

Mt 409 (Savitaipale-Kauriansalmi)

- voidaan kehittää ns. maisematieksi ja pyöräilyreitiksi
- Suomenniemen kylän kohdalla avo-ojien istuttaminen ja täyttö
- järvinäkymien säilyttäminen/ avaaminen
- tienvarsipuuston harventaminen ja puulajisuhteen kehittäminen
- perinnebiotooppien kehittäminen (maaseutukeskusten kanssa yhteistyössä)

Kuva 62 Lemin kirkonkylällä tulee välttää suuria toimenpiteitä.

Kuva 63 Vesistöpengeri ja voimakkaat tie-luiskat rikkovat kokonaisuutta maantiellä 408.

Kuva 64 Valtatie 6 kaipaa lähinnä metsänhoidollisia toimenpiteitä.

Kuva 65 Mt:n 408 viimeistelemätöntä ympäristöä.

Luokkiin D ja E sijoittuvat tiejaksot:*Vt 6 välillä Kouvola-Luumäki*

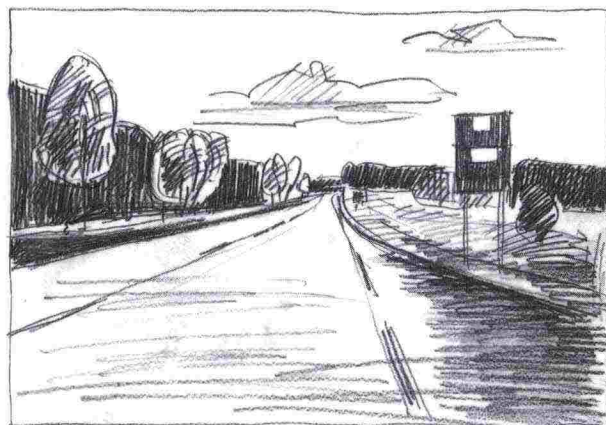
- Kouvolan kaupungin sisääntulojakson viimeistely, kaupunkirakenteen esiinottaminen, korkeatasoinen varustus
- Luumäen eritasoliittymäalueen viimeistely istutuksin (mahd. ympäristötaiteen käyttö)
- Utin suoran tiejakson elävöittäminen puustoa hoitamalla

Vt 6 välillä Luumäki-Lappeenranta-Joutseno

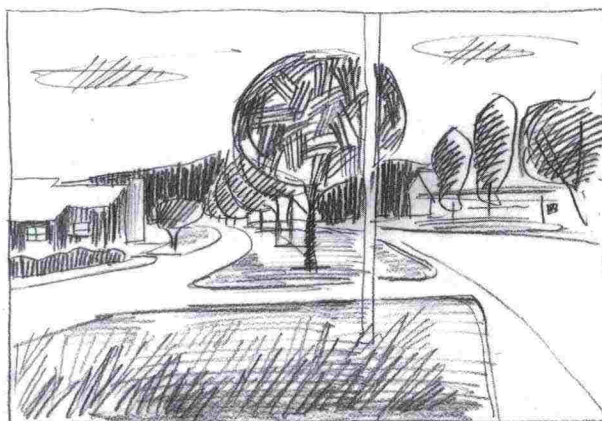
- näkymien avaus vesistöön
- kyläalueiden korostaminen
- Lappeenrannan sisääntulojaksojen ehostaminen (välikaistojen nurmetus, pensoittuneiden sisääntuloteiden hoitaminen)
- tien jaksottaminen
- Joutsenon taajama-alueen ympäristön viimeistely, liittymien yksilöinti, tienvarsipuuston hoito
- viherympäristölle laadittava hoitosuunnitelma

Vt 6 välillä Joutseno-Imatra

- tienvarsipuuston hoito
- tien jaksottaminen/ elävöittäminen
- liittymien yksilöiminen
- ympäristötaiteen käyttö
- koivuryhmien esiinotto harjujaksoilla
- Imatrankosken liittymäalueen viimeistely
- tienvarsien raivaus
- kulttuurimaisemajaksojen hoito
- sisääntulojaksojen kohentaminen, tonttireunojen ehostaminen

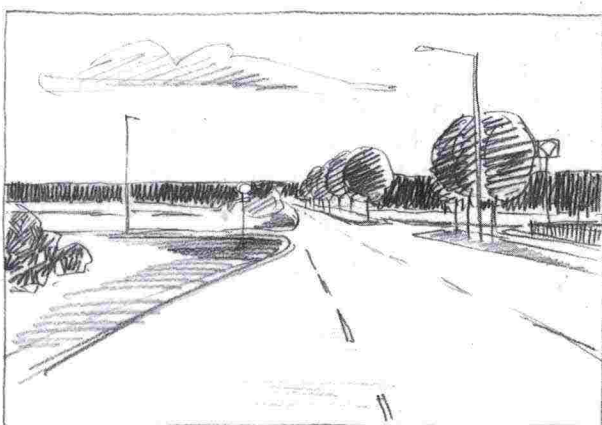
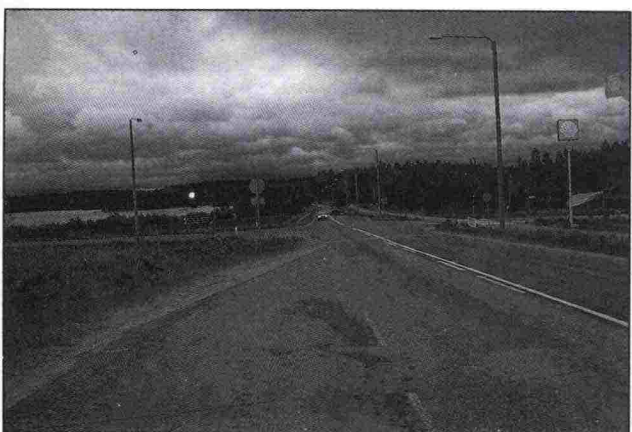
Kuva 66 Valtatiellä 6 on jaksoja, joissa tie on suora ja leveä. Tietä parannetaan istuttamalla puuryhmiä kevyen liikenteen väylän ja tien väliselle kaistalle. Tie kaventuu ja rytmittyy paremmin.

Kuva 67 Taajamissa voi nurmipintaisille välikaistoille istuttaa puukujia tai -rivejä. Ne rajaavat tietä ja luovat viihtyisyyttä rakennetussa ympäristössä.

Kuva 68 Valtatien yksitoikkoista metsänreunaa elävöitetään valitsemalla reunavyöhykkeestä sopivia yksittäispuita sekä korostamalla niitä poistamalla ympärillä olevaa puustoa.

Kuva 69 Risteystä voidaan korostaa mm. puuryhmillä ja sinne johdattavilla puuriveillä. Bensiini-
aseman pihan voi rajata pensasaidalla tai -aidanteella sekä elävöittää puuistutuksilla.

Johtopäätökset

Tarkasteltaessa Kymen läänin yleisten teiden luonnonympäristöä voidaan todeta, että suurin osa tienvarsien luonnonsuojelualueista ja muista arvokohteista on säilyttänyt arvonsa. Yleensä kohteet sijaitsevat sen verran kauempana tiestä, ettei niille aiheudu juuri muuta haittaa kuin tieltä kantautuva liikennemelu. Suurin luonnonympäristöön kohdistuva vaikutus on aiheutunut itse tienrakentamisesta ja sen mukanaan tuomasta maankäytöstä - laajat luonnontilaiset ja ekologisesti tärkeät aluekokonaisuudet ovat pirstoutuneet. Tätä kehitystä on tapahtunut jo siitä asti kun asutus levittäytyi. Erityisesti Kymenlaakson luonto on joutunut voimakkaan rakentamisen ja tieverkon pirstomaksi. Etelä-Karjalassa taas on säilynyt laajempia luonnonalueita ehyinä ja pirstoutumattomina. Luonnonympäristön arvokohteissa on myös tiellä liikkuvien luontoharrastajien suosimia kohteita mm. Parikkalan Siikalahti, joka edustaa läänin luontoa parhaimmillaan.

Luonnonympäristön ongelmakohtina ovat Salpausselän arvokkaat harjualueet, jotka ovat kärsineet tienrakentamisesta, mm. Uukuniemen Syrjänsärkkä, Luumäen Väinämöisensuo sekä Parikkalan Pikku-Punkaharju. Selkeimmin tämä harjujen pirstoutuminen ja soranotto on havaittavissa valtatie 6 ympäristössä. Luonnonsuojelun kannalta on mainittava myös Haminan uusi ohikulkutie (vt 7), jonka rakentaminen silloille häiritsee valtakunnallisesti arvokasta linnustonsuojelualueetta Lupinlahtea.

Esihistorialliset ja kulttuurihistorialliset kohteet sijoittuvat suurin piirtein samoille seuduille Kymen läänissä. Arvokas rakennuskanta ja historialliset kohteet sijoittuvat niille alueille, jotka ovat olleet otollisimpia viljelylle, kaupankäynnille ja teollisuudelle. Oman leimansa Kymen läänin kulttuuriympäristöön on tuonut rajaseudun sotaisa historia, josta näyttävimpänä esimerkkinä on Salpalinjan linnoitusketju. Monet kulttuurihistorialliset kohteet on esitelty tiellä liikkujille matkailunähtävyyksinä, mm. Imatrankoski ja Valtionhotelli sekä vanha Viipurintie eli "Suuri Rantatie" (mt 351). Kymenlaakson kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta on parhaimmillaan Kymijoen laakson sekä Summajokilaakson pienten maanteiden ja paikallisteiden varsilla. Etelä-Karjalassa taas idyllisimmät mäkikylät sekä niihin liittyvät rinnekedot ja niityt löytyvät "Runon ja rajan tien" (mt 401) varrelta. Näiden kulttuurihistoriallisten alueiden tiestö on niin ikään vanhaa ja sijaitsee usein perinteisellä paikallaan mutkitellen pihapiiristä pihapiiriin. Sellaisena sen soisi säilyvänkin - ja mielellään vielä sorapintaisena.

Teiden rakentamisen ja tienpidon vaikutukset maisemaan ovat Kymenlaaksoissa huomattavasti Etelä-Karjalaa laajemmat. Tämä johtuu luonnollisesti Kymenlaakson tiheämmästä tieverkosta ja suuremmista rakentamispaineista sekä maiseman avoimemmasta luonteesta.

Kymenlaakson jokilaaksot ovat maisemallisesti arvokkaita alueita, jotka tulisi säästää laajoina kokonaisuuksina. Maakunnan eteläosissa paineet maiseman muutoksille ovat pohjoista suuremmat. Eteläosassa erityisesti valtatie 7 ympäristön arvokohteet ja niiden muuttuminen mm. uusien tielinjausten ja tienparantamisen takia ovat konkreettinen uhka. Tien parantamistoimenpiteet tulee tehdä pieteetillä ja varoen pienipiirteisissä kulttuuriympäristöissä kuten Sippolanjoki- ja Summajokilaaksossa sekä litin ja Jaalan kirkonkylissä. Arvokkaille maisema-alueille tulisi laatia konkreettiset hoitosuunnitelmat, joka käsittäisivät myös alueen tiestön ja tieympäristön hoidon ja kehittämisen. Kymenlaaksossa on paljon kulttuurihistoriallisia kohteita, joiden suojelu tulisi taata laajempina aluekokonaisuuksina. Valtatie 6 on matkailun kannalta merkittävä väylä, jonka ympäristöä tulisi kohentaa erityisesti välillä Kouvola-Lappeenranta. Monet jokilaaksoissa kulkevat tiet ovat säilyttäneet pienen mittakaavansa ja alkuperäisen luonteensa, joten matkailun, esim. pyöräilyreittien, kehittämiseksi on edellytyksiä. Pienimuotoisista ja vetovoimaisista tieosuuksista mainittakoon museotie (mt 351) välillä Hamina-Virojoki.

Etelä-Karjalassa varsinaisia kulttuuriympäristöjä on Kymenlaaksoa vähemmän. Sen sijaan luonnon monimuotoisuus ja pinnamuotojen vaihtelu korostuvat kauniisti tiemaisemassakin. Kymenlaaksolle kontrastina laajimmat ja merkittävimmät maisema-alueet sijoittuvat maakunnan pohjoisosaan, Suur-Saimaan vaikutuspiiriin (mm. Solkei, Tarnala, Suomenkylä, Konnunsuo-Joutseno). Valtatie 6 välillä Lappeenranta-Imatra on suosittu matkailureitti, samoin kuin väli Imatra-Parikkala. Pienimuotoisista ja jo matkailijoiden löytämistä tieosuuksista voidaan mainita Lappeenranta-Savitaipale-Taipalsaari-tie (mt 408). Etelä-Karjalan pienipiirteinen tiestö ja vaikuttava luonnonmaisema antavat loistavat edellytykset vaihtoehtoisten matkailureittien luomiseen (pyöräilyreitit, patikka- ja kuntokierrokset, virkistysreitit jne.). Matkailuteillä korkeatasoiset levähdysalueet, erilaiset virkistys- ja palvelupisteet sekä hyvin hoidettu tienvarsi ovat edellytyksiä, joita voitaisiin kokeilla tietyillä osuuksilla. Matkailuteiksi parhaiten sopivia tieosuuksia ovat Lemminkisen kirkonkylän tiejaksot, Rautjärven rajanseutu (mt 3981) sekä Simpeleen, Parikkalan ja Saaren alueiden rajaseudun pienet tiet.

Työssä esitetty tieympäristön tyyppikohtainen jaottelu ja esitetyt toimenpidesuosituksukset palvelevat ennen kaikkea jatkosuunnittelua. Ongelmallisimpia tieosuuksia ovat valtatie 6 Kouvolan ohikulkuosuudella, Luumäen kohdalla ja välillä Joutseno-Imatra. Tiemiljööön säilyminen nykytilaisena on tärkeää erityisesti Kymenlaakson pohjoisosan ja jokilaaksojen teillä sekä pääosin Etelä-Karjalan alempiluokkaisilla teillä. Tiemiljööön parantaminen voidaan aloittaa tässä selvityksessä esitetyiltä teiltä, ensiksi luokissa D ja E.

Lähdekirjallisuus:

Kymen lääninhallituksen materiaalia:

Kymen lääninhallitus 1994. Valkealan, Virolahden, Pyhtään ja Vehkalahden suojelualueet ja -kohteet, karttakopioita ja kohdeluetteloita.

Kymen lääninhallitus 1994. Valkoselkätikka-alueiden I ja II luokan kohteet.

Kymen lääninhallitus 1994. Luonnonsuojelukohteet yksityisillä ja kuntien mailla. Monisteita.

Kymen lääninhallitus 1994. Luonnonsuojelukohteet valtion omistamilla mailla.

Kymen lääninhallitus 1994. Selvitys Miehikkälän kunnan alueella esiintyvistä uhanalaisista eläin- ja kasvilajeista tehdyistä havainnoista.

Kymenlaakson (seutukaava)liiton materiaalia:

Kymenlaakson liitto 1993. Kymenlaakson kulttuuriympäristöjen toimenpideohjelma, B:90. Kotka 1993. 146 s. + listaus kaikista kohteista

Kymenlaakson seutukaavaliitto 1977. Kymenlaakson seutukaava, Virkistys-, luonnonsuojelu- ja metsien monikäyttöalueet. Kaavaselostus. 68 s.

Kymenlaakson seutukaavaliitto 1986. Kymenlaakson seutukaava, Maa-ainesten suojelu- ja ottoalueet sekä seutukaavan muutokset. Kaavamääräykset ja -suositukset 11 s.

Huurre, Matti 1976. Kymenlaakson esihistorialliset kohteet II. Kymenlaakson seutukaavaliitto. Sarja A:16. Karhula 1976. 37 s.

Kymenlaakson seutukaavaliitto 1982. Kymenlaakson seutukaava, Taajamatoimintojen, liikenteen ja teknisen huollon alueet, sekä I seutukaavan muutokset. Loma-asutuksen mitoitus. Kaavaselostus. Kymenlaakson seutukaavaliitto. Sarja A:19. 60 s.

Kymenlaakson seutukaavaliitto 1990. Kymenlaakson seutukaava, Seutukaavojen yhdistelmä, Julkaisu A:25. 42 s.

Kymenlaakson seutukaavaliitto 1992. Kymenlaakson rakennuskulttuuri. Kymenlaakson seutukaavaliiton julkaisu A:26. Kotka 1992. 303 s.

Etelä-Karjalan (seutukaava)liiton materiaalia:

Etelä-Karjalan seutukaavaliitto 1987. Etelä-Karjalan vahvistetut seutukaavat 1 - 2. Lappeenranta 1987. 96 s.

Etelä-Karjalan seutukaavaliitto 1988. Etelä-Karjalan vahvistetut seutukaavat 2 - 3. Lappeenranta 1988. 64 s.

Etelä-Karjalan seutukaavaliitto 1987. Etelä-Karjalan rakennuskulttuuri. Julkaisu 4-87. 168 s.

Etelä-Karjalan liitto 1993. Etelä-Karjalan ympäristön tila. Etelä-Karjalan liitto 1/93. Lappeenranta 1993. 132 s.

Kontturi, Osmo & Lyytikäinen, Ari 1987. Etelä-Karjalan seutukaavaliitto 3-87. Lappeenranta 1987. 142 s.

Pättilä, Antti 1992. Ilmansaasteet ja Kaakkois-Suomen metsien terveys. Etelä-Karjalan liitto 1/92, Kymenlaakson seutukaavaliitto B:94, Etelä-Karjalan metsälautakunta. Lappeenranta 1992. 48 s.

Etelä-Karjalan liitto 1993. Etelä-Karjalan maakuntapoliittinen ohjelma. Maakunnan kehittämisen toimintalinjat. Lappeenranta 1993. 48 s.

Etelä-Karjalan liitto, MA-Arkkitehdit 1994. Koitsanlahden maiseman kehittämissuunnitelma. 37 s.

Kymen vesi- ja ympäristöpiirin materiaalia:

Jokinen, Simo 1993. Kymen läänin pienvesien tila. Moniste, luonnos. Kymen vesi- ja ympäristöpiiri. Kouvola 1993. 34 s.

Kymen vesi- ja ympäristöpiiri 1992. Iitin, Jaalan ja Valkealan vesistöt. Monisteita.

Tielaitoksen Kaakkois-Suomen tiepiirin (Kymen tiepiirin) materiaalia:

Tielaitos, Kymen tiepiiri 1993. Mikkelin tien yleissuunnitelma 1993. Valtatien 15 ja maantien 370 parantaminen välillä Kouvola - Valkeala. Kouvola, Valkeala. 36 s.

Tielaitos, Kymen tiepiiri, Hämeen tiepiiri 1991. Valtatien 12 rakentaminen moottoritieksi välillä Uusikylä - Tillola. Yleissuunnitelma. Nastola, Orimattila, Iitti. 51 s.

Tielaitos, Kymen tiepiiri, Hämeen tiepiiri 1993. Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä - Jokue. Yleissuunnitelma. Nastola, Iitti. 22 s.

Tielaitos, Kymen tiepiiri 1992. Mt 416 parantaminen välillä Huhdasjärvi - Mikkelin piirin raja. Yleissuunnitelma. Ympäristökohteet (karttakopioita).

Tielaitos, Kymen tiepiiri 1993. Moottoriliikennetien tarveselvitys välillä Koskenkylä - Kouvola. Suunnittelun lähtökohdat (kopioitu osaraportti).

Kunnista saatua materiaalia:**Rautjärvi**

Tiedot perustuvat Etelä-Karjalan liitosta saatuihin tietoihin (kopioidu-
aluekortistosta ja kohdekartoista).

Hamina

Kuntakirjeen vastauslomakkeessa oli esitetty arvokkaimmat kasvillisuusko-
hteet karttakuvauksina sekä suunnitellun vt 7:n linjauksen kohdalla oleva ha-
kamaa.

Suomenniemi

Kuntakirjeen vastauslomakkeessa oli 2 havaintokohtaa hirvikolareista.

Saaren kunta

Kuntakirjeen vastauslomakkeen sisältämät kohdetiedot perustuvat suurim-
maksi osin valtakunnallisiin selvityksiin.

Lemin kunta

Kuntakirjeen liitteenä oli runsaasti etelä-Karjalan liitosta peräisin olevaa
kohdetietoa (kartoja ja kohdekuvauksia) teitoa.

Kotka

Kuntakirjeen vastauskirje ja kaksi karttaliitettä.

Imatra

Imatran kaupungin kaavoitusosasto, Ympäristönsuojelutoimisto 1987.
Luonnonsuojeluselvytys. 9 s. + kohdekuvaukset ja karttaliitteet.

Imatran kaupungin tekninen virasto 1980. Niskalammen vanhan työvään
asuntoalueen inventointi 1980. 14 s.

Lappeenranta

Lappeenrannan kaupunki, Ympäristövirasto 1992. Lappeenrannan ympäris-
tön tila 1992. Julkaisu 2/93. 29 s. + liitteet.

Lappeenrannan kaupunki, Ympäristövirasto 1992. Uhanalaiset eliölajit ja
niiden suojeleminen Lappeenrannassa 1992. Julkaisu n:o 2/1992. 41 s.

LT-Konsultit Oy:n laatimia selvityksiä:

Valtatien 6 kehittäminen välillä Lappeenranta - Imatra, Vaikutusselvitys,
Tielaitos, Kymen tiepiiri 1991

Joutsenon eräiden alueiden luontoselvitys, Joutsenon kunta 1991

Kantatien 61 parantaminen välillä Summa - Taavetti, ympäristövaikutukset
1994. Tielaitos Kymen tiepiiri 1994

Muuta aineistoa:

Saarinen, Kimmo, Jantunen, Juha & Marttila Olli 1994. Etelä-Karjalan perinneympäristöjen kartoitus. Vuosien 1992 ja 1993 tulokset. Etelä-Karjalan allergia- ja ympäristöinstituutti 1994. 129 s.

Heikkilä, Mikko 1994. Kymen läänin rakennetun miljööön kipupisteet. Luentomateriaalia.

Hamari, R., Husa J., Rintanen T. 1992. Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Kymen läänissä. Tutkimusraportti 1992. Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja Nro 353. Helsinki 1992. 267 s. + liitteenä inventoitujen kohteiden kartat.

Pohjois-Karjalan vesi- ja ympäristöpiiri 1991. Valtakunnallinen harjututkimus. Kuntakohtaiset harjututkimusaineistot Etelä-Karjalan kunnista.

Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto 1989. Valtakunnallinen lehtojensuojeluohjelma; kartat. Sarja C, 44/1989. Helsinki 1989. 250 s.

Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto 1991. Rantojensuojeluohjelman alueet. Selvitys 97/1991. Helsinki 1993. 143 s. + liitekartat.

Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto 1992. Vanhojen metsien suojelu valtion mailla Etelä-Suomessa. Vanhojen metsien suojelutyöryhmän osamietintö. Työryhmän mietintö 70/1992. Helsinki 1992. 39 s. + liitteet.

Kymin läänin yleisten teiden ympäristön tila
Luonto, maisema ja kulttuurihistoria
Ympäristön arvokohteet

karttanro. kohteen numero kartalla

tielk. tieluokka vt valtatie
 kt kantatie
 mt maantie
 pt paikallistie

tienumero
kunta
tyyppi

lu luontokohde
 ku kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde
 es esihistoriallisesti arvokas kohde

tunnus,
lisätunnus

e uhanalainen eläinlaji
 g geologisesti merkittävä kohde
 h, ha arvokas harjualue
 ka muu arvokas kasvillisuuskohte tai metsäalue
 k uhanalainen kasvilaji
 l rinnustoltaan arvokas alue, lintuvesi
 le lehtokohde
 m maisema-alue
 r, rh arvokas rakennus, rakennushistoriallinen kohde
 s suoalue
 v vesistö, pienvesi

arvolk.

arvoluokka I lailla suojeltu alue tai kohde
 II valtakunnallisissa suojeluohjelmissa oleva tai muutoin valtakunnallisesti tai kansainvälisesti arvokkaaksi todettu kohde
 III vahvistetussa seutukaavassa oleva alue tai kohde
 IV inventoitu kohde, jolla maakunnallinen tai paikkallinen merkitys

kaava seutukaavamerkintä, tai mahdollinen osayleiskaavamerkintä

lähde, (tarkemmat lähdeviittaukset lähdeluettelossa)

Ahä	Arto Hämmäläinen/Etelä-Karjalan liitto	OYK/...	Osayleiskaavan selvitys
ek-skl	Etelä-Karjalan liitto	SK, 1,2,3	Seutukaava ja sen numero
ekay	Etelä-Karjalan allergiayhdistys	sky	Seutukaavojen yhdistelmä
ekr	Etelä-Karjalan rakennuskulttuuri	VYH	Vesi- ja ympäristöhallitus
KLR	Kymenlaakson rekennuskulttuuri	VYP	Vesi- ja ympäristöpiiri
LH	Kymin lääninhallituksen arkisto	YM	Ympäristöministeriö
matm	Maisema-aluetyöryhmän mietintö	ymps.to	kunnan ympäristönsuojelutoimisto
mv	Museovirasto	kk	kunnan ympäristönsuojelutoimisto

nro. Kohteen numero alkuperäisessä tietolähteessä

lkm. Kohteiden lukumäärä, juokseva numerointi

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm	
1	mt	356	Anjalankoski	lu	l		Muhjärvi, lintuvesien suojeluohjelman kohde	II	SL	SK (III)	SL3016	1	
2	pt	14580	Anjalankoski	lu	ka		Soidinkallion käärmekuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm25	2	
3	pt	14587	Anjalankoski	lu	ka		Junkkarin lehmus, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm4	3	
4	mt	359	Anjalankoski	lu	ka		Kuninkaanmänty eli Oilinmänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm23	4	
5	mt	3591	Anjalankoski	lu	ka		Mäntyhusaarin mänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm37	5	
6	mt	3591	Anjalankoski	lu	ka		Kotirannan mänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm36	6	
7	mt	3593	Anjalankoski	lu	ka		Heikki Hasun käärmekuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm35	7	
8	vt	15	Anjalankoski	lu	ka		Karpalomäen hattumännyt, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm33	8	
9	vt	15	Anjalankoski	lu	ka		Niittytarhan mäntykivet, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm32	9	
10	vt	15	Anjalankoski	lu	ka		Laurisenojantaustan tapionpöytä	I	-	LH	lm39	10	
11	pt	14613	Anjalankoski	lu	ka		Lammashaan kuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm40	11	
12	pt	14613	Anjalankoski	lu	ka		Välisuon pahkakoivu, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm46	12	
13	mt	371	Anjalankoski	lu	ka		Pitkänpalon lukumänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm30	13	
14	mt	357	Anjalankoski	lu	m		arvokas maisema-alue	III	ma	sky	ma	14	
15	mt	359	Anjalankoski	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va2	15	
16	mt	3591	Anjalankoski	lu	m		Känkkärämäki, näköalapaikka	III	SU4	sky	SU4	16	
17	mt	3593	Anjalankoski	lu	m		arvokas maisema-alue	III	ma	sky	ma	17	
18	pt	14675	Anjalankoski	lu	l		Haapajärvi, lintuvesien suojeluohjelman kohde	II	SL	SL (III)	SL661	18	
19	pt	14684	Anjalankoski	lu	v	ka	Aholan lähdealue, luonnonmuistomerkki, rauh.	I	-	LH	ls1	19	
20	mt	3591	Anjalankoski	lu	ka		luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu kataja	I	-	LH	lm1	20	
21	mt	3622	Anjalankoski	lu	l		Mukulanlahti, lintuvesien suojeluohjelman kohde	II	SL	SK (III)	SL3018	21	
22	pt	14586	Anjalankoski	lu	g		Junkkarinvuori, 32 ha	IV	-	VYH	kk1	22	
23	mt	356	Anjalankoski	es			Ahvionkoski, esihistoriallinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		1	23
24	mt	357	Anjalankoski	es			Wredeby, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv		2	24
25	mt	357	Anjalankoski	es			Penttilä, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		3	25
26	mt	354	Anjalankoski	es			Vähä-Korhonen, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		4	26
27	mt	354	Anjalankoski	es			Ståhlström, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		5	27
28	mt	354	Anjalankoski	es			Taipale, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv		6	28
29	mt	3591	Anjalankoski	es			Anjalankoski, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv		8	29
30	pt	14625	Anjalankoski	es			Hevoskiventöyry, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		9	30
31	pt	14624	Anjalankoski	es			Lehto, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		10	31
32	mt	354	Anjalankoski	es			Ankkapurha, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv		11	32
33	mt	371	Anjalankoski	es			Peltonen, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		12	33
34	mt	375	Anjalankoski	es			Sippolan koulukoti, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		13	34
35	mt	371	Anjalankoski	es			Pajari, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv		14	35
36	mt	371	Anjalankoski	es			Savi-Mäkelä, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		15	36
37	mt	371	Anjalankoski	es			Puistola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		16	37
38	mt	371	Anjalankoski	es			Peltola, kivikautinen asuinpaikka, II	I	-	mv		17	38
39	mt	371	Anjalankoski	es			Pateri, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		18	39
40	mt	371	Anjalankoski	es			Peltomäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		19	40
41	mt	371	Anjalankoski	es			Vakkari, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		20	41
42	mt	371	Anjalankoski	es			Puhakka, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		21	42
43	mt	3751	Anjalankoski	es			Tillolankallio, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv		22	43
44	pt	14659	Anjalankoski	es			Kuusela, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		23	44
45	pt	14658	Anjalankoski	es			Savilammipelto, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv		24	45
46	mt	3751	Anjalankoski	es			Tuomela, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv		27	46
47	mt	359	Anjalankoski	lu	m		Kymijoen laakson maisema-alue, 18 000 ha, eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	12	47	
48	mt	371	Anjalankoski	lu	m		Sippolanjoen ja Summanjoen laaksot, 8 500 ha, Eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	13	48	

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
49	mt	356	Anjalankoski	ku			Rauhamaan kartano, 1921-28	IV	-	KLR	1	49
50	mt	372	Anjalankoski	ku			Varpunen, Wredebyn kartanon torppa, 1700- ja 1800-lukujen vaihe	IV	-	KLR	16	50
51	mt	372	Anjalankoski	ku			Silta Juotjoen yli, teräsbetonisilta, harkkoviitua	IV	-	KLR	4	51
52	mt	372	Anjalankoski	ku			Regina-kappeli ja hautausmaa, 1952	IV	-	KLR	5	52
53	mt	372	Anjalankoski	ku			Muhniemen koulu, 1926	IV	-	KLR	6	53
54	mt	356	Anjalankoski	ku			Ahvion kyläkokonaisuus, osa Kymijoen kulttuurimaisemakokonaisuutta	IV	-	KLR	7	54
55	mt	372	Anjalankoski	ku			Anjalan kirkko ja tapuli, 1756	IV	-	KLR	8	55
56	mt	372	Anjalankoski	ku			Vanha kirkonpaikka ja hautausmaa, 1692	IV	-	KLR	9	56
57	mt	372	Anjalankoski	ku			Wrede-suvun kappeli ja hautausmaa, 1860	IV	-	KLR	10	57
58	mt	372	Anjalankoski	ku			Anjalan kartano, päärakennus 1800-luvun alusta	IV	-	KLR	11	58
59	mt	372	Anjalankoski	ku			Anjalan ent. kunnantalo, 1940	IV	-	KLR	12	59
60	mt	372	Anjalankoski	ku			Regina-koulu, 1800-luvun puoliväli	IV	-	KLR	13	60
61	mt	372	Anjalankoski	ku			Anjalan kirkkoherran pappila, 1790-luku	IV	-	KLR	14	61
62	mt	372	Anjalankoski	ku			Kirkkovuoren koulu, 1952	IV	-	KLR	15	62
63	mt	3593	Anjalankoski	ku			Myllykosken tehtaas, tehdasalue, 1920- ja 30-luku	IV	-	KLR	17	63
64	mt	3593	Anjalankoski	ku			Myllykosken tehtaas, asunto- ja puistoalueet	IV	-	KLR	18	64
65	mt	3593	Anjalankoski	ku			Myllykosken seuratalo, Myllykoskentie, 1938	IV	-	KLR	19	65
66	mt	3593	Anjalankoski	ku			Myllykosken kirkko, Myllykoskentie, 1936	IV	-	KLR	20	66
67	mt	3593	Anjalankoski	ku			Osuusliikerakennus, Myllykoskentie, 1936	IV	-	KLR	21	67
68	mt	3593	Anjalankoski	ku			KOP:n pankkirakennus, Myllykoskentie, 1937	IV	-	KLR	22	68
69	mt	3593	Anjalankoski	ku			Myllykosken työväentalo, 1926	IV	-	KLR	23	69
70	mt	3593	Anjalankoski	ku			Juhanmäki, pientaloalue 1930-40 -luvut	IV	-	KLR	24	70
71	mt	3593	Anjalankoski	ku			Pitkäkallio, pientaloalue, 1940-50-luvut	IV	-	KLR	25	71
72	mt	3593	Anjalankoski	ku			Viialantie 16, pieni teollisuusympäristö, 1900-luvun alku	IV	-	KLR	26	72
73	vt	15	Anjalankoski	ku			Keltakankaan sairaala, 1948	IV	-	KLR	27	73
74	mt	359	Anjalankoski	ku			Keskikosken silta, sauvakaarisilta, museoilta vuodesta 1982, 1954	IV	-	KLR	28	74
75	mt	359	Anjalankoski	ku			Ummeljoen sahan paikka, vanhin saha vuodelta 1755	IV	-	KLR	29	75
76	mt	359	Anjalankoski	ku			Työväentalo ja tanssipaviljonki, 1910 ja 1948	IV	-	KLR	31	76
77	mt	359	Anjalankoski	ku			Maamiesseuratalo, 1923	IV	-	KLR	32	77
78	mt	359	Anjalankoski	ku			Yrjölänmäki, työläisasuntoalue, rakennuskantaa 1900-luvun alusta	IV	-	KLR	33	78
79	mt	359	Anjalankoski	ku			Vanha rantatie, 1700-luvun loppu	IV	-	KLR	34	79
80	mt	3593	Anjalankoski	ku			Rabbelugnin kartano, vanhimmat säilyneet rakennukset 1820-luvulta	IV	-	KLR	35	80
81	mt	3593	Anjalankoski	ku			Takamaan koulu, 1922	IV	-	KLR	36	81
82	mt	3593	Anjalankoski	ku			Inkeröisten tehtaas, tehdasalue, 1872	IV	-	KLR	37	82
83	mt	3593	Anjalankoski	ku			Inkeröisten tehtaas, asuntoalue, rakennukset 1870- ja 1880-luvuilta	IV	-	KLR	38	83
84	mt	3593	Anjalankoski	ku			Anjalan paperitehtaas, tehdasalue, 1938-39, Alvar Aalto	IV	-	KLR	39	84
85	mt	3593	Anjalankoski	ku			Jukkala, Jukolantie, 1940-luku	IV	-	KLR	40	85
86	mt	3593	Anjalankoski	ku			Karhukankaan asuntoalue, 1945, Aallon toimisto	IV	-	KLR	41	86
87	mt	3593	Anjalankoski	ku			Sakunmäen taloryhmä, asutus periytyy 1500-luvulta, vanhimmat säilyneet rakennukset 1800-luvulta	IV	-	KLR	42	87
88	mt	3593	Anjalankoski	ku			Asemapäällikön talo, Asematie, 1890-luku	IV	-	KLR	43	88
89	mt	3593	Anjalankoski	ku			Tehtaan koulu, 1939, Alvar Aalto	IV	-	KLR	44	89
90	mt	3593	Anjalankoski	ku			Mobergin huvila, Lauttakatu, 1800-luvun loppu	IV	-	KLR	45	90
91	mt	3593	Anjalankoski	ku			Inkeröisten meijeri, 1905	IV	-	KLR	46	91
92	mt	3593	Anjalankoski	ku			Lääkäritalo, Lauttakatu, 1951	IV	-	KLR	47	92
93	mt	3593	Anjalankoski	ku			Kalajan talo, 1890-luku	IV	-	KLR	48	93
94	mt	372	Anjalankoski	ku			Ranta-Pukin talo, talomuseo	IV	-	KLR	49	94
95	mt	372	Anjalankoski	ku			Manninmäki, kylän paikka, paikalla runsaasti rakennusten pohjia	IV	-	KLR	50	95
96	mt	371	Anjalankoski	ku			Tykkä, sukutila vuodesta 1610, 1891	IV	-	KLR	51	96

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
97	mt	371	Anjalankoski	ku			Ojunen, 1800-luvun maatalo	IV	-	KLR	52	97
98	mt	371	Anjalankoski	ku			Arola, tila, 1906-10	IV	-	KLR	53	98
99	mt	371	Anjalankoski	ku			Koivu, tila, 1906-10	IV	-	KLR	54	99
100	mt	371	Anjalankoski	ku			Kytölä, tila, 1906, rikasta paneeliarkkitehtuuria	IV	-	KLR	55	100
101	mt	371	Anjalankoski	ku			Anjalan-Haminan tie, linjaus 1700-l	IV	-	KLR	56	101
102	mt	371	Anjalankoski	ku			Koski, päärakennus 1884, empirevaikutteinen	IV	-	KLR	57	102
103	mt	371	Anjalankoski	ku			Liikkalan varustus, kaksi maarakenteista linnaketta, 1791	IV	-	KLR	58	103
104	mt	371	Anjalankoski	ku			Lainajvästö, 1878	IV	-	KLR	60	104
105	mt	371	Anjalankoski	ku			Liikkalan työväenyhdistysentalo, 1909	IV	-	KLR	61	105
106	mt	371	Anjalankoski	ku			Liikkalan koulu, 1896	IV	-	KLR	62	106
107	mt	375	Anjalankoski	ku			Sippolan kirkkoherran pappila, 1887	IV	-	KLR	63	107
108	mt	375	Anjalankoski	ku			Lainajvästö, 1868	IV	-	KLR	64	108
109	mt	375	Anjalankoski	ku			Päivärinne, tila, 1800-luvun puoliväli	IV	-	KLR	65	109
110	mt	375	Anjalankoski	ku			Kunnalliskoti, 1898	IV	-	KLR	66	110
111	mt	375	Anjalankoski	ku			Hirvelän koulu, 1901	IV	-	KLR	67	111
112	pt	14660	Anjalankoski	ku			Keisarikosken saha, 1890	IV	-	KLR	68	112
113	mt	3751	Anjalankoski	ku			Saveron lasitehtaan alue, 1858	IV	-	KLR	71	113
114	mt	3751	Anjalankoski	ku			Työläisasunnot, 1940-luku	IV	-	KLR	72	114
115	mt	375	Anjalankoski	ku			Sippolan kartano, 1836, kertaustyyli, arkkitehti Chiewitz	IV	-	KLR	73	115
116	mt	375	Anjalankoski	ku			Kujala, talo, 1800-luvun alkupuoli, tärkeä osa Sippolan kylän ympäristökokonaisuutta	IV	-	KLR	74	116
117	mt	375	Anjalankoski	ku			Sippolan kirkko ja kirkon muistokivi, 1879	IV	-	KLR	75	117
118	mt	375	Anjalankoski	ku			Sippolan kotiseutumuseo, 1843	IV	-	KLR	76	118
119	mt	375	Anjalankoski	ku			Sippolan lääkäritalo, funktionalismi, arkkit. Keijo Ström 1952	IV	-	KLR	77	119
120	mt	375	Anjalankoski	ku			Vanha hautausmaa, hautausmaalla von Daehnin hautakappeli	IV	-	KLR	78	120
121	mt	375	Anjalankoski	ku			Sippolan metsäkoulu, alueella kolme vanhempaa asuinrakennusta ja muita taloja sekä komeita puita	IV	-	KLR	79	121
122	mt	371	Anjalankoski	ku			Pitkäkosken tehdasalue, 1916	IV	-	KLR	85	122
123	pt	15676	Anjalankoski	ku			Villikanmäki, osa Enäjärven kulttuurimaisemaa, vanhimmat rakennukset 1800-luvun lopulta	IV	-	KLR	86	123
124	mt	375	Anjalankoski	ku			Enäjärven kansakoulu, 1891	IV	-	KLR	87	124
125	pt	14675	Anjalankoski	ku			Turpaan ruutitehdas ja Turpaan mylly, 1877, mylly 1902	IV	-	KLR	88	125
126	mt	375	Anjalankoski	ku			Rautatieasema ja ympäristö, 1868	IV	-	KLR	89	126
127	mt	375	Anjalankoski	ku			Kaipiaisten taistelun muistomerkki 1970, taistelu käytiin 1789	IV	-	KLR	90	127
128	pt	14675	Anjalankoski	lu	s		Luonnontilainen suo Haapalassa	IV	-	ymps.to	lu1	128
129	mt	375	Anjalankoski	lu	v		Onkijärvi ja sitä ympäröivät vesijätöt	IV	-	ymps.to	lu2	129
130	pt	14675	Anjalankoski	ku	m		Haapalan kylämiljö	IV	-	ymps.to	ku1	130
131	pt	14658	Anjalankoski	ku			Liikkalan entinen kasarmialue, 1804-1805	IV	-	KLR	59	131
132	pt	14659	Anjalankoski	ku			Mattila, tila 1900-luvun alusta maisemallisesti keskeisellä paikalla	IV	-	KLR	80	132
133	pt	14659	Anjalankoski	ku			Mäkelä, 1901, rakennus 1900-luvun vaihteesta maisemallisesti keskeisellä paikalla	IV	-	KLR	81	133
134	pt	14659	Anjalankoski	ku			Punttila, 1878, kantatila	IV	-	KLR	82	134
135	pt	14659	Anjalankoski	ku			Harju, 1884, keskeinen rakennus Ruotilan maisemakokonaisuudessa	IV	-	KLR	83	135
136	pt	14659	Anjalankoski	ku			Ruotilan seurantalo, 1900-luvun alku, sijaitsee keskeisellä paikalla maisemallisesti	IV	-	KLR	84	136
1	mt	3601	Elimäki	lu	ka		Enkelivuoren kataja, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm49	137
2	mt	3601	Elimäki	lu	ka		Mäkelän lehmus, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm50	138
3	pt	14544	Elimäki	lu	ka		Jaakkoselan käärmekuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm59	139
4	vt	6	Elimäki	lu	ka		Mustilan Kotikunnas, rauh. luonnons.lain nojalla	I	-	LH	ls1	140
5	pt	14577	Elimäki	lu	ka		Myllylän harmaaleppälehto, rauh. luonnons.lain nojalla	I	-	LH	ls2	141
6	vt	6	Elimäki	lu	v		Lähteet (2 kpl)	IV	-	VYP	v29	142
7	mt	3542	Elimäki	lu	k		Tomppila, uhanalaisen kasvin esiintymisalue	IV	-	LH	k1	143
8	pt	14577	Elimäki	lu	g		Mukulakallio, 28 ha	IV	-	VYH	kk1	144

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielik.	tenno.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	ikm
9	pt	11951	Elimäki	es			Laurila, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	1	145
10	pt	11951	Elimäki	es			Ruotjoki, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	2	146
11	mt	3601	Elimäki	es			Myllymäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	3	147
12	pt	11953	Elimäki	es			Kuparsuo, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	148
13	pt	11953	Elimäki	es			Vanha riitapalo, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	5	149
14	pt	11953	Elimäki	es			Huistaharju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	6	150
15	pt	11953	Elimäki	es			Linnaharju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	7	151
16	pt	11953	Elimäki	es			Harju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	8	152
17	mt	3531	Elimäki	es			Hämeenkylä, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	9	153
18	pt	14567	Elimäki	es			Rauniomäki, kiviröykkiöhauta, rautakausi?, I lk	I	-	mv	11	154
19	mt	365	Elimäki	es			Nilola, kiviröykkiöhauta, rautakausi?, I lk	I	-	mv	12	155
20	pt	14577	Elimäki	es			Soininkallio, "munkinuuneja", II lk	I	-	mv	14	156
21	mt	365	Elimäki	es			Kymenpahta, kiviröykkiöhauta, I lk	I	-	mv	15	157
22	pt	14567	Elimäki	es			Töyrylä, kiviröykkiöhauta, I / II lk	I	-	mv	16	158
23	pt	14567	Elimäki	es			Paavola, kiviröykkiöhauta, I lk	I	-	mv	17	159
24	pt	14567	Elimäki	es			Koivisto, kiviröykkiöhauta, I lk	I	-	mv	18	160
25	pt	14567	Elimäki	es			Jokikallio, esihistoriallinen kvartsilouhos?, I / II lk	I	-	mv	19	161
26	mt	3531	Elimäki	es			Ruskiasuo, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	20	162
27	mt	359	Elimäki	lu	m		Kymijoen laakson maisema-alue, 18 000 ha, eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	12	163
28	vt	6	Elimäki	ku			Seurantalo, 1900-luvun alku, maisemallisesti tärkeällä paikalla	IV	-	klr	1	164
29	pt	14544	Elimäki	ku			Moision kartano, 1818 jälkeen, C.L.Engel	IV	-	klr	2	165
30	mt	360	Elimäki	ku			Mustilan kartanoympäristö, kartano ollut jo 1600-luvulla	IV	-	klr	3	166
31	pt	14545	Elimäki	ku			Mustilan koulu, 1906, rakennuksessa koulumuseo	IV	-	klr	4	167
32	pt	14545	Elimäki	ku			Ulkomuseoalue, 1963, museoalueella erilaisia ulkorakennuksia, mm Mustilan kartanon mylly	IV	-	klr	5	168
33	pt	14545	Elimäki	ku			Elimäen kirkko, tapuli ja hautausmaa, 1638 tai 1678, vanhimpia puukirkkoja Suomessa	IV	-	klr	6	169
34	pt	14545	Elimäki	ku			Peipolan kartano, klassismi arkkit. Akseli Toivonen, 1847	IV	-	klr	7	170
35	pt	14545	Elimäki	ku			Elimäen kunnanhuone, 1879	IV	-	klr	8	171
36	pt	14545	Elimäki	ku			Rahikkala, valtak. merkittävä viljelymaisema, paikalla kylä jo 1400-luvulla	IV	-	klr	9	172
37	mt	179	Elimäki	ku			Ratulan nuoris- ja urheilutalo, 1951	IV	-	klr	10	173
38	mt	179	Elimäki	ku			Junttila, 1400-luvulta periytyvä tila, päärakennus 1840-luvulta	IV	-	klr	11	174
39	pt	11951	Elimäki	ku			Mettälän koulu, 1922, sijaitsee maisemallisesti merkittävällä paikalla	IV	-	klr	12	175
40	pt	11951	Elimäki	ku			Mettälän kartanon viljamakasiini, 1917, sijaitsee tienvarressa, viljelymaisemassa	IV	-	klr	13	176
41	pt	14520	Elimäki	ku			Soiniitty, 1900, tilalla maisemallista merkitystä	IV	-	klr	14	177
42	pt	14522	Elimäki	ku			Peltoviljelyalue, tyypillistä sodanjälkeistä uudisasutusta, 1940-luku	IV	-	klr	15	178
43	pt	11953	Elimäki	ku			Hämeenkylään kartano, päärakennus 1800-luvun alusta	IV	-	klr	16	179
44	pt	11953	Elimäki	ku			Harju, jugendtyylinen maalaistalo vuodelta 1922	IV	-	klr	17	180
45	pt	11953	Elimäki	ku			Uotila, klassistinen asuinrakennus, v. 1937	IV	-	klr	18	181
46	pt	11953	Elimäki	ku			Hämeenkylään kansakoulu, 1905	IV	-	klr	19	182
47	mt	3531	Elimäki	ku			Koskiston meijeri, 1933	IV	-	klr	20	183
48	mt	3542	Elimäki	ku			Pekkola, tila (?), 1800-luvun alkupuoli, aitta vuodelta 1905	IV	-	klr	21	184
49	pt	11955	Elimäki	ku			Nuorisoseurantalo, 1915, keskeinen rakennus Raussilan kylässä	IV	-	klr	22	185
50	mt	3542	Elimäki	ku			Raussilan mylly ja saha, perustettu 1915	IV	-	klr	23	186
51	pt	14545	Elimäki	ku			Villikkalan vallit, 1793-94, linnoituksen ulkovarustukset	IV	-	klr	24	187
52	pt	14546	Elimäki	ku			Villikkalan kartanoalue, viim. 1649, rakennuksia ei ole säilynyt	IV	-	klr	25	188
53	pt	14546	Elimäki	ku			Villikkalan koulu, 1900-luvun alku, maisemallisesti keskeinen paikka	IV	-	klr	26	189
54	pt	14547	Elimäki	ku			Teuroisten kansakoulu, 1920, alkuperäisenä säilynyt	IV	-	klr	28	190
55	vt	6	Elimäki	ku			Suppola, maisemallisesti merkittävä talonpaikka, läheisyydessä muinaishautoja	IV	-	klr	29	191
56	mt	364	Elimäki	ku			Korian kasarmialue, al. 1911, tyyli-suuntana funktionalismi, arkkitehtina mm. Elsi Borg	IV	-	klr	31	192

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
57	mt	364	Elimäki	ku			Korian sillat, 1870/1924/1980-luku	IV	-	klr	32	193
58	mt	364	Elimäki	ku			Korian asema, 1870	IV	-	klr	33	194
59	mt	364	Elimäki	ku			Nuorisoseurantalo, 1909	IV	-	klr	35	195
60	mt	359	Elimäki	ku			Eskola, asuinrakennus ulkorakennuksineen Kymijoen varressa, v.1900	IV	-	klr	36	196
61	vt	6	Elimäki	ku			Korian viljavarasto, valmistuessaan Suomen suurin, v. 1951	IV	-	klr	37	197
62	mt	364	Elimäki	ku			Korian kirkko, 1951	IV	-	klr	38	198
63	mt	364	Elimäki	ku			Elimäen säästöpankin entinen toimitalo ja Elimäen ensimmäinen kerrostalo, functionalismi, 1939	IV	-	klr	39	199
64	mt	359	Elimäki	ku			Töpsymänty, rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla, Kustaa III:n kerrotaan levähtäneen paikalla	IV	-	klr	40	200
65	mt	359	Elimäki	ku			Värälän rauhan muistokivi, n. 1790	IV	-	klr	41	201
66	pt	14588	Elimäki	ku			Rauhan temppelein paikka, 1790, valtak. merkittävän kokonaisuuden osa	IV	-	klr	42	202
67	mt	359	Elimäki	ku			Tykkipatterin jäännökset, 1780-luku	IV	-	klr	43	203
68	mt	359	Elimäki	ku			Sotatie ja lauttapaikka, 1700-luvun loppu, liittyy Kymijoen kulttuurimaisemakokonaisuuteen	IV	-	klr	44	204
69	pt	14588	Elimäki	ku			Värälän kenttäinnoitus, 1789	IV	-	klr	45	205
70	pt	14588	Elimäki	ku			Värälän kartano, 1906 Agnes Dahl	IV	-	klr	46	206
71	pt	14588	Elimäki	ku			Tolkkilan kartano, 1924, entinen rälsstitila, erotettiin Värälän kartanosta vuonna 1915	IV	-	klr	47	207
72	pt	14545	Elimäki	ku			Myllylän kartano, 1914, arkkite. Akseli Toivonen	IV	-	klr	27	208
73	mt	364	Elimäki	ku			Aleksanteri II:n koulu ja ympäristö, kertaustyyli 1884	IV	-	klr	34	209
1	vt	7	Hamina	lu	k		Uhanalaisen laukkaneilikan kasvupaikka	IV	-	LH	uhk1	210
2	vt	7	Hamina	lu	k		idänkattaran (Bromus inermis) kasvupaikka	IV	-	kk	k1	211
3	vt	7	Hamina	lu	k		ukonpalon (Bunias orientalis) kasvupaikka	IV	-	kk	k2	212
4	vt	7	Hamina	lu	k		illakon (Hesperis matronalis) kasvupaikka	IV	-	kk	k3	213
5	vt	7	Hamina	lu	k		karhunköynnös (Calystegia sepium) kasvupaikka	IV	-	kk	k4	214
6	vt	7	Hamina	lu	k		huljukaalin (Hyoscyamus niger) kasvupaikka	IV	-	kk	k5	215
7	vt	7	Hamina	lu	k		valkomesikän (Melilotus alba) kasvupaikka	IV	-	kk	k6	216
8	vt	7	Hamina	lu	k		valkoailakin (Silene latifolia subsp. alba) kasvupaikka	IV	-	kk	k7	217
1	mt	363	liitti	lu	l		Kunnaaslampi, lintuvesi	III	SU1	SK(I)	SU1673	218
2	mt	363	liitti	lu	h	m	Vuolenkosken harjualue, harjijensuojeluohjelman kohde	II	S1	SK (III)	S11635	219
3	pt	14504	liitti	lu	le		Vuolenkosken kylän lehtometsärinne, rauh. luonnons.lain nojalla	I	-	LH	ls1	220
4	pt	14507	liitti	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va1	221
5	pt	14501	liitti	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va2	222
6	pt	1502	liitti	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va3	223
7	pt	14501	liitti	lu	h	m	harjujen - ja maisemansuojelualue (seutukaavassa S1/3111)	III	S1	SK(III)	S13111	224
8	vt	12	liitti	lu	h	m	harjujen - ja maisemansuojelualue (seutukaavassa S1/3112)	III	S1	SK(III)	S13112	225
9	mt	362	liitti	lu	l		Tervolanlahti, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	SL	SK(I)	SL675	226
10	mt	3622	liitti	lu	ka		Arvintalon kivi ja koivut, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm70	227
11	mt	360	liitti	lu	ka		Myllymäen kuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm2	228
12	mt	362	liitti	lu	ka		Tammelan tammi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm1	229
13	pt	14505	liitti	lu	ka		Karkelan kaksi katajaa, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm73	230
14	pt	14513	liitti	lu	g		Haukkavuori, 9 ha	II	-	VYH	kk1	231
15	mt	3631	liitti	lu	g		Aittakallion kallioalue, 63 ha	II	-	VYH	kk2	232
16	pt	14508	liitti	lu	g		Huhkaimenvuoren kallioalue, 275 ha	IV	-	VYH	kk3	233
17	pt	14507	liitti	lu	g		Marjojuuren kallioalue, 117 ha	IV	-	VYH	kk4	234
18	mt	3601	liitti	lu	g		Haukkavuori, 39 ha	IV	-	VYH	kk5	235
19	mt	360	liitti	lu	g		Vuorenmäki, 59 ha	IV	-	VYH	kk6	236
20	pt	14555	liitti	lu	g		Mäyrävuori, 11 ha	IV	-	VYH	kk7	237
21	mt	360	liitti	es			Perheniemi, uhrikallio?, II lk	I	-	mv	1	238
22	mt	3631	liitti	es			Weckman, rautakautinen kalmisto (?) viikinkiajalta, II (III?) lk	I	-	mv	2	239
23	mt	3631	liitti	es			Alestalo, rautakautinen kalmisto tai asuinpaikka?, viikinkiaika II lk	I	-	mv	3	240

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkkm
24	pt	14502	liitti	es			Harakkaniemi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	241
25	pt	14502	liitti	es			Kaunisto, rautakautinen polttokenttäkalmisto, I lk	I	-	mv	7	242
26	pt	14502	liitti	es			Jokiranta, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	8	243
27	mt	363	liitti	es			Koskenranta, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	12	244
28	mt	3631	liitti	es			liskola, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	14	245
29	pt	14555	liitti	es			Keidas, varhaisrautakautinen (?) asuinpaikka, I lk	I	-	mv	16	246
30	pt	14555	liitti	es			Hiidensaari, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	17	247
31	pt	14511	liitti	es			Mertakallio, esihistoriallisia kalliomaalauksia, I lk	I	-	mv	21	248
32	mt	3631	liitti	es			Perttula, rautakautinen polttohauda tai kalmisto, II lk	I	-	mv	24	249
33	mt	3621	liitti	es			Pyörösuu, kiviröykkiöhauda?. II lk	I	-	mv	30	250
34	mt	362	liitti	es			Pyhålahti, kiviröykkiöitä 3 kpl, II lk	I	-	mv	32	251
35	mt	362	liitti	lu	m		litin kirkonkylä, 1000 ha, Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunta	II	-	matm	16	252
36	mt	360	liitti	ku			Seppälä, klassistinen asuinrakennus 1910-luvulta, tilaan liittyy ulkorakennuksia	IV	-	klr	1	253
37	mt	3601	liitti	ku			Hartikka, maisemallisesti keskeinen tila, 1920-luku, tiilipiirinaavetta	IV	-	klr	2	254
38	mt	360	liitti	ku			Tupaksela, n. 1850, tila periytyy 1600-luvulta	IV	-	klr	3	255
39	mt	360	liitti	ku			Kaitula, tila 1900-luvun alku, yksi Haapakimolan vanhimmista tiloista	IV	-	klr	4	256
40	mt	3601	liitti	ku			Tokkola, tila, 1940-luku	IV	-	klr	5	257
41	mt	3601	liitti	ku			Seurantalo, 1930-luku, tyyliltään klassistinen	IV	-	klr	8	258
42	mt	360	liitti	ku			Kaksiaukkoinen kiviholvisilta, 1840, maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa	IV	-	klr	9	259
43	mt	3601	liitti	ku			Yksiaukkoinen kiviholvisilta, n. 1900	IV	-	klr	10	260
44	mt	362	liitti	ku			Virran silta, 1963, maisemassa merkittävä	IV	-	klr	11	261
45	mt	362	liitti	ku			Kirkon paikka, paikalla ollut saarnapaikka n. 1400-1523	IV	-	klr	12	262
46	mt	362	liitti	ku			litin kirkko, 1913-14, arkkit. Josef Stenbäck	IV	-	klr	13	263
47	mt	362	liitti	ku			Tapuli, 1913-14, merkittävä kansanomaisen kirkkorakennustaiteen edustaja	IV	-	klr	14	264
48	mt	362	liitti	ku			Kirkkoherran pappila, 1898, kertaustyylit, merkittävä kokonaisuus	IV	-	klr	15	265
49	mt	362	liitti	ku			Kotiseutumuseo Lainajyvästö, 1830, empiretyyli	IV	-	klr	16	266
50	mt	362	liitti	ku			Kunnanhuone, nyk. seurakuntatalo, 1898, siirretty, maisemallista merkitystä	IV	-	klr	17	267
51	mt	362	liitti	ku			Kansakoulu, 1800-luvun alun empirerakennus	IV	-	klr	18	268
52	mt	362	liitti	ku			Tenhosela (Muren), 1880-luku, kertaustyylit, paikallisesti omaleimaisia rakennustaiteellisia ratkaisuja	IV	-	klr	19	269
53	mt	362	liitti	ku			Brummer, talo kertaustyylit 1870, merkittävä kokonaisuus	IV	-	klr	20	270
54	mt	362	liitti	ku			Lepola, empire-rakennus n. 1850, kyläkuvassa keskeinen	IV	-	klr	21	271
55	mt	362	liitti	ku			Mäki, kertaustyylit 1890-luku, sijainniltaan keskeinen	IV	-	klr	22	272
56	mt	362	liitti	ku			Koivikko, empirerakennus 1860	IV	-	klr	23	273
57	mt	362	liitti	ku			Vuorela, 1800-luvun alun empirerakennus, siirretty	IV	-	klr	24	274
58	mt	362	liitti	ku			"Kirjamökki", 1800-luku, kirkonkylän vanhimpia rakennuksia maisemallisesti tärkeällä paikalla	IV	-	klr	25	275
59	mt	362	liitti	ku			Helander, jugendrakennus 1903/1904	IV	-	klr	26	276
60	mt	362	liitti	ku			Tötterman, asuinrakennus kertaustyylit, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	27	277
61	mt	362	liitti	ku			Asuinrakennus, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	28	278
62	mt	362	liitti	ku			Jänispaju, aumakattoinen empirerakennus vuodelta 1867	IV	-	klr	31	279
63	mt	362	liitti	ku			Kangas, rakennusryhmä 1800-luvun alusta	IV	-	klr	33	280
64	mt	362	liitti	ku			Peltola, asuinrakennus, 1890-luku	IV	-	klr	34	281
65	mt	362	liitti	ku			Eerikkilä, 1860-luku, alkuperäisenä säilynyt tyyppilinen asuinrakennus	IV	-	klr	35	282
66	mt	362	liitti	ku			Niskaportti, 1800-luku, merkittävä kokonaisuus, empiretyyli	IV	-	klr	36	283
67	pt	14519	liitti	ku			Alatupa, 1872/1928, maisemassa merkittävä rakennusryhmä	IV	-	klr	37	284
68	pt	14519	liitti	ku			Kyttälä, 1800-luvun lopun maatilan päärakennus	IV	-	klr	38	285
69	pt	14519	liitti	ku			Haukkapää, 1904, maisemallisesti merkittävä rakennusryhmä	IV	-	klr	39	286
70	pt	14519	liitti	ku			Yrjölä, päärakennus, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	40	287
71	mt	360	liitti	ku			Kalkkilouhos, 1900-luvun alku	IV	-	klr	41	288

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohte	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
72	mt	360	liitti	ku			Massi, empireyrakennus n. 1850-luvulta, myös laajempi rakennuskokonaisuus	IV	-	klr	43	289
73	mt	360	liitti	ku			Navetta Kaislaniemi, n. 1930, merkittävä tiilipilarinavetta	IV	-	klr	44	290
74	mt	360	liitti	ku			Riuttala, 1912, pääarakennus jugendtyylinen, tila maisemassa keskeinen	IV	-	klr	45	291
75	mt	360	liitti	ku			Ristola, 1930-luvun klassistinen rakennus	IV	-	klr	46	292
76	pt	11917	liitti	ku			Rintala, rakennusryhmä, joka tyylillisesti edustaa 1930-luvun klassismia	IV	-	klr	47	293
77	mt	360	liitti	ku			Perheniemen koulut, n. 1890-luku, kertaustyyli	IV	-	klr	48	294
78	mt	360	liitti	ku			Sihvola, tila, 1900-luvun alku	IV	-	klr	49	295
79	mt	360	liitti	ku			Koulu, 1900-luvun alku, jugendrakennus, joka alkuaan on ollut seuratalona	IV	-	klr	51	296
80	pt	11917	liitti	ku			Kansakoulu Myllylä, 1910-luvun klassismi	IV	-	klr	53	297
81	mt	11917	liitti	ku			Kalliola, alkuperäisenä säilynyt asuinrakennus 1920-luvulta	IV	-	klr	54	298
82	mt	360	liitti	ku			Perheniemen kartano, pääarakennus 1875	IV	-	klr	55	299
83	mt	360	liitti	ku			Muistokivi, 1960: "Perheniemi 1460 Heikkilä Janker Ristola Korpila Napola Pappila"	IV	-	klr	56	300
84	mt	360	liitti	ku			Yksiaukkoinen kiviholvisilta, vuosisadan vaihte	IV	-	klr	57	301
85	mt	11917	liitti	ku			Mylly ja sillat, myllynpaikkana 1700-luvulta	IV	-	klr	58	302
86	mt	360	liitti	ku			Leirinmäki, 1743-1808 armeijan harjoittelupaikan muistokivi, 1969	IV	-	klr	59	303
87	pt	14514	liitti	ku			Kaukaan rullatehtaan säilyneet osat, 1900-luvun alku	IV	-	klr	62	304
88	pt	14514	liitti	ku			Isännöitsijän asuinrakennus, 1900-luvun alku	IV	-	klr	63	305
89	pt	14514	liitti	ku			Asuinrakennus, kertaustyyli, 1900-luvun alku	IV	-	klr	64	306
90	pt	14514	liitti	ku			Kauppa- ja asuinrakennus, kertaustyyli, 1900-luvun alku	IV	-	klr	65	307
91	mt	3631	liitti	ku			A.J.Sjögrenin muistokivi, 1956	IV	-	klr	70	308
92	mt	3631	liitti	ku			Pertola (Kattula), maisemallisesti merkittävä alue, alueella asutusta jo kivikaudella	IV	-	klr	71	309
93	mt	3631	liitti	ku			Urpanen, jugendtyyli, 1900-luvun alku	IV	-	klr	72	310
94	mt	3631	liitti	ku			Loikalan kartano, 1900-luvun alku, rakennusryhmä on maisemallisesti merkittävä	IV	-	klr	74	311
95	mt	3631	liitti	ku			Alestalo, jugendtyylinen rakennus ja taloryhmä 1920-luvun alusta	IV	-	klr	75	312
96	mt	3631	liitti	ku			Mattila, taloryhmä 1880-luvulta	IV	-	klr	76	313
97	mt	3631	liitti	ku			Vanha-Mäkelä, 1800-luvun alku, päärakennus empiretyyliä	IV	-	klr	77	314
98	mt	3631	liitti	ku			Kananoja, 1932 päärakennus on valkeaksi rapattu	IV	-	klr	78	315
99	mt	3631	liitti	ku			Ruuhala, tila, 1800-luvun alku, maisemallisesti merkittävä	IV	-	klr	79	316
100	pt	14511	liitti	ku			Myllylä, empiretyylinen rakennus 1800-luvun alusta, rakennusryhmä on maisemallisesti merkittävä	IV	-	klr	80	317
101	mt	3631	liitti	ku			Metsäpelto, rakennusryhmä v. 1908	IV	-	klr	81	318
102	mt	3631	liitti	ku			Kolli, yksittäistalo, jossa useita rakennushistoriallisia kerrostumia 1700-luvun lopusta alkaen	IV	-	klr	82	319
103	mt	3631	liitti	ku			Kalaksuen kyläkokonaisuus, maisemallisesti merkittävä kyläkokonaisuus	IV	-	klr	83	320
104	mt	3631	liitti	ku			Hautala, empireyrakennus ja pihapiiri 1840-luvulta	IV	-	klr	84	321
105	pt	14507	liitti	ku			Hakamäki, rakennusryhmä 1800-luvun alusta	IV	-	klr	85	322
106	pt	14507	liitti	ku			Luhta, vanha turpeennostopaikka, joka on näkymlitään ja kasvillisuudeltaan merkittävä	IV	-	klr	86	323
107	mt	360	liitti	ku			Karrala, 1700-1800 lukujen vaihte, empirevaikutteinen päärakennus, nykyisin talomuseona	IV	-	klr	88	324
108	mt	360	liitti	ku			Tuomala ja ympäristö, 1800-luvun loppu, asuinrakennus, jolla on maisemallista merkitystä	IV	-	klr	89	325
109	vt	12	liitti	ku			Mankalan rautatieaseman ympäristö, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	93	326
110	mt	3631	liitti	ku			Pientaloalue, 1950-luku, rakennettu voimalaitoksen työntekijöille	IV	-	klr	94	327
111	mt	3631	liitti	ku			Asuinrakennus, 1800-luvun loppu, maisemallisest näkyvä paikka	IV	-	klr	95	328
112	mt	3631	liitti	ku			Mankalan voimalaitos, 1950, ympäristö esihistoriallisesti merkittävä	IV	-	klr	96	329
113	mt	173	liitti	ku			Iso-Parolan pappila, 1900-luvun alku, kertaustyyli	IV	-	klr	97	330
114	mt	173	liitti	ku			Asuinrakennus, 1800-luku	IV	-	klr	98	331
115	mt	173	liitti	ku			Yrjölä, 1800-luku, pihapiiri on maisemallisesti merkittävä kokonaisuus	IV	-	klr	99	332
116	mt	173	liitti	ku			Taavila, 1855/1880-lukulta oleva tila	IV	-	klr	100	333
117	mt	173	liitti	ku			Jermilä, maatilan päärakennus 1939	IV	-	klr	101	334
118	mt	363	liitti	ku			Maamiesseurantalo, 1880-luku, rakennustekniikaltaan merkittävä	IV	-	klr	104	335
119	mt	363	liitti	ku			Kesäharju, 1930-luku, rakennus toiminut huvilana, täysihotolana ja lomakotina, lähellä kalmisto	IV	-	klr	105	336

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohte	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm	
120	mt	363	liitti	ku			Siltasaari, 1500-luvulta periytyvä ylityspaikka	IV	-	klr	106	337	
121	mt	3602	liitti	ku			Takala, 1800-luvun alku, maatila ja pihapiiri	IV	-	klr	108	338	
122	mt	3602	liitti	ku			Paavola, maisemallisesti keskeinen tila	IV	-	klr	109	339	
123	mt	3602	liitti	ku			Kansakoulu, 1924, edustaa 20-luvun klassismia	IV	-	klr	110	340	
124	mt	3602	liitti	ku			Korppi, mansardikattainen maatila 1900-luvun alusta	IV	-	klr	111	341	
125	mt	3602	liitti	ku			Yksiaukkoinen kiviholvisilta, 1900-luvun alku	IV	-	klr	112	342	
126	vt	12	liitti	ku			Mikkola, maatila n. 1850, kertaustyyli	IV	-	klr	113	343	
127	vt	12	liitti	ku			Kausalan rautatieasema, rakennukset 1871-1921	IV	-	klr	114	344	
128	vt	12	liitti	ku			Kaupparakennus, 1900-luvun puoliväli, liittyy rautatieaseman ympäristöön	IV	-	klr	115	345	
129	vt	12	liitti	ku			Kausalan koulu, 1930, funktionalismi	IV	-	klr	116	346	
130	mt	3602	liitti	ku			Ravilinna, 1943-44, raviradan rakennus	IV	-	klr	107	347	
131	vt	12	liitti	ku			Kauppakatu 20, klassistinen toimisto- ja asuinrakennus, 1920-luku	IV	-	klr	118	348	
132	vt	12	liitti	ku			Kauppakatu 14, klassistinen liike- ja asuinrakennus, 1920-luku	IV	-	klr	119	349	
133	vt	12	liitti	ku			Koulukatu-Anttilantie-Aholanpellontie-Kulkusenkuja, 1950-luku	IV	-	klr	120	350	
134	vt	12	liitti	ku			Kauppakatu-litentie-Hämeentie-Rautatiekatu, työläisasuntoja ja pihapiirejä, 1900-luvun alku	IV	-	klr	121	351	
135	vt	12	liitti	ku			Eerolantie-Kauppakatu-Rautatiekatu-Kymentie, pientaloja pihapiireineen, 1900-luvun alku	IV	-	klr	122	352	
136	vt	12	liitti	ku			Metsä-Anttila, 1900-luvun alku, jugendhenkinen maatilan pääarakennus	IV	-	klr	123	353	
137	vt	12	liitti	ku			Kausalan saha, ensimmäinen saha 1910-luvulta	IV	-	klr	124	354	
138	pt	14557	liitti	ku			Viskari, maatila 1923	IV	-	klr	125	355	
139	pt	14557	liitti	ku			Rauhamaäki, maatila 1937, merkittävä maisemallisesti	IV	-	klr	127	356	
140	mt	362	liitti	ku			Virta, 1890-luku, alkuperäisenä säilynyt rakennusryhmä, maisemassa tärkeä	IV	-	klr	128	357	
141	pt	14558	liitti	ku			Pietari Lyötin muistokivi, 1958	IV	-	klr	132	358	
142	mt	3622	liitti	ku			Lyöttilän maamiesseurantalo, 1933	IV	-	klr	133	359	
143	pt	14511	liitti	ku			Anttila, rakennusryhmä 1800-luvun alku	IV	-	klr	134	360	
144	pt	14511	liitti	ku			Eerola, jugendrakennus 1900-luvun alku	IV	-	klr	135	361	
145	pt	14511	liitti	ku			Tokkola, maatila 1900-luvun vaihteesta	IV	-	klr	136	362	
146	pt	14511	liitti	ku			Lahdenpää, maatilan pääarakennus 1800-luvun tyylipiirtein	IV	-	klr	137	363	
147	mt	362	liitti	ku			Kyläkauppa, funkkisrakennus Kymentaan kylän keskeisellä paikalla	IV	-	klr	138	364	
148	pt	14511	liitti	ku			Koulu, 1906, Kymentaustan maisemakokonaisuuteen kuuluva rakennus	IV	-	klr	139	365	
149	mt	362	liitti	ku			Seurantalo, maisemassa tärkeä rakennus	IV	-	klr	140	366	
150	pt	14555	liitti	ku			Sojonlääni, viljelymaisema, jonka rakennuskanta on 1900-luvun alusta	IV	-	klr	141	367	
151	mt	3621	liitti	ku			Radansuun kartano Nyk. Kartanohotelli ns. Mantala, 1856 kertaustyyli	IV	-	klr	29	368	
152	mt	362	liitti	ku			Radansuun kyläpaikka, 1443-1868, muistokivenä portinpylväs	IV	-	klr	30	369	
153	mt	3621	liitti	ku			Perttula, rakennusryhmä maisemallisesti tärkeällä paikalla, 1880-luku kertaustyyli	IV	-	klr	32	370	
154	mt	173	liitti	ku			Samela, ent Perheniemen kartanon torppa, 1920	IV	-	klr	52	371	
155	mt	173	liitti	ku			Louhos, katu- ja reunakivien käytössä oleva louhintapaikka	IV	-	klr	60	372	
156	mt	3602	liitti	ku			Tuomala, tila 1920	IV	-	klr	87	373	
157	mt	3621	liitti	ku			Venevalkama, 1761, ryhmä vene- ja nuotta-aittoja, jolla on maisemallista merkitystä	IV	-	klr	102	374	
1	vt	6	Imatra	lu	ka		Immola, ketoalue Immolan lentokentällä, 18 ha	IV	-	ekay		88	375
2	kt	62	Imatra	ku	h		Immolan sahan alue, rakennuksia	IV	-	ekr	rs49		376
3	kt	62	Imatra	ku	h	rh, m	Insinööriniemen asuntoalue	IV	-	ekr	rs46		377
4	vt	6	Imatra	ku	h	rh, m	Enso-Gutzeit Oy:n Kaukopään tehta	IV	-	ekr	rs45		378
5	vt	6	Imatra	ku	h	rh, m	Lätttilän asuntoalue	IV	-	ekr	rs47		379
6	vt	6	Imatra	ku	rh	m	Kolmen ristin kirkko, Alvar Aallon tuotantoa	IV	-	ekr	rs24		380
7	vt	6	Imatra	ku	rh		Vuoksenniskan postitalo	IV	-	ekr	rs36		381
8	vt	6	Imatra	ku	h	rh, m	Siitolan kartano	IV	-	ekr	rs2		382
9	vt	6	Imatra	ku	h	rh, m	Entinen linja-autoasema ja kahvilarakennus, ns. Asevelitalo	IV	-	ekr	rs31		383
10	vt	6	Imatra	ku	rh	m	Kaupungintalo	IV	-	ekr	rs27		384

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
11	mt	3953	Imatra	lu	le	m	Hallikkaanjoen rantalehdot, 121 ha	III	SL	SK (II)	SL	385
12	mt	3953	Imatra	lu	ka		Marttila, rehevä jokivarsiniitty	IV	-	ekay	n26	386
13	vt	6	Imatra	lu	l		Siitolan kosteikko, naurulokkikolonia, vesilintuja	IV	-	AHä	v1	387
14	vt	6	Imatra	lu	k		uhanalaisen tyräruohon kasvupaikka	II	-	AHä	uh1	388
15	vt	6	Imatra	lu	k		uhanalaisen tyräruohon kasvupaikka	II	-	AHä	ha1	389
16	pt	14859	Imatra	es			Lammasaari, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	1	390
17	pt	14859	Imatra	es			Lempukka, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	2	391
18	vt	6	Imatra	es			Ukonniemi, kivikautinen asuinpaikka, I - II lk	I	-	mv	3	392
19	mt	3981	Imatra	es			Hiekkoinlahti, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	393
20	pt	14862	Imatra	lu	le		Hallikkaanniemen ja Tuomelan lehdot	II	-	ymps.to	lu1	394
21	mt	396	Imatra	lu	m		Imatrankoski, maisemanähtävyys, 50 ha, Eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	22	395
22	vt	6	Imatra	lu	ka		Immolan keto, 18 ha, perinneympäristöjen kartoitus, arvokas perhoslajisto	IV	-	ekay	n25	396
23	vt	6	Imatra	lu	s		Ruokolammensuo, Isovarpuräme, 10, 4 ha	IV	-	ymps.to	43	397
24	kt	62	Imatra	lu	g		Koivuniemi, geologisesti merkittävä kapea niemi, 11,2 ha	IV	-	ymps.to	45	398
25	kt	62	Imatra	lu	ha		Insinööriemien supat ja harjut, 20,9 ha	IV	-	ymps.to	44	399
26	vt	6	Imatra	lu	ka	I	Golfkentän alueen rehevät rantavyöhykekasvillisuus	IV	-	ymps.to	41	400
27	vt	6	Imatra	lu	l		Vuoksenniskan - Tienhaaran monipuolinen lintualue, 1,1 ha	IV	-	ymps.to	40	401
28	vt	6	Imatra	lu	ha		Vuoksenniskan harju, harvinainen harjualue, 7,6	IV	-	ymps.to	39	402
29	vt	6	Imatra	lu	ka	I	Immolan liete, harvinainen tervaleppäkorpi, tärkeä lintualue, 4,7 ha	IV	-	ymps.to	38	403
30	vt	6	Imatra	lu	l		Uterniskanjoki, tärkeä yölaulajalintualue, 23,1 ha	IV	-	ymps.to	37	404
31	vt	6	Imatra	lu	l		Virasoja, tärkeä yölaulajalintualue, 21,5 ha	IV	-	ymps.to	36	405
32	vt	6	Imatra	lu	l		Tavara-aseman länsipuoli, tärkeä yölaulajalintualue, 49,8 ha	IV	-	ymps.to	34	406
33	vt	6	Imatra	lu	l		Sienimäen laskuoja, harvinaisen pikku-uikun pesimämaasto	IV	-	ymps.to	33	407
34	vt	6	Imatra	lu	ka		Rönnemäen lehtikuusikko, 4,1 ha	IV	-	ymps.to	4	408
35	vt	6	Imatra	lu	l		Itä-Siitolan kosteikko, tärkeä lintualue, 1,9 ha	IV	-	ymps.to	5	409
36	vt	6	Imatra	lu	s		Mansikkalan nevaräme, harvinainen nevaräme ja sitä ympäröivä alue, 2,4 ha	IV	-	ymps.to	26	410
37	mt	396	Imatra	lu	ka		Paavolanmäki, lehtomainen kasvillisuus, 29,3 ha	IV	-	ymps.to	30	411
38	mt	3953	Imatra	ku	m		Räikkölän kylämaisema	IV	-	ymps.to	1	412
39	mt	3953	Imatra	ku	m		Vallinkosken kylämaisema	IV	-	ymps.to	2	413
40	mt	3953	Imatra	ku			Asikkalan talo	IV	-	ymps.to	3	414
41	pt	14880	Imatra	ku			Valkamon talo	IV	-	ymps.to	4	415
42	mt	396	Imatra	ku			Ovakon savimajat -asuntoalue	IV	-	ymps.to	8	416
43	vt	6	Imatra	ku			Imatran Seudun Sähkön toimitalo	IV	-	ymps.to	38	417
44	vt	6	Imatra	ku			Pyhän Nikolauksen kirkko	IV	-	ymps.to	64	418
45	vt	6	Imatra	ku			Rönnemäen kartano	IV	-	ymps.to	68	419
46	vt	6	Imatra	ku			Vuoksenniskan yläaste ja lukio	IV	-	ymps.to	74	420
47	vt	6	Imatra	ku			Yhdyspankin Vuoksenniskan toimitalo	IV	-	ymps.to	75	421
1	mt	416	Jaala	lu	v	l	Karstavan lampi, lintujärvi	IV	-	VYP	v32	422
2	mt	416	Jaala	lu	h	m	harjujen - ja maisemansuojelualue (seutukaavassa S1/3113)	III	S1	SK(III)	S13113	423
3	pt	14571	Jaala	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	I	-	LH	va1	424
4	pt	14552	Jaala	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va2	425
5	pt	14550	Jaala	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va3	426
6	kt	60	Jaala	lu	e		Kuusinsaari, valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue, vanhojen metsien suojeluohjelma	II	-	LH	va4	427
7	kt	60	Jaala	lu	le	m, ka	Jaalan Tervajärvien ympäristö	III	SU1	SK(I)	SU1680	428
8	mt	362	Jaala	lu	ka		Makkosen kaksi katajaa, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm77	429
9	kt	60	Jaala	lu	ka		Seivässuon sääksimänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm79	430
10	kt	60	Jaala	lu	v	le, ka	Ritin lähteikkö, lehtokorpialue, ojitettu, valtakunnallinen lehtojensuojeluohjelma	II	-	VYP	v1	431
11	kt	60	Jaala	lu	ka		seutukaavan luonnonsuojelualue (SL3021)	III	SL	SKY	SL3021	432

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohte	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
12	kt	60	Jaala	lu	l		Lintukymi, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	SU1	SKY	SL690	433
13	kt	60	Jaala	lu	l		Kyrönlahti, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	SL	SKY	SL3020	434
14	kt	60	Jaala	lu	l		Suolahti, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	SL	SKY	SL3022	435
15	pt	14559	Jaala	lu	l		Jaalanlahti, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	SL	SKY	SL3019	436
16	pt	14562	Jaala	lu	g		Mölvuuren kallioalue, 43 ha	IV	-	VYH	kk1	437
17	mt	363	Jaala	lu	g		Kimolan kanavan kallioalue, 248 ha	IV	-	VYH	kk2	438
18	mt	363	Jaala	lu	g		Kimolanlahden kallioalue, 81 ha	IV	-	VYH	kk3	439
19	mt	416	Jaala	lu	g		Isovuori, 3 ha	IV	-	VYH	kk4	440
20	mt	416	Jaala	lu	v		Sippolampi, paikallisesti arvokas pienvesi, kartoituskohde	IV	-	VYP	pvk1	441
21	mt	416	Jaala	lu	v		Lakkalampi, paikallisesti arvokas pienvesi, kartoituskohde	IV	-	VYP	pvk2	442
22	mt	416	Jaala	lu	g		Hosianmäki, paikallisesti arvokkaat kallioalueet	IV	-	VYH	pak1	443
23	mt	363	Jaala	lu	m		Jaalan kirkonkylä, harjunrinnekylä 1200 ha, Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunta	II	-	matm	17	444
24	mt	362	Jaala	ku			Haverin kartano, jugendtyyli 1910	IV	-	KLR	1	445
25	mt	363	Jaala	ku			Kimolan kanava ja laidun- ja peltoviljelyalue, 1962-69, pituus 5 km	IV	-	KLR	2	446
26	mt	363	Jaala	ku			Ilonojan kartano, 1872	IV	-	KLR	3	447
27	mt	363	Jaala	ku			Ilonojan mylly, 1930-luku (arvio)	IV	-	KLR	4	448
28	mt	363	Jaala	ku			Torppakokonaisuus, vuoraamattomia hirsirakennuksia 1800-luvun lopusta	IV	-	KLR	5	449
29	mt	363	Jaala	ku			Jaalan palon muistomerkki, 1946	IV	-	KLR	6	450
30	mt	363	Jaala	ku			Hautala, pitkänurkkainen talonpoikaistalo 1800-luvulta	IV	-	KLR	7	451
31	mt	363	Jaala	ku			Heiskala, jugendvaikutteinen rakennus maisemallisesti keskeisellä paikalla, 1927	IV	-	KLR	8	452
32	mt	363	Jaala	ku			Kirkkoherran pappila Tokkola, 1908	IV	-	KLR	9	453
33	mt	363	Jaala	ku			Kylä-Heikkilä, tila maisemallisesti merkittävällä paikalla, 1800-luku	IV	-	KLR	10	454
34	mt	363	Jaala	ku			Ala-Poteri, 1924 tila	IV	-	KLR	11	455
35	mt	363	Jaala	ku			Ylä-Poteri, 1430 muodostetun ratsutilan kantatila	IV	-	KLR	12	456
36	mt	363	Jaala	ku			Jaalan kirkko, 1878	IV	-	KLR	13	457
37	mt	363	Jaala	ku			Liikasen kauparakennus, 1800-luku	IV	-	KLR	14	458
38	mt	363	Jaala	ku			Redutti, 1788-90, suorakaiteen muotoinen maavarustus	IV	-	KLR	15	459
39	mt	363	Jaala	ku			Veteraanitalo, 1860-luku/1940-luvulla muutoksia	IV	-	KLR	16	460
40	mt	363	Jaala	ku			Seurantalo, 1900-luvun alku	IV	-	KLR	17	461
41	mt	363	Jaala	ku			Kyrönkylä, kolmen maatilien päärakennukset, 1900-luvun alku	IV	-	KLR	18	462
42	mt	363	Jaala	ku			Nurmela, tila, siirretty paikalle v. 1906	IV	-	KLR	19	463
43	mt	363	Jaala	ku			Fuorti, arvokas pihapiiri, maisemallisesti merkittävä paikka	IV	-	KLR	20	464
44	mt	363	Jaala	ku			Kesäniemi, pyöröhirsinen jugendhuvi v. 1914	IV	-	KLR	21	465
45	kt	60	Jaala	ku			Hautala, palojärven kylän ensimmäinen asuttu tila, v. 1878	IV	-	KLR	22	466
46	kt	60	Jaala	ku			Jankerin puustellin asuinrakennus, 1700-luku, siirretty	IV	-	KLR	23	467
47	mt	369	Jaala	ku			Myllysilta ja myllyn paikka, kolmiaukkoinen holvattu kivisilta	IV	-	KLR	24	468
48	mt	369	Jaala	ku			Puolakan silta	IV	-	KLR	25	469
49	mt	369	Jaala	ku			Puolakan rajakivi	IV	-	KLR	26	470
50	mt	369	Jaala	ku			Pyörylänkylä, varhaiskeskiajalla syntynyt kylä, jossa edustavaa kansanomaista arkkitehtuuria	IV	-	KLR	27	471
51	mt	369	Jaala	ku			Mikkola, maalaistalo 1800-luvulta	IV	-	KLR	28	472
52	mt	369	Jaala	ku			Perttola, maatilien pihapiirin rakennukset merkittäviä	IV	-	KLR	29	473
53	mt	369	Jaala	ku			Perätalo, tila 1900-luvun alku	IV	-	KLR	30	474
54	pt	14570	Jaala	ku			Verlan tehdasalue ja ympäristö, tuotanto alkoi v. 1872	IV	-	KLR	31	475
55	pt	14570	Jaala	ku			Työläisasuntoalue, 1900-luvun alku	IV	-	KLR	32	476
56	pt	14569	Jaala	ku			Nisuksen kyläkokonaisuus, työläisten asuntoja kosken partaalla	IV	-	KLR	33	477
57	mt	14569	Jaala	ku			Lemminkäisen huvila, karjalaistyyppinen huvila 1946	IV	-	KLR	34	478
58	mt	416	Jaala	ku			Siikava, Iso-Ruhmaksen rannalla oleva tiheä kylä ja peltoviljelyalue	IV	-	KLR	35	479
59	mt	416	Jaala	ku			Siikavan museoaitta, 1700/1800-luku	IV	-	KLR	36	480

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohte	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
60	mt	416	Jaala	ku			Siikavan koulu, klassistinen rakennus 1920-luvulta	IV	-	KLR	37	481
61	pt	14552	Jaala	ku			Herransaari, uusrenessanssipäärakennus, 1800-luvun loppu	IV	-	KLR	40	482
62	pt	14552	Jaala	ku			Aurantola, tila	IV	-	KLR	41	483
63	pt	14562	Jaala	ku			Ansalahti, viijelyseutu ja kulttuurimaisema	IV	-	KLR	43	484
64	pt	14562	Jaala	ku			Ansalahden koulu, 1920-luku	IV	-	KLR	44	485
65	pt	14562	Jaala	ku			Iiskola, vuoraamaton päärakennus on vanhimpia rakennuksia Jaalassa, 1700-luku	IV	-	KLR	45	486
66	pt	14562	Jaala	ku			Lampila, tila	IV	-	KLR	46	487
67	mt	416	Jaala	ku			Hartolan seurantalo ja tanssilava	IV	-	KLR	48	488
68	mt	416	Jaala	ku			Siltanen, entinen kestkieveari, nykyisin kahvila	IV	-	KLR	49	489
69	mt	416	Jaala	ku			Huhdasjärven koulu	IV	-	KLR	50	490
70	mt	416	Jaala	ku			Huhdasjärven museoalue, rakennukset siirretty paikalle pihapiiriksi	IV	-	KLR	51	491
71	pt	14571	Jaala	ku			Jurvala, emtinen torppa 1800-luvun lopusta	IV	-	KLR	52	492
72	pt	14571	Jaala	ku			Variksen kaupunki, kyläkokonaisuuden kivijalat korkealla mäellä	IV	-	KLR	53	493
73	pt	14571	Jaala	ku			Mäkelän taistelun muistomerkki "Wapaussota muisto..."1928	IV	-	KLR	57	494
74	pt	14571	Jaala	ku			Sipilä, merkittävä asuinrakennus, jolla on maisemallista arvoa	IV	-	KLR	58	495
75	pt	14571	Jaala	ku			Vierulan torppa, 1800-luvun loppu	IV	-	KLR	59	496
76	kt	60	Jaala	ku			Juoksuhaudat, 1906-1912	IV	-	KLR	32	497
77	mt	416	Jaala	lu			Pienvesistöjen kartoituskohde	IV	-	VYP	pvk3	498
78	kt	60	Jaala	ku			Rautkoski, klassistinen tilan päärakennus, 1938	IV	-	KLR	42	499
1	pt	14832	Joutseno	lu	h	m, g	Haukilahden harjualue, 72 ha	III	S	SK(I)	S506	500
2	pt	14832	Joutseno	ku	h	rh	Pulpin kasarmit, asuntoalue	IV	-	ekr	rs17	501
3	pt	14832	Joutseno	ku	h	rh	Joutsenon Pulpin henkilöstöpäällikön talo	IV	-	ekr	rs18	502
4	pt	14832	Joutseno	ku	h	rh	Joutseno-Pulpin selluloosatehdas, perustettu 1908	IV	-	ekr	rs16	503
5	pt	14832	Joutseno	ku	h	rh, m	Oy Hackman Ab:n teollisuuslaitos, Honkalahti	IV	-	ekr	rs19	504
6	pt	14832	Joutseno	ku	h	rh, m	Joutsenon opisto, Väärön hovi, Pöyhiän hovi	IV	-	ekr	rs5	505
7	pt	14832	Joutseno	ku	h		Pöyhiän sahan paikka	IV	-	ekr	rs6	506
8	pt	14852	Joutseno	ku	h	rh, m	Kirkkoherran pappila, Karsturanta	IV	-	ekr	rs2	507
9	pt	14852	Joutseno	ku	h	rh, m	Tapiolan emäntäkoulu, Karsturanta	IV	-	ekr	rs8	508
10	pt	14852	Joutseno	ku	m		Jänhiälän kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs26	509
11	vt	6	Joutseno	ku	m	h	Kirjatieen asuntoalue	IV	-	ekr	rs21	510
12	vt	6	Joutseno	ku	m		Tyrmisentie 2, Honkalahti, asuinrakennus	IV	-	ekr	rs22	511
13	vt	6	Joutseno	lu	ka		Kirkkomäen piiskuupetäjä	I	-	LH	lm84	512
14	vt	6	Joutseno	ku	rh	m	Kesolan myllyn seutu	IV	-	ekr	rs24	513
15	mt	393	Joutseno	ku	r	h, m	Joutsenon kirkko	IV	-	ekr	rs1	514
16	mt	393	Joutseno	ku	h	m	Kotiseutumuseo (pitäjäntupa)	IV	-	ekr	rs4	515
17	pt	14844	Joutseno	ku	h	rh	Alapappila	IV	-	ekr	rs3	516
18	mt	393	Joutseno	ku	m		Eiskolan kylän kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs25	517
19	mt	393	Joutseno	lu	ka		Kaivola, keto, 0,6 ha	IV	-	ekay	n34	518
20	mt	3951	Joutseno	lu	ka		Pätälä, kallioketo, 0,6 ha	IV	-	ekay	n33	519
21	vt	6	Joutseno	lu	v		Kolmaslampi, pieni metsälampi	IV	-	VYP	v34	520
22	vt	6	Joutseno	lu	v		Raaskalampi, umpeenkasvava suolampare	IV	-	VYP	v35	521
23	pt	14858	Joutseno	lu	ka		Joutsenranta, keto 0,6 ha	IV	-	ekay	n28	522
24	mt	3964	Joutseno	ku	h		Korvenkylän työväentalo	IV	-	ekr	rs11	523
25	vt	6	Joutseno	ku	rh		Korvenkylän vanha kansakoulu	IV	-	ekr	rs10	524
26	pt	14855	Joutseno	ku	h		Aholan koulu	IV	-	ekr	rs9	525
27	pt	14855	Joutseno	lu	ka		Niinimäen luonnonsuojelualue, 14 ha	I	-	LH	ls1	526
28	pt	14857	Joutseno	lu	ka		Holmanjoki, jokivarsiniitty 0,9 ha	IV	-	ekay	n35	527
29	pt	14857	Joutseno	lu	ka		Myllyoja, jokivarsiniitty	IV	-	ekay	n36	528

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
30	mt	395	Joutseno	lu	ka		Lallonmäki, keto 0,2 ha	IV	-	ekay	n37	529
31	pt	14833	Joutseno	lu	le		Kivisaaren lehtokorven luonnonsuojelualue, lehtojens.ohj. kohde	II	-	LH	ls2	530
32	mt	393	Joutseno	lu	l		Suokomaanjärvi, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	-	AHä	lv1	531
33	mt	395	Joutseno	lu	le	e,k	runkolehmuksia ja lehtipuupökkeliitä, harmaapäätikka	II	-	AHä	le1	532
34	mt	395	Joutseno	lu	k		pesäjuuri, uhanalaisen kasvin kasvupaikka	II	-	AHä	uh1	533
35	mt	393	Joutseno	lu	e		kaasääski, uhanalaisen linnun pesimäalue	II	-	AHä	uh2	534
36	vt	6	Joutseno	lu	ha		Ukonhaudat, ensimmäinen Salpausselkä, harjujes.ohj. kehrääjä, pohjantikka, hiiri- ja kanahaukka	II	-	VYP	ha1	535
37	vt	6	Joutseno	lu	ha		Ahvenlammen harjualue, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha2	536
38	mt	393	Joutseno	lu	ha		Kankaanselkä ja Häräncjankangas	IV	-	VYP	ha3	537
39	vt	6	Joutseno	lu	ha		Joutsenonkangas, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha5	538
40	mt	395	Joutseno	lu	g		Linnamäen kallioalue, 200 ha	IV	-	VYH	kk1	539
41	pt	14853	Joutseno	lu	g		Mustamäki, 65 ha	IV	-	VYH	kk2	540
42	mt	393	Joutseno	es			Harjula, röykkiöalue, II (III) lk	I	-	mv	9	541
43	mt	393	Joutseno	lu	m		Konnunsuo - Joutsenon kirkonkylä, 13 000 ha, Eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	15	542
44	mt	393	Joutseno	lu	ha		Leppämäki, arvokas harjualue, 50 ha	IV	-	ymps.to	lu2	543
45	pt	14856	Joutseno	lu	le		Suurijoen tuivalehto, 2,0 ha	IV	-	ymps.to	lu3	544
46	vt	6	Joutseno	lu	ka		Pappilankankaan kangasvuokon kasvupaikka, runsas esiintymä	IV	-	ymps.to	kan1	545
47	vt	6	Joutseno	lu	l		Uhanalaisen (St) hehrääjän jokavuotinen soidinalue, Joutsenonkangas, Vihavaisenkangas	IV	-	ymps.to	keh1	546
48	mt	393	Joutseno	lu	l		Mehiläishaukkareviiri	IV	-	ymps.to	meh1	547
49	vt	6	Joutseno	lu	l		Joutsenonkankaan merkittävät yölaulaja-alueet	IV	-	ymps.to	yö1	548
50	pt	14832	Joutseno	ku			Oy Hackman Ab:n teollisuuslaitoksen ympäristö, Honkalahti, 1910-luku	IV	-	ekr	20	549
1	mt	367	Kouvola	lu			Seutukaavan suojelualue, kaavasestostus puuttuu	III	SL	SKY	SL	550
2	mt	356	Kotka	lu	e	v	Ahvionkosket, koskiluonto, myös valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	I	SU4	SK	SU4786	551
3	pt	14618	Kotka	lu	le	ka	Kilpirannan saarnilehto, luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu,	I	-	LH	lm1	552
4	mt	357	Kotka	lu	k		Haapasenjoki, uhanalaisen juurtokaislan kasvupaikka	II	-	LH	k1	553
5	mt	356	Kotka	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	I	-	LH	va1	554
6	vt	7	Kotka	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va3	555
7	vt	15	Kotka	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va2	556
8	pt	14619	Kotka	lu	v		Pernoon kosket, alueella luonnonsuojelualueita ja esihistoriallisia kohteita	III	SU4	SK(I)	SU4784	557
9	pt	14619	Kotka	lu	ka		seutukaavan luonnonsuojelualue (SL/3003), Kymijoen rantaluontoa	III	SL	SKY	SL3003	558
10	mt	3712	Kotka	lu	g		Suurivuori, 84 ha	IV	-	VYH	kk1	559
11	mt	357	Kotka	lu	g		Vehkivuori, 28 ha	IV	-	VYH	kk2	560
12	mt	3571	Kotka	es			Tamsan kansakoulu, esihistoriallinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	1	561
13	mt	378	Kotka	es			Itäranta, hiidenkiukaita 2 (3 ?), I lk	I	-	mv	2	562
14	pt	14618	Kotka	es			Parikan hautausmaa, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	563
15	pt	14619	Kotka	es			Kytinasema, kivikautinen asuinpaikka tai hauta, II lk	I	-	mv	3	564
16	pt	14618	Kotka	es			Myllykoski, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	6	565
17	mt	357	Kotka	es			Tervaniemi, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	9	566
18	mt	357	Kotka	es			Heposuo, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	10	567
19	mt	357	Kotka	es			Einola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	11	568
20	mt	357	Kotka	es			Töyrylä, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	12	569
21	mt	1469	Kotka	es			Porkka, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	13	570
22	mt	1469	Kotka	es			Nikeli, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	14	571
23	mt	1469	Kotka	es			Saviojanmäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	15	572
24	pt	14618	Kotka	es			Turveaho, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	16	573
25	pt	14618	Kotka	es			Eerolan metsä, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	17	574
26	pt	14618	Kotka	es			Eerolan mäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	18	575
27	pt	14618	Kotka	es			Kukkurmäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	19	576

Kymen läänin yleisten taiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohte	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
28	pt	14618	Kotka	es			Mäntymäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	20	577
29	mt	357	Kotka	es			Suljento, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	21	578
30	mt	3582	Kotka	es			Kupparkorpi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	22	579
31	mt	3582	Kotka	es			Saukko, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	23	580
32	vt	15	Kotka	es			Tuuli, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	24	581
33	mt	3584	Kotka	es			Viikki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	25	582
34	mt	3584	Kotka	es			Kalliola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	26	583
35	mt	3584	Kotka	es			Viikin saha, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	27	584
36	mt	3584	Kotka	es			Nikkarinmäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	28	585
37	mt	3584	Kotka	es			Noveta, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	29	586
38	mt	3584	Kotka	es			Mäyränmäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	30	587
39	vt	15	Kotka	es			Koivisniitynmäki, kivikautinen hauta, III lk	I	-	mv	31	588
40	vt	15	Kotka	es			Kapio, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	32	589
41	vt	15	Kotka	es			Suuret niityt, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	33	590
42	mt	3583	Kotka	es			Juurikorpi 1, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	34	591
43	mt	3583	Kotka	es			Juurikorpi 2, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	35	592
44	vt	15	Kotka	es			Metsäniitty, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	38	593
45	mt	357	Kotka	es			Kivimäki 1, kvartsilouhos, kivikautinen?, II lk	I	-	mv	39	594
46	mt	357	Kotka	es			Kivimäki 2, kvartsilouhos, kivikautinen?, II lk	I	-	mv	40	595
47	pt	14618	Kotka	lu	m		Kymijoen laakson maisema-alue, 18 000 ha, eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	12	596
48	pt	14618	Kotka	ku			Nuorisoseurantalo Tainio, 1913	IV	-	klr	108	597
49	pt	14618	Kotka	ku			Hinttula, tila 1842, päärakennus empireä	IV	-	klr	109	598
50	pt	14618	Kotka	ku			Jäppilän koulu, 1897	IV	-	klr	111	599
51	vt	7	Kotka	ku			Collinin kartano, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	113	600
52	mt	357	Kotka	ku			Kiilin tilan päärakennus, 1800-luvun alku	IV	-	klr	125	601
53	vt	7	Kotka	ku			Kymin kirkkoherran pappila	IV	-	klr	127	602
54	mt	3571	Kotka	ku			Kuntala Bärlundin talo, hirsirakennus 1880-luvulta	IV	-	klr	128	603
55	vt	7	Kotka	ku			Karhulan yhteiskoulu, 1923	IV	-	klr	136	604
56	vt	7	Kotka	ku			Otsolan pientaloalue, 1945-47	IV	-	klr	137	605
57	pt	14618	Kotka	ku			Munkkisaari, 1790-luku, Siikakosken saari, joka on säilynyt luonnonvaraisena	IV	-	klr	107	606
1	mt	4568	Kuusankoski	lu	m		Seutukaavassa oleva arvokas maisema-alue, Kymijoki- ja laakso	III	-	SK	ma	607
2	vt	6	Kuusankoski	lu	s		Savonsuo	III	-	SK	SU1698	608
3	vt	6	Kuusankoski	lu	le		Rantarinteen lehto, 5 ha, alueella on myös historiallisesti merkittävä Ruotsalan redutti	I	-	LH	Is2	609
4	mt	3662	Kuusankoski	lu	k		Harjunjoki, ketonukki, uhanalaisen kasvin kasvupaikka	II	-	LH	k1	610
5	pt	14573	Kuusankoski	lu	g		Huuhkajanvuori, 17 ha	IV	-	VYH	kk1	611
6	kt	60	Kuusankoski	lu	g		Huuhkajavuori, 7 ha	IV	-	VYH	kk2	612
7	mt	366	Kuusankoski	es			Pakanavuori, kalliomaalaus, I lk	I	-	mv	1	613
8	vt	6	Kuusankoski	es			Rajasilta, kiviröykkiö, II lk	I	-	mv	2	614
9	vt	12	Kuusankoski	lu	m		Kymijoen laakson maisema-alue, 18 000 ha, eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	12	615
10	mt	3662	Kuusankoski	ku			Haarakallion ratavartijan talot, 1890-luku	IV	-	klr	32	616
11	mt	3662	Kuusankoski	ku			Suvikallio, pyöröhirsinen huvila, n.1900	IV	-	klr	33	617
12	mt	3662	Kuusankoski	ku			Harjula, tila, joka on merkittävä osa maisemaa	IV	-	klr	35	618
13	mt	3662	Kuusankoski	ku			Mattilan kansakoulu, 1924-25	IV	-	klr	36	619
14	mt	3662	Kuusankoski	ku			Mattilan lastenkoti, sijaitsee maisemallisesti merkittävällä paikalla 1929	IV	-	klr	37	620
15	vt	6	Kuusankoski	ku			Kyttälä, tila, joka periytyy 1500-luvulta	IV	-	klr	45	621
16	vt	6	Kuusankoski	ku			Kausalankankaan taisteluhaudat, 1916-17	IV	-	klr	47	622
17	mt	3622	Kuusankoski	ku			Hietasilta, tila, jossa on eri-ikäistä rakennuskantaa	IV	-	klr	55	623
18	pt	14568	Kuusankoski	ku			Pilkanmaan kartano, 1933 arkkii. Heikki Siikonen	IV	-	klr	56	624

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
19	pt	14568	Kuusankoski	ku			Saukkola, asuintalo maisemallisesti komealla paikalla, 1892	IV	-	klr	57	625
20	mt	3641	Kuusankoski	ku			Korian sillat	IV	-	klr	64	626
21	vt	6	Kuusankoski	lu			luonnonsuojelualue	I	-	LH	ls1	627
22	vt	6	Kuusankoski	lu			Valkoselkätikan esiintymisalue	I	-	LH	va1	628
1	mt	380	Lappeenranta	lu	ka		litiä, nurmینیitty, 1,2 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	klr	n48	629
2	mt	380	Lappeenranta	ku	h		Uittoruuhi	IV	-	klr	rs77	630
3	pt	14807	Lappeenranta	lu	s	e	Luhtalammensuo, 50 ha, valtakunnallinen soidensuojeluohjelma, kalliosinisipi	II	SL	SK(I)	SL111	631
4	mt	408	Lappeenranta	ku	h		Salpalinja, II maailmansodan aikaisen puolustuslinjan rakenteita	IV	-	ekr	rs76	632
5	mt	408	Lappeenranta	ku	h	m	Kaupunginlahti - Linnoitus	III	S	SK(I)	S259	633
6	mt	4081	Lappeenranta	lu	le	ka	Niemenkärjen lehtoalue, 15 ha, kirkiruoho, ampuhaukka, nuolihaikka	II	SL	SK(I)ympsto	SL1	634
7	mt	4081	Lappeenranta	lu	ka		Sudensalmi, vanhojen metsien suojeluohjelman kohde, kalasääski, nuolihaikka, ampuhaukka	II	-	ympsto	vm1	635
8	vt	6	Lappeenranta	lu	k		uhanalaisen keltakynsimön kasvupaikka	II	-	ympsto	uhk	636
9	mt	14811	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen pohjantikan elinalue	II	-	ympsto	uhe1	637
10	mt	14796	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen koskikaran esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe2	638
11	mt	389	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen kehrääjän esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe3	639
12	mt	389	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen kalasääsken esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe4	640
13	mt	390	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen kalasääsken esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe5	641
14	mt	14790	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen ampuhaukan esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe6	642
15	mt	14790	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen pohjantikan esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe7	643
16	mt	14830	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen tuulihaukan esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe8	644
17	vt	13	Lappeenranta	lu	e		uhanalaisen ampuhaukan esiintymisalue	II	-	ympsto	uhe9	645
18	mt	14822	Lappeenranta	lu	k		uhanalaisen kartioakankaalin kasvupaikka	II	-	ympsto	uhk3	646
19	mt	387	Lappeenranta	lu	v	e	Hanhikemпин pohjavesialue, suojelualue, alueella uhanalainen kiljukotka	II	S	SK(I)	S403	647
20	vt	6	Lappeenranta	lu	ka		Kangasvuokon kasvupaikkoja	IV	-	ekay	ka	648
21	mt	4081	Lappeenranta	ku	h	rh, m	Kaukas Oy:n tehtaata, Parkkarila	IV	-	ekr	rs62	649
22	vt	13	Lappeenranta	ku	h	m	Hakali, asuntoalue	IV	-	ekr	rs71	650
23	vt	6	Lappeenranta	ku	h	rh, m	Saimaan kanava, valmistui 1858	IV	-	ekr	rs59	651
24	vt	6	Lappeenranta	ku	h	rh	Mustolan ala-aste	IV	-	ekr	rs22	652
25	vt	6	Lappeenranta	ku	h		Pontuksen kaivanto, Kaarle IX:n aikainen (1607-08) kanavoimisyritys	IV	-	ekr	rs60	653
26	pt	14826	Lappeenranta	ku	h	m	Lamposaari, ent. sahan paikka ja asuinrakennuksia	IV	-	ekr	rs73	654
27	pt	14826	Lappeenranta	ku	h	rh, m	Muukonniemen kansakoulu	IV	-	ekr	rs32	655
28	pt	14832	Lappeenranta	lu	ka		Tyrisevän (Tyrsvän) kaksi pylväskatajaa, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm115	656
29	pt	14833	Lappeenranta	ku	rh		Maijasen tila, Saikkola	IV	-	ekr	rs21	657
30	pt	14833	Lappeenranta	ku	h		Pelkolan huoltokoti, köyhäintalo	IV	-	ekr	rs79	658
31	pt	14833	Lappeenranta	ku	h	rh, m	Saimaan kanava, valmistui 1858	IV	-	ekr	rs59	659
32	pt	14833	Lappeenranta	ku	rh		Terässilta	IV	-	ekr	rs94	660
33	pt	14831	Lappeenranta	ku	rh	m	Lempiälän kansakoulu	IV	-	ekr	rs88	661
34	mt	387	Lappeenranta	lu	ka		Mäntylänniemen valkeiden neidonvaippojen alue, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm113	662
35	vt	6	Lappeenranta	ku	h	rh	lhalaiten muuntoasema, Simolantie	IV	-	ekr	rs37	663
36	mt	387	Lappeenranta	ku	h	rh	Asuinrakennus, Paraistentie	IV	-	ekr	rs44	664
37	mt	387	Lappeenranta	ku	h	rh	Simola - Lappeenranta -rata	IV	-	ekr	rs84	665
38	mt	387	Lappeenranta	ku	m	rh	Hanhijärven kansakoulu	IV	-	ekr	rs85	666
39	pt	14811	Lappeenranta	ku	h	rh, m	Simolan rautatieasema	IV	-	ekr	rs83	667
40	mt	390	Lappeenranta	lu	s	m	Hämmänautteensuo, 50 ha, uhanalaiset sääskenvalkku, kirjokorte, suoneidonvaippa, kiiltovalkku	II	SL	SK(1)ympsto	SL113	668
41	mt	389	Lappeenranta	ku	rh		Asuinrakennus, Vainikkala	IV	-	ekr	rs92	669
42	mt	389	Lappeenranta	ku	rh	m	Pekkola, huvilarakennus, Vainikkala	IV	-	ekr	rs91	670
43	mt	389	Lappeenranta	ku	rh	m	Kiviholvisilta, Vainikkala	IV	-	ekr	rs89	671
44	pt	14819	Lappeenranta	ku	rh		Savolahden huvila, pyöröhirsinen	IV	-	ekr	rs93	672

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
45	pt	14819	Lappeenranta	ku	rh	m	Kesäkoti, Vainikkala	IV	-	ekr	rs90	673
46	pt	14819	Lappeenranta	lu	l		Vainikkalan Telkjärvi, 63 ha, osa järvestä Venäjän puolella	III	SL	SK(1)	SL2	674
47	pt	14834	Lappeenranta	lu	e		Ruunakorpi, valkoselkätiikka II-lk, vanh. mets., mm., liito-orava, harmaapää- ja pikkutiikka, kalasääski	II	-	LH, ympsto	va1	675
48	pt	14837	Lappeenranta	lu	l		Eväksenjärven lintuvesi, valtak. lintuvesiohjelman kohde	II	-	AHä	lv1 (Nuij.)	676
49	mt	3902	Lappeenranta	lu	le		Imikkälälehto	IV	-	AHä	le1 (Nuij.)	677
50	vt	13	Lappeenranta	lu	l		lintuvesi, muuttoaikainen levähdys- ja ruokailualue	IV	-	AHä	lv1	678
51	mt	390	Lappeenranta	lu	l		Haapajärvi, valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohde	II	-	AHä	lv2	679
52	mt	387	Lappeenranta	lu	l		laskettu lampi, kurjen pesimäpaikka	IV	-	AHä	lv3	680
53	mt	4081	Lappeenranta	lu	k		idänmasmalon kasvupaikka	II	-	AHä	uh1	681
54	mt	387	Lappeenranta	lu	ka		luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu metsäalue	I	-	AHä	LS1	682
55	mt	387	Lappeenranta	lu	ka	k	vanha metsä, vaahteroita, uhanalainen pikkusieppo, liito-orava	II	-	AHä	VMM1	683
56	vt	6	Lappeenranta	lu	ha		Ryöppäinmäki - Puslamäki, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha1	684
57	vt	6	Lappeenranta	lu	ha		Joutsenonkangas, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha2	685
58	vt	6	Lappeenranta	lu	ha		Murheistenranta, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha3	686
59	vt	6	Lappeenranta	lu	ha		Uusi-Lavola, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha4	687
60	vt	6	Lappeenranta	lu	ha		Kirkkomäki - Selkäharju, ensimmäinen Salpausselkä	IV	-	VYP	ha5	688
61	mt	390	Lappeenranta	lu	ha		Multamäki	IV	-	VYP	ha6	689
62	pt	14834	Lappeenranta	lu	g		Askosenmäki - Kokkokallio, 58 ha	IV	-	VYH	kk1	690
63	pt	14835	Lappeenranta	lu	g		Lehosmäki, 76 ha	IV	-	VYH	kk2	691
64	mt	390	Lappeenranta	lu	g		Ehatoksenmäki - Kolmenkannanmäki, 399 ha	IV	-	VYH	kk3	692
65	mt	3872	Lappeenranta	lu	g		Salmenmäki, 24 ha	IV	-	VYH	kk4	693
66	pt	14811	Lappeenranta	lu	g		Onkelomäki, 25 ha	IV	-	VYH	kk5	694
67	vt	13	Lappeenranta	es			Saksanniemi, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	1	695
68	mt	382	Lappeenranta	es			Huhtiniemi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	696
69	mt	408	Lappeenranta	es			Honkasaari, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	5	697
70	mt	408	Lappeenranta	es			Kaislaranta, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	6	698
71	mt	4081	Lappeenranta	es			Hyötiönsaari, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	699
72	mt	382	Lappeenranta	es			Utrasaari, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	10	700
73	pt	14826	Lappeenranta	es			Murheistenranta, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	11	701
74	mt	387	Lappeenranta	es			Kappelinmäki, rautakautinen kalmisto, I lk	I	-	mv	12	702
75	pt	14796	Lappeenranta	es			Suuri-Pyhäkala, linnavuori, rautakausi?, I lk	I	-	mv	13	703
76	mt	387	Lappeenranta	ku			Kauskilan kappelinmäki, paikalla kalmisto, ensimmäisen kirkon paikka	IV	-	ekr	78	704
77	mt	3864	Lappeenranta	ku			Pulsan rautatieasema ja sen ympäristö, yhtenäinen kokonaisuus, 1870	IV	-	ekr	80	705
78	mt	3864	Lappeenranta	ku			Pulsan kansakoulu, 1901	IV	-	ekr	81	706
79	mt	3864	Lappeenranta	ku			Kaupparakennus, Pulsa, jugendhenkinen rakennus	IV	-	ekr	82	707
80	mt	387	Lappeenranta	ku			Hanhijärven kansakoulu, 1925	IV	-	ekr	86	708
81	mt	4831	Lappeenranta	ku			Lempiälän kansakoulu	IV	-	ekr	88	709
82	mt	387	Lappeenranta	ku			Hanhijärven kulttuurimaisema, tiivis rantakylä, jolla on maisemallista arvoa	IV	-	ekr	95	710
83	mt	387	Lappeenranta	lu			Luonnonsuojelualue	I	-	LH	ls3	711
84	mt	3921	Lappeenranta	ku			Sormuskivi, siirtolohkare, johon liittyy monia tarinoita	IV	-	ekr	1	712
85	vt	13	Lappeenranta	ku			Nuijamaan kirkko ja tapuli	IV	-	ekr	2	713
86	vt	13	Lappeenranta	ku			Räihän koulu, kirkonkylässä keskeisellä paikalla	IV	-	ekr	3	714
87	pt	14835	Lappeenranta	ku			Koivula, tilan päärakennus alunperin 1800-luvun lopulta	IV	-	ekr	4	715
88	mt	3902	Lappeenranta	ku			Esselströmin talo, satamavirkamiehen asuinrakennus, vanhimmat osat 1850-luvulta	IV	-	ekr	6	716
89	mt	3902	Lappeenranta	ku			Rapattilan koulu, 1920-luku	IV	-	ekr	8	717
90	pt	14838	Lappeenranta	ku			Rajamerkit, Uudenkaupungin rauhan rajamerkkejä, 1721	IV	-	ekr	10	718
1	vt	13	Lemi	lu	v	le	Pulalampi, rannalla rantalehto	IV	-	VYP	v40	719
2	vt	13	Lemi	ku	rh	m	Huttulan mylly, tuulimylly	IV	-	ekr	rs11	720

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
3	mt	3801	Lemi	lu	s	ka	Lautjärvi, laskettu järvi, pääosin rehevää nevaa	III	SL	SK(2)	SL131	721
4	mt	3801	Lemi	ku	rh		Kiikkalan talo	IV	-	ekr	rs7	722
5	mt	3801	Lemi	ku	rh		Koskenmäki, asuinrakennus	IV	-	ekr	rs8	723
6	pt	14768	Lemi	lu	v		Lehmillampi, suolampi	IV	-	VYP	v6	724
7	pt	14768	Lemi	ku	rh		Suontakaisen koulu	IV	-	ekr	rs10	725
8	mt	380	Lemi	ku	rh		Tuuliaisien mylly, vielä toiminnassa	IV	-	ekr	rs4	726
9	mt	380	Lemi	ku	m		Taudin mylly, vesimylly	IV	-	ekr	rs5	727
10	pt	14767	Lemi	lu	ka		Kiikkukivi ympäristöineen, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm117	728
11	mt	380	Lemi	lu	ka		Koulumännyn kanto, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm118	729
12	mt	380	Lemi	lu	ka		Hovin 18 tervaleppää, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm121	730
13	pt	14772	Lemi	lu	ka		Ylä-Suonion käärmekuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm122	731
14	mt	380	Lemi	ku	rh		Kotiseutumuseo	IV	-	ekr	rs9	732
15	mt	380	Lemi	ku	rh	m	Kirkko ja tapuli	IV	-	ekr	rs1	733
16	pt	14750	Lemi	ku	h		Uimin piimätuvat I. karjamajat, paimenten asuntoja	IV	-	ekr	rs2	734
17	pt	14772	Lemi	lu	ka		Ruomi, heinäniitty, perinneympäristökartoitus, 0,5 ha	IV	-	ekay	n50	735
18	pt	14772	Lemi	lu	ka		Mikkola, kallioketo, perinneympäristökartoitus, 0,2 ha	IV	-	ekay	n49	736
19	vt	13	Lemi	lu	l		lintukosteikko	IV	-	AHä	lv1	737
20	mt	380	Lemi	lu	l		lintukosteikko	IV	-	AHä	lv2	738
21	vt	13	Lemi	lu	e		kalasääsken esiintymisalue	II	-	AHä	uh1	739
22	pt	14772	Lemi	lu	k		uhanalaisen ketoraunikin kasvupaikka	II	-	AHä	uh2	740
23	vt	13	Lemi	lu	ha		Hepoharju	IV	SL	VYP	ha1	741
24	vt	13	Lemi	lu	ha		Soutlammen harjualue	IV	-	VYP	ha2	742
25	pt	14750	Lemi	lu	g		Korkiasaari, 6 ha	IV	-	VYH	kk1	743
26	pt	14772	Lemi	es			Kotakangas, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	3	744
27	pt	14750	Lemi	es			Ruominkapia, kalliomaalaus, kivi- tai pronssikausi, I lk	I	-	mv	4	745
28	mt	380	Lemi	es			Keskitalo, kuppikivi, I lk, rautakausi?	I	-	mv	6	746
29	mt	380	Lemi	lu	ha	s	Konnunharju, tienvarsimaisema, vaihtelevaa harjuseutua, 40 ha	IV	-	ek-skl	m41	747
30	mt	380	Lemi	lu	m		Uimin tie, pieniä saaria ja salmia, 75 ha	IV	-	ek-skl	m40	748
31	pt	14768	Lemi	lu	ka		Aatamin kataja, Etelä-Karjalan suurin kataja	IV	-	ek-skl	k89	749
32	mt	380	Lemi	lu	g		Ahtialan "Kiikkukivi", iso kiikkuva siirtolohkare	IV	-	ek-skl	g75	750
33	vt	13	Lemi	lu	ha		Kaitalampi ja Värtölänharju	IV	-	ek-skl	g72	751
1	pt	14694	Luumäki	lu	v	m	Karhulampi, arvokas harjumaisema	IV	-	VYP	v43	752
2	pt	14694	Luumäki	ku	rh		Virtala, asuintalo myllymiljöössä, 1900-luvun alku	IV	-	ekr	rs21	753
3	pt	14694	Luumäki	lu	ka		Patiansaarenoja, uhanalaisen metsäitukan kasvupaikka	II	-	LH	k1	754
4	pt	14668	Luumäki	ku	h	rh, m	Kannuskosken mylly ja ympäristö	IV	-	ekr	rs22	755
5	pt	14705	Luumäki	ku	rh	m	Alakartano. maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas rakennusryhmä, 1800-luku	IV	-	ekr	rs20	756
6	pt	14703	Luumäki	lu	h		Maailmanhauta, suuri suppa	III	SL	SK(2)	SL520	757
7	vt	6	Luumäki	lu	ka		Pajari, keto, 0,6 ha, perinnemaisemakartoitus	IV	-	ekay	n58	758
8	vt	6	Luumäki	lu	v		Lähde	IV	-	VYP	v45	759
9	vt	6	Luumäki	ku	h	rh, m	Taavetin linnoitus, valmistui 1796	IV	-	ekr	rs1	760
10	vt	6	Luumäki	ku	h	rh, m	Rusasen talo, räilssitila	IV	-	ekr	rs2	761
11	vt	6	Luumäki	ku	rh		Taavetin reservikomppanian alue	IV	-	ekr	rs3	762
12	vt	6	Luumäki	ku	h	m	Svinhufvud-museo	IV	-	ekr	rs4	763
13	vt	6	Luumäki	ku	h	m	Pankkila, entinen pankkirakennus	IV	-	ekr	rs5	764
14	vt	6	Luumäki	ku	rh	m	Taavetin rautatieasema	IV	-	ekr	rs6	765
15	vt	6	Luumäki	ku	h	rh, m	Joukola, seurojentalo, jugend	IV	-	ekr	rs7	766
16	vt	6	Luumäki	ku	h	rh, m	Apteekintalo, jugend	IV	-	ekr	rs8	767
17	vt	6	Luumäki	ku	rh	m	Pajarakennus	IV	-	ekr	rs9	768

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
18	mt	378	Luumäki	lu	v	e	Tervalampi, kaakkurin pesimäalue	IV	-	VYP	v44	769
19	pt	14748	Luumäki	ku	rh		Peltola, maatilan päärakennus	IV	-	ekr	rs12	770
20	pt	14759	Luumäki	ku	h	rh, m	Kirkonmäki	IV	-	ekr	rs10	771
21	vt	6	Luumäki	lu	s		Väinämöisensuo, 8 ha	III	SL	SK(2)	SL	772
22	vt	6	Luumäki	ku	h		Kaarlamminmäki, taistelupaikka 1808-09	IV	-	ekr	rs24	773
23	vt	6	Luumäki	ku	rh	m	Kiuru, sukutila vuodelta1607	IV	-	ekr	rs18	774
24	vt	6	Luumäki	ku	h		Käräjätupa	IV	-	ekr	rs14	775
25	mt	3842	Luumäki	ku	h	rh, m	Luumäen rautatieasema ja ympäristö	IV	-	ekr	rs13	776
26	mt	3842	Luumäki	ku	rh	m	Parola, tilan päärakennus	IV	-	ekr	rs16	777
27	mt	3842	Luumäki	ku	rh	m	Multialan kartano, huvilatyylinen kartanorakennus	IV	-	ekr	rs15	778
28	vt	6	Luumäki	ku	h	rh	Kievaritalo Huomolin	IV	-	ekr	rs23	779
29	vt	6	Luumäki	ku	h		Sotahistoriallisia muistomerkkejä	IV	-	ekr	rs25	780
30	vt	6	Luumäki	ku	rh	m	Ala-Askola ja Husula, kaksi vierekäistä tilaa	IV	-	ekr	rs19	781
31	vt	6	Luumäki	ku	h	rh, m	Kotkanniemi, P.E.Svinhufvudin tila	IV	-	ekr	rs17	782
32	pt	14705	Luumäki	lu	l		paikallisesti arvokas lintukosteikko	IV	-	AHä	lv1	783
33	pt	14705	Luumäki	lu	l		paikallisesti arvokas lintukosteikko	IV	-	AHä	lv2	784
34	pt	14694	Luumäki	lu	l		Eparlampi, valtak. lintuvesi, ei seutukaavassa	II	-	AHä	lv3	785
35	mt	384	Luumäki	lu	l		Luotosenjoen rehevöitynyt pohjoispää, lintuvesikohde	IV	-	AHä	lv4	786
36	pt	14759	Luumäki	lu	l		Ylä-Hirvas, valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohde	II	-	AHä	lv5	787
37	vt	6	Luumäki	lu	k		ketoraunikki, uhanalaisen kasvin kasvupaikka	II	-	AHä	uh1	788
38	vt	6	Luumäki	lu	k		ketoraunikki, uhanalaisen kasvin kasvupaikka	II	-	AHä	uh2	789
39	mt	377	Luumäki	lu	ha		Järviitaipale, toinen salpaussekä	II	-	VYP	ha1	790
40	vt	6	Luumäki	lu	ha		Pajari, 1. Salpaussekä	IV	-	VYP	ha3	791
41	vt	6	Luumäki	lu	na		Somerharju, 1. Salpaussekä	IV	-	VYP	ha4	792
42	vt	6	Luumäki	lu	ha		Taavetti, 1. Salpaussekä	IV	-	VYP	ha5	793
43	vt	6	Luumäki	lu	ha		Uro, 1. Salpaussekä	IV	-	VYP	ha6	794
44	vt	6	Luumäki	lu	ha		Palanutkangas, 1. Salpaussekä	IV	-	VYP	ha7	795
45	pt	14694	Luumäki	lu	g		Siliävuori, 26 ha	IV	-	VYH	kk1	796
46	pt	14694	Luumäki	lu	g		Papusenvuori, 10 ha	IV	-	VYH	kk2	797
47	pt	14694	Luumäki	es			Inkilä, kalliomaalaus, I lk	I	-	mv	4	798
48	vt	61	Luumäki	es			Kurvi, jatulintarha, I lk	I	-	mv	7	799
49	mt	377	Luumäki	lu	ha		Arvokas harjualue, valtakunnallinen harjuinventointi	IV	-	VYH	ha2	800
1	pt	14691	Miehikkälä	lu	ka		Kiviharjun pylväskuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm126	801
2	mt	384	Miehikkälä	lu	s		Suurisuo, tutkimus- ja retkeilykohde	III	SL	SKY	SL3015	802
3	mt	384	Miehikkälä	lu	s		Suurisuo, tutkimus- ja retkeilykohde	III	S1	SKY	S13108	803
4	mt	384	Miehikkälä	lu	s		Suurisuo, tutkimus- ja retkeilykohde	III	SL	SK(1)	SL608	804
5	mt	384	Miehikkälä	lu	h	m	seutukaavan harjujen- ja maisemansuojelukohde	III	S1	SKY	S13107	805
6	pt	14735	Miehikkälä	lu	l		Rantalahti - Alimmainen, valtak. lintuvesikohde	II	SL	SKY	SL3014	806
7	mt	3867	Miehikkälä	lu	h	m	seutukaavan harjujen- ja maisemansuojelukohde	III	S1	SKY	S13109	807
8	pt	14745	Miehikkälä	lu	l		Tyllinjärvi, valtak. lintuvesikohde	II	SL	SKY	SL3012	808
9	pt	14747	Miehikkälä	lu	g		Vuorisenvuoren kallioalue, 52 ha	IV	-	VYH	kk1	809
10	pt	14757	Miehikkälä	es			Heikkilä, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	1	810
11	pt	14757	Miehikkälä	es			Autiopelto, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	2	811
12	pt	14757	Miehikkälä	es			Tervahauta, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	3	812
13	mt	384	Miehikkälä	es			Nuttupelto, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	8	813
14	mt	384	Miehikkälä	es			Krouvi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	814
15	mt	384	Miehikkälä	es			Vanha kansakoulu, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	12	815
16	pt	14746	Miehikkälä	es			Lähdepelto, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	15	816

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tenro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	ikm
17	pt	14765	Miehikkälä	es			Hiiriharjunmäki, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	17	817
18	pt	14765	Miehikkälä	es			Sillanmäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	18	818
19	mt	387	Miehikkälä	es			Rivinkangas, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	20	819
20	mt	387	Miehikkälä	es			Saarransivu, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	21	820
21	mt	383	Miehikkälä	es			Mustasuo, jatulintarha eli jungfrutanssi (?), I lk	I	-	mv	22	821
22	pt	14691	Miehikkälä	es			Palloonmäki, jatulintarha?, I lk	I	-	mv	23	822
23	pt	14691	Miehikkälä	es			Ojamaa, jatulintarha, I lk	I	-	mv	25	823
24	mt	383	Miehikkälä	es			Kivelä, jatulintarha, I lk	I	-	mv	27	824
25	pt	14757	Miehikkälä	lu	m		Vaalimaanjokilaakso, 3000 ha, Eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	14	825
26	pt	14715	Miehikkälä	ku			Väinölään seurantalo, 1909	IV	-	klr	1	826
27	pt	14715	Miehikkälä	ku			Huopin seurantalo, 1900-luvun alku	IV	-	klr	2	827
28	pt	14715	Miehikkälä	ku			Värri, maatilän päärakennus, 1900-luvun alku	IV	-	klr	3	828
29	mt	383	Miehikkälä	ku			Kuusela, maatilän päärakennus maisemallisesti arvokkaalla paikalla, 1888-1890	IV	-	klr	4	829
30	mt	383	Miehikkälä	ku			Peltola, maatilän päärakennus, 1910	IV	-	klr	5	830
31	mt	383	Miehikkälä	ku			Harju, tila maisemallisesti arvokkaalla paikalla, 1905	IV	-	klr	6	831
32	mt	383	Miehikkälä	ku			Suur-Miehikkälän sahamyly, 1900-luvun alku	IV	-	klr	7	832
33	mt	383	Miehikkälä	ku			Lapjärven koulu, hyvin säilynyt jugendrakennus 1910	IV	-	klr	8	833
34	pt	14736	Miehikkälä	ku			Panssariesteet, Virojoen salpaliinja 1940-luku	IV	-	klr	9	834
35	mt	384	Miehikkälä	ku			Työväentalo Jyrisevä, 1908	IV	-	klr	10	835
36	mt	384	Miehikkälä	ku			Kiiston talo, jugendtyylinen seurantalo, 1900-luvun alku	IV	-	klr	11	836
37	mt	384	Miehikkälä	ku			Kurko, jugendhenkinen asuinrakennus, 1903	IV	-	klr	12	837
38	mt	384	Miehikkälä	ku			Kansakoulu, maisemallista arvoa 1889	IV	-	klr	13	838
39	mt	384	Miehikkälä	ku			Kirkkoherran pappila, rakennusryhmässä mm. kuusikuja, 1880-luvun alku	IV	-	klr	14	839
40	pt	14747	Miehikkälä	ku			Kirkko, 1920-luku kertaustyyli	IV	-	klr	15	840
41	mt	384	Miehikkälä	ku			Leijonakivet, salpaliinjaa merkitsevät kivipaadet, joissa kaiverretut Suomen leijonat, 1940	IV	-	klr	16	841
42	mt	384	Miehikkälä	ku			Korsukukkula, entisöidyit korsut juoksuautoineen, museo	IV	-	klr	17	842
43	pt	14736	Miehikkälä	ku			Kalliokosken lasitehdas, tehdasalueella monia rakennuksia, aloitettu 1861	IV	-	klr	19	843
44	pt	14736	Miehikkälä	ku			Pitkäkosken saha ja mylly, 1900-luvun alku	IV	-	klr	20	844
45	pt	14736	Miehikkälä	ku			Kansakoulu, maisemallisesti merkittävällä paikalla, 1912	IV	-	klr	21	845
46	pt	14745	Miehikkälä	ku			Sahamylyn paikka, jo 1500-luvulla myllyn paikka	IV	-	klr	24	846
47	pt	14745	Miehikkälä	ku			Kaupparakennus, 1930-luku	IV	-	klr	25	847
48	mt	387	Miehikkälä	ku			Kansakoulu, 1936 ja 1948	IV	-	klr	26	848
49	pt	14745	Miehikkälä	ku			Hautamuistomerkki, 1941, sijaitsee mäellä, jolla taisteluhautoja	IV	-	klr	27	849
50	mt	384	Miehikkälä	ku			Ahola, tila, joka on toiminut kestäkievarina, 1848	IV	-	klr	28	850
51	mt	384	Miehikkälä	ku			Multala, maalaistalon päärakennus, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	29	851
52	mt	384	Miehikkälä	ku			Ristola, tila maisemallisesti merkittävällä paikalla, n. 1850	IV	-	klr	30	852
53	mt	384	Miehikkälä	ku			Kansakoulu	IV	-	klr	31	853
1	mt	4053	Parikkala	ku	h	rh, m	Kunnalliskoti, jugendvaikutteinen rakennus	IV	-	ekr	rs14	854
2	vt	6	Parikkala	ku	h	rh, m	Meijerimuseo	IV	-	ekr	rs24	855
3	vt	6	Parikkala	ku	m	rh	Savikummun kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs26	856
4	mt	405	Parikkala	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va3	857
5	mt	401	Parikkala	lu	e		valkoselkätikan II-luokan esiintymisalue	II	-	LH	va4	858
6	mt	401	Parikkala	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	I	-	LH	va2	859
7	pt	14939	Parikkala	lu	ka		Savikummunsalo, nurmینیitty, 0,4 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n5	860
8	vt	6	Parikkala	lu	v		Lähde	IV	-	VYP	v52	861
9	vt	6	Parikkala	ku	h	m	Kukonkanta, empirevuorattu huvilarakennus	IV	-	ekr	rs19	862
10	vt	6	Parikkala	ku	h	m	"Huvitus", Eino Leinon henkilöhistoriaan liittyvä huvilarakennus	IV	-	ekr	rs18	863
11	vt	6	Parikkala	ku	rh	m	Surumäki, hirsinen päärakennus	IV	-	ekr	rs16	864

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
12	vt	6	Parikkala	ku	h	m	"Rivitalot", teollisuustyöväestön asuintaloja	IV	-	ekr	rs22	865
13	mt	4015	Parikkala	ku	h	rh, m	Parikkalan kirkko ja tapuli	IV	-	ekr	rs5	866
14	mt	4015	Parikkala	ku	h		Lainajyvävarasto, pallilan viljamakasiini Vierevintien varella	IV	-	ekr	rs7	867
15	mt	4015	Parikkala	ku	h	rh, m	Pitäjäntupa	IV	-	ekr	rs8	868
16	mt	4015	Parikkala	ku	m		Hauta-Oliin mökki, asuinrakennus kirkon lähellä	IV	-	ekr	rs9	869
17	mt	4015	Parikkala	ku	h	rh, m	Helenanasaari, jugendhuilan miljöökokonaisuus Anitsanlahden niemikkeellä	IV	-	ekr	rs11	870
18	mt	4015	Parikkala	ku	h		Juseliuksen säätöön talo	IV	-	ekr	rs12	871
19	mt	4015	Parikkala	ku	h	rh	Rautatieasema	IV	-	ekr	rs17	872
20	mt	4015	Parikkala	ku	rh	m	Entinen osuusliike Kaakonmaan liiketalo	IV	-	ekr	rs20	873
21	mt	4015	Parikkala	ku	h	m, rh	Kunnantalo	IV	-	ekr	rs21	874
22	mt	4015	Parikkala	lu	h	m, ka	Sikoharjun luonnonsuojelualue, tien varressa myös suojeltuja mäntyjä ja koivuja	I	-	LH	ls1	875
23	mt	4012	Parikkala	lu	ka		Ristimäen puutarhapuut, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm129	876
24	vt	6	Parikkala	lu	ka		Koussanrinteen mänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm135	877
25	vt	6	Parikkala	ku	rh		Ortodoksinen rukoushuone	IV	-	ekr	rs23	878
26	vt	6	Parikkala	lu	h		Pikku Punkaharju, 109 ha	III	SL	SK(1)	SL523	879
27	vt	6	Parikkala	ku	rh	m	Lomahovi, asuinrakennus, nykyisin matkailukäytössä	IV	-	ekr	rs15	880
28	pt	14931	Parikkala	ku	h	rh, m	Kappalaisen pappila	IV	-	ekr	rs6	881
29	pt	14931	Parikkala	ku	h	rh, m	Ristimäki, kartano	IV	-	ekr	rs3	882
30	pt	14931	Parikkala	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	IV	-	ekr	va1	883
31	pt	14931	Parikkala	ku	h	rh, m	Ala-Hovi, pääarakennus maisemallisesti kauniin Argusjärven rannalla	IV	-	ekr	rs4	884
32	vt	6	Parikkala	ku	h	rh, m	Ritaniemi, entinen pappien asunotila	IV	-	ekr	rs2	885
33	pt	14941	Parikkala	lu	ka		Siikalahti, keto, 0,5 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n7	886
34	pt	14941	Parikkala	lu	l	e,ka	Siikalahti, 500 ha, kansainvälisesti merkittävä, valkoselkätikan I-lk. aluetta, Kasinniemen ls-alue	I	SL	SKY	SL121	887
35	pt	14941	Parikkala	lu	ka		Kaukola, heinäniitty, 2,6 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n8	888
36	pt	14941	Parikkala	ku	m	rh	Kaukolan kulttuurimaisema, maisemallisesti kaunis kylätie	IV	-	ekr	rs27	889
37	vt	6	Parikkala	lu	l		Sammallampi, rehevä lintujärvi, lintuvesiohjelman kohde	II	SL	SK(2)	SL122	890
38	mt	4012	Parikkala	lu	ka		Kolmikanta, heinäniitty, 0,3 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n9	891
39	pt	14937	Parikkala	lu	v		Tyrjän saarilampi (itäinen)	IV	-	VYP	v51	892
40	vt	6	Parikkala	ku	h	rh, m	Joukion kansakoulu, entinen kappalaisen virkatalo	IV	-	ekr	rs13	893
41	vt	6	Parikkala	ku	h	rh, m	Koitsanlahden hovi, läänitystila vuodelta 1652, toimii nykyisin lahjoitusmuseona	IV	-	ekr	rs1	894
42	vt	6	Parikkala	ku	h	rh, m	Koitsanlahden hovi, läänitystila vuodelta 1652, miljöönsojelualue, alueella harjualue ja puisto	III	S	SK(2)	S298	895
43	vt	6	Parikkala	ku	m		Koitsanlahden kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs25	896
44	vt	6	Parikkala	ku			Koitsanlahden koulu	IV	-	ekr	rs10	897
45	vt	6	Parikkala	lu	l		muuttolintujen levähdysalue, etenkin keväisin, maakunnall. arvokas	IV	-	AHä	lv1	898
46	vt	6	Parikkala	lu	l		valtakunnallisesti arvokas lintuvesi	II	-	AHä	lv2	899
47	vt	6	Parikkala	lu	l		harvinaisten lintulajien ruskosuhaukan ja kaulushaikaran pesimäalue	IV	-	AHä	lv3	900
48	mt	4015	Parikkala	lu	ka		luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu mäntyjä	I	-	AHä	LS1	901
49	vt	6	Parikkala	lu	g		luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu siirtolohkare	I	-	AHä	LS2	902
50	vt	6	Parikkala	lu	k		uhanalaisia kasveja (keltahierakka, hentonäkinruoho, notkea näkinruoho)	II	-	AHä	uh1	903
51	mt	405	Parikkala	lu	ha		Koukunniemi ja Käkinieni	IV	-	VYP	ha1	904
52	mt	4012	Parikkala	lu	ha		Roihankylmiä, 1. Salpausselkä	IV	-	VYP	ha2	905
53	mt	3995	Parikkala	lu	ha		Lavakangas, 1. Salpausselkä	IV	-	VYP	ha3	906
54	mt	4013	Parikkala	lu	ha		Koljonkangas	IV	-	VYP	ha4	907
55	vt	6	Parikkala	lu	ha		Lapinkaivonnotkot, 1. Salpausselkä	IV	-	VYP	ha5	908
56	mt	405	Parikkala	lu	g		Halonmäki, 26 ha	IV	-	VYH	kk1	909
57	mt	405	Parikkala	lu	g		Aittavuori, 16 ha	IV	-	VYH	kk2	910
58	mt	405	Parikkala	lu	g		Äijönvuori, 7 ha	IV	-	VYH	kk3	911
59	mt	401	Parikkala	lu	g		Suurmäki, 11 ha	IV	-	VYH	kk4	912

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
60	mt	405	Parikkala	es			Reuranta, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	913
61	mt	4053	Parikkala	es			Lahdenpohjankangas, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	914
62	mt	4015	Parikkala	es			Anitsanlahti, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	12	915
63	mt	4053	Parikkala	es			Mustienpohja, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	13	916
64	mt	4054	Parikkala	es			Haljakkala, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	15	917
65	mt	4054	Parikkala	es			Koukunniemi, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	16	918
66	pt	14936	Parikkala	es			Sillanpää, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	18	919
67	vt	6	Parikkala	es			Kontioniemi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	20	920
68	vt	6	Parikkala	es			Niittylä, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	21	921
69	vt	6	Parikkala	es			Myllyniemi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	22	922
70	pt	14933	Parikkala	es			Myllymäki, kuppikivi, I lk	I	-	mv	24	923
71	vt	6	Parikkala	lu			Arvokas vesialue	IV	-	VYP	v520	924
1	mt	3531	Pyhtää	lu	e		uhanalaisen pikkutikan elinalue, Vastila	II	-	LH	ue4	925
2	mt	356	Pyhtää	lu	s		Munasuo	III	SL	SKY	SL655	926
3	mt	356	Pyhtää	lu	s		Kananiemensuo	III	SL	SKY	SL657	927
4	pt	14540	Pyhtää	lu	s		Järvensuo, paikallisesti arvokas suoalue	IV	-	LH	s3	928
5	pt	14533	Pyhtää	lu	l	h	Tyyslahti, valtak. lintuvesikohde, myös Santaniemen harjualueen ls-alue (harjujens.ohj.)	I	SL	SKY	SL650	929
6	pt	14535	Pyhtää	lu	h		Korkiaharjun keskiosa, pitkäisharju	III	SU1	SK(1)	SU1651	930
7	pt	14601	Pyhtää	lu			Heinlahti, valtakunnallinen lintuvesikohde	II	SL	SKY	SL653	931
8	vt	7	Pyhtää	lu	g		Ristinkallio, 13 ha	IV	-	VYH	kk1	932
9	mt	4529	Pyhtää	es			Hakamaa, röykkiö, I lk	I	-	mv	2	933
10	pt	14598	Pyhtää	es			Hautaharju, neljä pronssikautista röykkiötä, I lk	I	-	mv	6	934
11	pt	14598	Pyhtää	es			Hautaharju, ryssänuuni, I lk	I	-	mv	7	935
12	pt	14537	Pyhtää	es			Välimetsä, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	12	936
13	pt	14537	Pyhtää	es			Kintumäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	13	937
14	pt	14537	Pyhtää	es			Palomäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	14	938
15	pt	14540	Pyhtää	es			Susikopinharju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	20	939
16	pt	14537	Pyhtää	lu	m		Kymijoen laakson maisema-alue, 18 000 ha, eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	12	940
17	pt	14538	Pyhtää	ku			Turun-Viipurin maantie	IV	-	klr	1	941
18	vt	7	Pyhtää	ku			Ahvenkosken kartano, päärakennus 1800-luvun puolivälistä	IV	-	klr	2	942
19	vt	7	Pyhtää	ku			Kirmusaaren ja Ahvenkosken redutit, 1790-luku	IV	-	klr	3	943
20	vt	7	Pyhtää	ku			Savukosken silta, 1927	IV	-	klr	5	944
21	vt	7	Pyhtää	ku			Suurahvenkosken sillan paikka, paikalla on ollut silta 1500-luvulla	IV	-	klr	6	945
22	vt	7	Pyhtää	ku			Vähäahvenkosken sillan paikka	IV	-	klr	7	946
23	vt	7	Pyhtää	ku			Ahvenkosken voimalaitos, 1933 arkkit. Karl Lindahl	IV	-	klr	8	947
24	pt	14528	Pyhtää	ku			Kirkon ympäristö, 1400-luvun loppu	IV	-	klr	9	948
25	pt	14528	Pyhtää	ku			Ruotsinkielinen kansakoulu ympäristöineen, liittyy kulttuurimaisemaan	IV	-	klr	10	949
26	vt	7	Pyhtää	ku	m		Stråköns maisemakokonaisuus, jossa mm. Stockforsin kartanon alue	IV	-	klr	11	950
27	pt	14537	Pyhtää	ku			Stockforsin tehtaat ja ympäristö, perustettu 1897	IV	-	klr	12	951
28	mt	3501	Pyhtää	ku	m		Purolan kylä, tiivis rantakylä ja ylempänä viljelyksien keskellä sijaitsevia yksittäistaloja	IV	-	klr	14	952
29	pt	14533	Pyhtää	ku	m		Munapirtin kylä, tiivis, maisemakuvaltaan vaihteleva kylä	IV	-	klr	15	953
30	pt	14535	Pyhtää	ku			Hinkaböle, metsäinen alue, jossa monia eri käyttöön tarkoitettuja rakennuksia	IV	-	klr	16	954
31	pt	14535	Pyhtää	ku	m		Tuuski, merenrantakylä	IV	-	klr	17	955
32	pt	14529	Pyhtää	ku			Pörtnora, tila 1858	IV	-	klr	19	956
33	pt	14529	Pyhtää	ku			Torpparakennus, kuuluu Pörtnoraan	IV	-	klr	20	957
34	pt	14600	Pyhtää	ku			Teikari, tila, empiiretyyli, 1830-40-luku	IV	-	klr	21	958
35	pt	14600	Pyhtää	ku			Harkkokivisilta, 1900-luvun alku	IV	-	klr	22	959
36	pt	14601	Pyhtää	ku			Heinlahden koulu, 1919	IV	-	klr	23	960

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
37	vt	7	Pyhtää	ku			Vanhala, kantatilan päärakennus	IV	-	klr	24	961
38	vt	7	Pyhtää	ku			Pyhtään ja Kymin rajakivi	IV	-	klr	25	962
39	pt	14583	Pyhtää	ku			Kiviniemen kartano, kertaustyyli, vuosisadan vaihde	IV	-	klr	27	963
40	mt	3532	Pyhtää	ku			Tjeder, tila, joka on keskeinen osa Siitakylän kulttuurimaisemaa	IV	-	klr	28	964
41	mt	3561	Pyhtää	ku			Suurpyöli, tila, kertaustyyli, 1900-luvun alku	IV	-	klr	29	965
42	mt	3532	Pyhtää	ku			Länsikylän ruotsinkielinen koulu, 1890-luku	IV	-	klr	30	966
43	pt	14538	Pyhtää	ku			Slangus, tila 1844	IV	-	klr	31	967
44	mt	3532	Pyhtää	ku			Hökmark, hyvin säilynyt tila 1840-luvulta	IV	-	klr	32	968
45	pt	14538	Pyhtää	ku			Falcks, entinen lampuottila, 1905	IV	-	klr	33	969
46	pt	14538	Pyhtää	ku			Björkas, ent. lampuottila, 1815	IV	-	klr	34	970
47	mt	3532	Pyhtää	ku			Länsimyllykylän koulu, 1930-luku	IV	-	klr	35	971
48	mt	3532	Pyhtää	ku			Karlagård, tila 1849	IV	-	klr	36	972
49	mt	3532	Pyhtää	ku			Rokkila, tila 1896	IV	-	klr	37	973
50	mt	3561	Pyhtää	ku			Siitakylän rukoushuone, 1931	IV	-	klr	38	974
51	mt	3532	Pyhtää	ku			Rantatie, säilyneitä tilen osia	IV	-	klr	39	975
52	mt	3532	Pyhtää	ku			Birilsin mylly-ympäristö, maisemallisesti arvokas, useita rakennuksia	IV	-	klr	40	976
53	mt	3532	Pyhtää	ku			Siitakylän silta, 1924	IV	-	klr	41	977
54	mt	3532	Pyhtää	ku			Vanha kylän paikka, maastossa säilyneitä kivijalkoja	IV	-	klr	42	978
55	pt	14537	Pyhtää	ku			Hirvikosken koulu, kertaustyyli, 1898	IV	-	klr	43	979
1	pt	14916	Rautjärvi	ku	ka		Sarajärvi, 0,4 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n15	980
2	mt	405	Rautjärvi	lu	g		Kaljusenkyllän "Ruunakivi", siirtolohkare	IV	-	AHä	g166	981
3	mt	405	Rautjärvi	lu	g		(Pieni) Haukkavuori Kivikirkko, vuorensiemenän kivikatokset ja keplut (porrastasanteet)	IV	-	AHä	g162	982
4	mt	405	Rautjärvi	lu	ha		Revonranna harjumaasto, selänne- ja delta-alue, kivilatomuksia	IV	-	AHä	g154	983
5	mt	405	Rautjärvi	lu	g		Siirtolohkare Salmelassa	IV	-	AHä	g164	984
6	mt	405	Rautjärvi	lu	m		Simpeleen Kivijärvi, maisemansuojelu, lehto- ja leppäalueet, 200 ha	IV	-	AHä	m91	985
7	pt	14913	Rautjärvi	lu	ka		Variksenkyllän visakoivumetsikkö, 0,5 ha	IV	-	AHä	k192	986
8	pt	14913	Rautjärvi	lu	m		Simolansalmi - Torsanvuori	IV	-	AHä	m92	987
9	pt	14898	Rautjärvi	lu	ka		Latvajärvi, heinäniitty, 0,5 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n12	988
10	pt	14898	Rautjärvi	lu	ha		Pappilanniemi, ranta-alue, harjumuodostumia, 57 ha	II	-	AHä	g168	989
11	pt	14898	Rautjärvi	lu	v		Nenäselkä, suolampare	IV	-	VYP	v57	990
12	pt	14898	Rautjärvi	lu	v		kurkilampi, suurehko hieno suolampi	IV	-	VYP	v55	991
13	pt	14913	Rautjärvi	lu	ha		Torsan Pallaitniemi - Ridankangas, hiekkarantainen harjualet	II	-	AHä	g155	992
14	pt	14913	Rautjärvi	ku	h		Rajamerkki, Torsansaloon menevän tien varsi	IV	-	ekr	rs8.4	993
15	vt	6	Rautjärvi	lu	v		Hauklampi, lähes luonnontilainen suolampi	IV	-	VYP	v54	994
16	vt	6	Rautjärvi	lu	v		Silmälammit, kirkasvetinen metsälampi	IV	-	VYP	v59	995
17	mt	4051	Rautjärvi	ku	h	rh, m	Simpeleen kirkko	IV	-	ekr	rs3	996
18	mt	4051	Rautjärvi	ku	h	rh, m	Pappila	IV	-	ekr	rs4	997
19	mt	4051	Rautjärvi	ku	m		Pappilan talousrakennus	IV	-	ekr	rs5	998
20	vt	6	Rautjärvi	ku	h		Änkilän kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs9	999
21	vt	6	Rautjärvi	lu	ka		Revonryhmä, nurmiintyy, 2,0 ha	IV	-	ekay	n11	1000
22	vt	6	Rautjärvi	lu	v		Reki- ja Sammallammit, pieniä luonnontilaisia suolampia	IV	-	VYP	v8	1001
23	mt	3994	Rautjärvi	ku	h		Rajamerkki, Laikko	IV	-	ekr	rs8.1	1002
24	pt	14912	Rautjärvi	lu	v	ha	Laikon ylimmäisenlähde-Kurikkamäki, 49 ha, lähde, harjurontoja	II	-	AHä	g151	1003
25	vt	6	Rautjärvi	lu	s	ka	Veteläsuo, soidensuojeluohjelman kohde	II	SL	SK(2)	SL123	1004
26	pt	14914	Rautjärvi	lu	m		Ylimmäisen ja Pitkäjärven välinen kannas, tienvarsimaisemia, 40 ha	IV	-	AHä	m94	1005
27	mt	399	Rautjärvi	lu	ka		Kirkonkyllän nurmiintyy, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n13	1006
28	mt	399	Rautjärvi	ku	h	rh, m	Pitäjäntupa, nykyisin kotiseutumuseo	IV	-	ekr	rs2	1007
29	mt	399	Rautjärvi	ku	rh	m	Rautjärven kirkko	IV	-	ekr	rs1	1008

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvoll.	kaava	lähde	nro.	lkm
30	mt	399	Rautjärvi	lu	h		Kukonharju, 12 ha, pitkittäisharju, opetuskohde	III	SL	SK(2)	SL527	1009
31	mt	399	Rautjärvi	ku	h	rh, m	Reservikomppanian kasarmialue	IV	-	ekr	rs7	1010
32	mt	399	Rautjärvi	lu	g		Miettilän Iso Kivi, siirtolohkare	IV	-	AHä	g165	1011
33	pt	14911	Rautjärvi	lu	g		Kilmäen luolat, 1 ha, Isovihan aikaisia pakolaisluolia	IV	-	AHä	g163	1012
34	pt	14911	Rautjärvi	lu	le		Korisevanjoen lehto, 8 ha	IV	-	AHä	k195	1013
35	pt	14902	Rautjärvi	lu	ha		Partilankankaan itäosa, 21 ha	II	-	AHä	g158	1014
36	pt	14894	Rautjärvi	lu	ha		Korpjärven Hepoharjunmäki, 90 ha	II	-	AHä	g157	1015
37	pt	14894	Rautjärvi	lu			Nurminiitty, 2,0 ha, perinneympäristöinventointi	IV	-	ekay	n14	1016
38	mt	3981	Rautjärvi	lu	ha		Vähikkälän Putonmäki, 27 ha	II	-	AHä	g156	1017
39	mt	3981	Rautjärvi	lu	ka		Haakanalan tienvarsipetäjät, monihaarainen mänty ja iso kuusi	IV	-	AHä	k199	1018
40	mt	3981	Rautjärvi	ku	h	m	Historiallinen maantielinja, vanha Savonlinna-Viipuri maantie	IV	-	ekr	rs6	1019
41	pt	14927	Rautjärvi	lu	g		Röksänojanmäki, 42 ha	IV	-	VYH	kk1	1020
42	mt	405	Rautjärvi	es			Revonranta, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	3	1021
43	mt	405	Rautjärvi	es			Kalmaharju, kalmisto, II lk	I	-	mv	5	1022
44	pt	14913	Rautjärvi	lu	m		Haukkavuori, historiallinen rajavuori, maisemanähtävyys, 300 ha, It. Järvi-Suomen mais.maak.	II	-	matm	21	1023
45	pt	14919	Rautjärvi	lu			Keto, 1,6 ha, myös maisemallisesti kaunis, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n10	1024
1	kt	62	Ruokolahti	ku	h	m	Käyhkään hovi, pääarakennus v.1772, johon liittyy puutarha	IV	-	ekr	rs6	1025
2	kt	62	Ruokolahti	ku	h	m	Käyhkään kanava, kulttuurimaisemakokonaisuus	IV	-	ekr	rs18.2	1026
3	kt	62	Ruokolahti	ku	h	m	Käyhkään kanava-alue, 10 ha, miljöönsojelu	III	S	SK(2)	S326	1027
4	kt	62	Ruokolahti	ku	h		Syyspohjan salpalinja, II ms:n puolustuslinjaa	IV	-	ekr	rs15	1028
5	pt	14865	Ruokolahti	lu	ka		Puttola, suoniitty, 1,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n24	1029
6	pt	14865	Ruokolahti	ku	h		Kutveleen kanava, laajennukset hävittäneet vanhat rakenteet	IV	-	ekr	rs18.3	1030
7	pt	14865	Ruokolahti	ku	m		Utula-Yläkylän kulttuurimaisema, järvikylä- ja viljelysmaisema	IV	-	ekr	rs19	1031
8	pt	14865	Ruokolahti	lu	ka		Utula, kivikkoketo, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n23	1032
9	kt	62	Ruokolahti	ku	rh	m	Hietämäen hovi, vanha kantatila, n. 1850	IV	-	ekr	rs9	1033
10	kt	62	Ruokolahti	ku	h	rh, m	Rantalinna, jugendtyylinen huvila	IV	-	ekr	rs10	1034
11	kt	62	Ruokolahti	lu	ka		Haloniemi, keto, 0,3 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n22	1035
12	kt	62	Ruokolahti	lu	v	le	Lanajoen suu, kirkasvetinen puro lehdoissa	IV	-	VYP	v61	1036
13	kt	62	Ruokolahti	ku	rh	m	Rasilan hovi, 1895, nikkarityyli	IV	-	ekr	rs7	1037
14	mt	4062	Ruokolahti	ku	h	rh, m	Kirkko, 1854	IV	-	ekr	rs1	1038
15	mt	4062	Ruokolahti	ku	rh	m	Kellotapuli, 1752	IV	-	ekr	rs2	1039
16	mt	4062	Ruokolahti	ku	rh		Ruokolahtitalo, museokäyttöön rekonstruoitu talonpoikaistalo	IV	-	ekr	rs3	1040
17	mt	4062	Ruokolahti	ku	h	rh, m	Pitäjän makasiini, 1861	IV	-	ekr	rs4	1041
18	mt	4062	Ruokolahti	ku	h	m	Pappilan mylly	IV	-	ekr	rs5	1042
19	mt	4062	Ruokolahti	ku	m	le	Kirkon ympäristö, 35 ha, harjumaisema, myös Lanapuiston tervaleppälehto, 3,25 ha	I	S	SK(1)	S323	1043
20	mt	4061	Ruokolahti	lu	ka		Sikaskenkylä, nurminiitty, 1,4 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n21	1044
21	pt	14871	Ruokolahti	ku	h	rh, m	Ukonsalmen kartanohotelli, 1910-Juku	IV	-	ekr	rs11	1045
22	pt	14871	Ruokolahti	ku	rh		Sepänmäki, entinen kappalaisen pappila, pihapiiri	IV	-	ekr	rs13	1046
23	mt	3981	Ruokolahti	ku	h	m	Historiallinen maantielinja, vanha Savonlinna - Viipuri maantie	IV	-	ekay	rs14	1047
24	mt	3981	Ruokolahti	lu	ka		Manlahden mänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm145	1048
25	pt	14888	Ruokolahti	lu	l		Kuokkalampi, valtak. lintuvesi, ei seutukaavassa	II	-	AHä	lv1	1049
26	kt	62	Ruokolahti	lu	ka		Lanajoen suu, lain nojalla rauhoitettua puro- ja metsäluontoa	I	-	AHä	ls1	1050
27	kt	62	Ruokolahti	lu	k		Ketoraunikki, uhanalaisen kasvin kasvupaikka	II	-	AHä	uh2	1051
28	mt	406	Ruokolahti	lu	e		kalasääsken esiintymisalue	II	-	AHä	uh1	1052
29	kt	62	Ruokolahti	lu	ha		Lapinkangas vesi- ja suomaisemaa sisältävä harjualue, 125 ha	IV	-	AHä	ha1	1053
30	kt	62	Ruokolahti	lu	ha		Syyspohja, 2. Salpausselkä, 36 ha	IV	-	AHä	ha10	1054
31	pt	14865	Ruokolahti	lu	ha		Niinihaudat - Tervahautokangas, 2. Salpausselkä, 235 ha	IV	-	AHä	ha2	1055
32	pt	14865	Ruokolahti	lu	ha		Ämmäniemenkangas, 2. Salpausselkä, 95 ha	IV	-	AHä	ha3	1056

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
33	pt	14865	Ruokolahti	lu	ha		Huuharanta - Kutvele, 2. Salpausselkä, 180 ha	IV	-	AHä	ha4	1057
34	mt	438	Ruokolahti	lu	ha		Tevaninkangas, 2. Salpausselkä, 115 ha	IV	-	AHä	ha5	1058
35	mt	406	Ruokolahti	lu	ha		Torsanpään harjualue, 36 ha	IV	-	AHä	ha6	1059
36	pt	14913	Ruokolahti	lu	ha		Sarajärven harjualue	IV	-	AHä	ha7	1060
37	mt	3981	Ruokolahti	lu	ha		Kalalamminkangas - Oritharju	IV	-	AHä	ha8	1061
38	pt	14867	Ruokolahti	lu	ha		Kosanharju, 28 ha	IV	-	AHä	ha9	1062
39	mt	4062	Ruokolahti	es			Haukpojha, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	3	1063
40	kt	62	Ruokolahti	es			Hietämäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	1064
41	pt	14856	Ruokolahti	es			Piipari, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	5	1065
42	kt	62	Ruokolahti	es			Sienaa, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	1066
43	pt	14867	Ruokolahti	es			Kolmiköytisienvuori, kalliomaalaus, I lk	I	-	mv	16	1067
44	pt	14913	Ruokolahti	lu	m		Haukkavuori, historiallinen rajavuori, maisemanähtävyys, 300 ha, It. Järvi-Suomen mais.maak.	IV	-	mv	21	1068
45	pt	14892	Ruokolahti	lu	ka		Nurminiitty, 1,0 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n16	1069
46	mt	406	Ruokolahti	lu	ka		Nurminiitty, 0,6 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n17	1070
47	pt	14897	Ruokolahti	lu	ka		Heinäniitty, 0,7 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n18	1071
48	pt	14895	Ruokolahti	lu	ka		Heinäniitty, 1,5 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n19	1072
49	pt	14888	Ruokolahti	lu	ka		Nurminiitty, 2,0 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n20	1073
50	mt	438	Ruokolahti	lu	g		Arvokas kallioalue, kallioinventointi	IV	-	VYH	kk1	1074
51	mt	406	Ruokolahti	lu	g		Arvokas kallioalue, kallioinventointi	IV	-	VYH	kk2	1075
52	mt	406	Ruokolahti	lu	g		Paikallisesti arvokas kallioalue, kallioinventointi	IV	-	VYH	kk3	1076
53	kt	62	Ruokolahti	lu	g		Paikallisesti arvokas kallioalue, kallioinventointi	IV	-	VYH	kk4	1077
1	mt	402	Saari	ku	m		järvienlaskuun liittyvä kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs7.2	1078
2	mt	4014	Saari	ku	h	m	järvienlaskuun liittyvät kanavat	IV	-	ekr	rs6	1079
3	pt	14946	Saari	ku	h	m	järvienlaskuun liittyvä kanava	IV	-	ekr	rs6	1080
4	vt	6	Saari	ku	m		järvienlaskuun liittyvä kulttuurimaisema, Suuren Rautjärven ympäristö	IV	-	ekr	rs7.3	1081
5	mt	401	Saari	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue, luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu	I	-	LH	va1	1082
6	pt	14947	Saari	lu	ka		Kirjavala, nurminiitty, 5,1 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n4	1083
7	mt	401	Saari	ku	h		Loson kalmisto, kreikkalaiskatolinen hautausmaa, hieno kiviainetta ympäröi kalmistoa	IV	-	ekr	rs3	1084
8	mt	401	Saari	ku	rh	m	Kirkko, 1934	IV	-	ekr	rs2	1085
9	mt	401	Saari	ku	h	rh,m	Vanha kuntakeskus, monipuolinen puutaloalue 1900-luvun alusta	IV	-	ekr	rs1	1086
10	mt	401	Saari	lu	lu	ka	Kirkonkylän nurminiitty, 1,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n3	1087
11	mt	4014	Saari	ku	m		järvienlaskuun liittyvä kulttuurimaisema, Pienen Rautjärven eteläkärjen alue	IV	-	ekr	rs7.1	1088
12	vt	6	Saari	lu	e		valkoselkätikka-alue, II-luokan kohde	II	-	AHä	va1	1089
13	vt	6	Saari	lu	I		valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohdevesistö	II	-	AHä	lv1	1090
14	mt	4014	Saari	lu	I		valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohdevesistö	II	-	AHä	lv2	1091
15	mt	4014	Saari	lu	I		valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohdevesistö	II	-	AHä	lv3	1092
16	mt	4013	Saari	lu	ha		Pyvällönharju ja Oportaharju, 22 ha	IV	-	AHä	ha1	1093
17	mt	4013	Saari	lu	ha		Pitkäharju ja Jyrkänharjunkangas, 42 ha	IV	-	AHä	ha2	1094
18	mt	4013	Saari	lu	ha		Koljonkangas, 18 ha	IV	-	AHä	ha4	1095
19	pt	14948	Saari	lu	g		Vaaranmäki, 20 ha	IV	-	VYH	kk1	1096
20	mt	4013	Saari	lu	g		Repokallio, 41 ha	IV	-	VYH	kk2	1097
21	mt	4791	Saari	es			Vääräjoki, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	1	1098
22	mt	4014	Saari	ku	m		Tarnala, rantakylä 1400 ha, Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunta	II	-	matm	20	1099
23	pt	14948	Saari	ku			Järvienlaskuun liittyvä kanava	IV	-	ekr	rs 6	1100
1	mt	409	Savitaipale	lu	v		Kaltalampi, luonnontilainen tavallinen suolampi	IV	-	VYP	v67	1101
2	mt	409	Savitaipale	lu	v	ka	Kuikkolampi, luonnontilainen suolampi, vesihennettä	IV	-	VYP	v69	1102
3	mt	409	Savitaipale	lu	ka		Orai, nurminiitty, 0,9 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n51	1103
4	mt	409	Savitaipale	ku	h		Orraintaipaleen yliviennipaikka, tukkeja on siirretty kannaksen yli vesistöstä toiseen	IV	-	ekr	rs19	1104

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
5	mt	409	Savitaipale	ku	h	m	Vanha Partakosken maantie, rajatie, jonka varressa ovat mm. Parta- ja Kärnäkoski	IV	-	ekr	rs6	1105
6	pt	14777	Savitaipale	lu	v		Lähde, luonnontilainen suolähde	IV	-	VYP	v84	1106
7	mt	409	Savitaipale	lu	ka		Partakoski, kivikkoketo, 1,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n52	1107
8	mt	409	Savitaipale	ku	m	v	Kärnäkoski-Partakoski, 60 ha, miljöönsojelualue, varustuksia, silta, linnoitus	III	S	SK(2)	S349	1108
9	mt	409	Savitaipale	lu	ka		Kärnäkoski, nurmینیitty, 3,0 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n53	1109
10	mt	409	Savitaipale	ku	h	rh, m	Kärnäkosken linnoitus, Kustaan sodan aika 1788-90, 1791, vallit hyvin säilyneet	IV	-	ekr	rs1	1110
11	mt	409	Savitaipale	ku	m		Kärnäkosken silta, 1886	IV	-	ekr	rs2	1111
12	mt	409	Savitaipale	ku	m		Kärnäkosken mylly, 1830-luku	IV	-	ekr	rs3	1112
13	mt	409	Savitaipale	ku	h	m	Partakoski, maisemallisesti ja historiallisesti arvokas koskimiljö	IV	-	ekr	rs4	1113
14	mt	409	Savitaipale	ku	h		Partakosken varustus, miltei täysin tuhoutunut	IV	-	ekr	rs5	1114
15	mt	409	Savitaipale	ku	h	m	Partakosken silta, kaksiaukkoinen holvisilta, 1900-luvun alku	IV	-	ekr	rs7	1115
16	mt	409	Savitaipale	ku	h	rh, m	"Ruhtinaan maja" 1885, ulkoasu on säilynyt alkuperäisenä	IV	-	ekr	rs16	1116
17	mt	409	Savitaipale	lu	ka		Hakamäen luonnonsuojelualue, alueella myös museo	I	SL	SK	SL102	1117
18	vt	13	Savitaipale	lu	ka		Silmukkamänty, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm154	1118
19	vt	13	Savitaipale	ku	rh	m	Kirkko, 1922-24	IV	-	ekr	rs10	1119
20	vt	13	Savitaipale	ku	rh	m	Tapuli, 1779, korjattu 1846	IV	-	ekr	rs11	1120
21	vt	13	Savitaipale	ku	h	rh, m	Pitäjäntupa	IV	-	ekr	rs12	1121
22	vt	13	Savitaipale	ku	h	rh	Vanha Pappila, 1919	IV	-	ekr	rs13	1122
23	vt	13	Savitaipale	ku	h	rh, m	Hakamäen ulkomuseoalue, 5 ha, luonnonsuojelualue, jossa on kotiseutuyhdistyksen ulkomuseo	IV	-	ekr	rs14	1123
24	mt	377	Savitaipale	lu	m	h	Kaurionharju-Järvi-Savitaipale, 188 ha, järvien ja lampien ympäröimä selänne	III	MU	SK(3)	MU536	1124
25	mt	377	Savitaipale	lu	v	k	Nivelmykset, kaunis kaksiosainen suolampi, kasvillisuutena mm. uistincita ja ärviä	IV	-	VYP	v73	1125
26	mt	377	Savitaipale	lu	v	ka	Lampi, suorantainen, mähkää ja pitkälehtikihokkia	IV	-	VYP	v14	1126
27	pt	14697	Savitaipale	lu	m		Luhtalampi, jyrkkärantainen lähdelampi	IV	-	VYP	v71	1127
28	pt	14697	Savitaipale	lu	ka		Vuohilampi, vanhojen metsien suojeluohjelman kohde	II	-	LH	vm1	1128
29	mt	4174	Savitaipale	lu	ka		Hölsänniemi, heinäniitty, 1,0 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n54	1129
30	mt	377	Savitaipale	lu	v		Urpolampi, luonnontilainen suolampi, 4,9 ha	IV	-	VYP	v81	1130
31	pt	14724	Savitaipale	lu	l		paikallisesti tai maakunnallisesti merkittävä lintuvesi	IV	-	AHä	lv1	1131
32	pt	14724	Savitaipale	lu	l		paikallisesti tai maakunnallisesti merkittävä lintuvesi	IV	-	AHä	lv2	1132
33	mt	378	Savitaipale	lu	l		paikallisesti tai maakunnallisesti merkittävä lintuvesi	IV	-	AHä	lv3	1133
34	mt	409	Savitaipale	lu	ka		kotkansiipikasvusto	IV	-	AHä	le1	1134
35	mt	408	Savitaipale	lu	ka		rauhoitettu kataja	IV	-	AHä	ls1	1135
36	mt	377	Savitaipale	lu	ha		Järvi-Savitaipale, 2. Salpausselkä, monikäyttö, geologisesti eritt. merkittävä	II	-	AHä	ha1	1136
37	vt	13	Savitaipale	lu	ha		Altтарimäki - Säkniemi, 2. Salpausselkä, myös kulttuurimaisemaa	II	-	AHä	ha2	1137
38	mt	408	Savitaipale	lu	ha		Selkäkangas - Hulkonkangas, liittuu kulttuurimaisemaan, suo- ja vesimaisemaa	II	-	AHä	ha3	1138
39	pt	14775	Savitaipale	es			Korholansalmi, kivikautinen asuinpaikka?, kiviröykkiöitä, II lk	I	-	mv	2	1139
40	pt	14774	Savitaipale	lu	m		Solkei, rantakylä 200 ha, Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunta	II	-	matm	19	1140
41	mt	377	Savitaipale	ku			Järvi-Savitaipaleen linnoitus, 1791, osa Kaakkois-Suomen linnoitusketjua	IV	-	ekr	rs 8	1141
1	mt	381	Suomenniemi	lu	v	ka	Parikanlampi, suorantainen syvä metsälampi	IV	-	VYP	v16	1142
2	mt	381	Suomenniemi	lu	v	e, m	Maijärvi, metsäjärvi, eläimistössä mm. saukko	IV	-	VYP	v90	1143
3	pt	14696	Suomenniemi	ku	rh	m	Karkaus-Kauria -maantie ja kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs8	1144
4	pt	14696	Suomenniemi	lu	ka		Halisenkylä I, kivikkoketo, 0,6 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n55	1145
5	pt	14696	Suomenniemi	lu	ka		Halisenkylä II, heinäniitty, 0,4 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n56	1146
6	pt	14696	Suomenniemi	lu	v	m	Vuorilampi ja puro, luonnontilainen suolampi	IV	-	VYP	v17	1147
7	mt	4092	Suomenniemi	lu	v		Kärnelammet, kaksi luonnontilaista umpeenkasvavaa suolampea	IV	-	VYP	v15	1148
8	vt	15	Suomenniemi	ku	rh	m	Lyytikälän talo, kokonaisuutena hyvin säilynyt talonpoikaistalo	IV	-	ekr	rs4	1149
9	vt	13	Suomenniemi	lu	s		Kiesilänjoen rantaluhtaa ja -suota	IV	-	AHä	s1	1150
10	vt	13	Suomenniemi	lu	ka		Lyytikäisen neljä kuusta, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm157	1151
11	vt	13	Suomenniemi	lu	ka		Myllypellon tammi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm156	1152

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
12	vt	15	Suomenniemi	lu	s		Kiesilänjoen suo	III	MM2	SK(3)	S1	1153
13	mt	409	Suomenniemi	ku	h	rh, m	Kirkko, n.1870	IV	-	ekr	rs1	1154
14	mt	409	Suomenniemi	ku	rh	m	Tapuli, 1777	IV	-	ekr	rs2	1155
15	mt	409	Suomenniemi	ku	h	rh, m	Tuuha, tila 1700-luvulta	IV	-	ekr	rs3	1156
16	mt	409	Suomenniemi	ku	rh	m	Kirkonkylän kansakoulu, 1890	IV	-	ekr	rs5	1157
17	mt	409	Suomenniemi	ku	h	rh	Nuorisoseuran talo	IV	-	ekr	rs6	1158
18	mt	409	Suomenniemi	lu	ha		Suomijärven luonnonsuojelualue, 3,2 ha	I	-	AHä	ls1	1159
19	mt	409	Suomenniemi	ku	h		Ukkosen vallit, maavallit, osa 1788-90 rakennettua varustusketjua, nykyisin metsittynyt	IV	-	ekr	rs7	1160
20	pt	15119	Suomenniemi	lu	v		Simlammit, kaksi lähes luonnontilaista suolampea	IV	-	VYP	v93	1161
21	pt	i4696	Suomenniemi	lu	ka		Kuitura, vanhojen metsien suojeluohjelman kohde	II	-	LH	vm1	1162
22	vt	13	Suomenniemi	lu	ha		Kotalammen - Kaurianlammen harjualue, 34 ha	IV	-	AHä	ha1	1163
23	mt	409	Suomenniemi	lu	ha		Hautalammin ja Suomijärven harjualueet	IV	-	AHä	ha2	1164
24	pt	14696	Suomenniemi	lu	g		Kurkivuori, 37 ha	IV	-	VYH	kk1	1165
25	pt	14696	Suomenniemi	es			Kurkisalmi, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	1	1166
26	pt	14717	Suomenniemi	lu	m		Suomenkylä, rantakylä 500 ha, Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunta	II	-	matm	18	1167
27	pt	15911	Suomenniemi	lu			Arvokas vesialue	IV	-	VYP	v93	1168
1	pt	14866	Taipalsaari	lu	v		Letkuvanlampi, luonnontilainen suolampi	IV	-	VYP	v18	1169
2	pt	14866	Taipalsaari	lu	h	m	Kyläniemi, valtakunnallinen harjunsuojeluohjelman kohde, arvokas maisema-alue, 1460 ha	II	MU	SK(3)	MU556	1170
3	pt	14776	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Kurhilan kansakoulu, 1920-luvulta, kyläkuvassa tärkeä rakennus	IV	-	ekr	rs25	1171
4	pt	14802	Taipalsaari	lu	m		Pönniälänkangas, 51,9 km2	III	ah	SK(3)	ah	1172
5	pt	14783	Taipalsaari	ku	rh	m	Turunen (Sepän joukko), hyvin säilynyt maatalo keskeisellä paikalla	IV	-	ekr	rs19	1173
6	pt	14783	Taipalsaari	ku	rh	m	Peltoinkylän kulttuurimaisema, 1500-luvulta periytyvä rantakylä	IV	-	ekr	rs28	1174
7	pt	14783	Taipalsaari	lu	ka		Saikkola, heinäniitty, 0,5 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n41	1175
8	pt	14783	Taipalsaari	ku	rh		Karhu, mansardikattoinen vanha talo	IV	-	ekr	rs20	1176
9	mt	408	Taipalsaari	lu	ka		Levänen, kivikkoketo, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n38	1177
10	mt	408	Taipalsaari	lu	ka		Hovinmäki, heinäniitty, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n39	1178
11	pt	14781	Taipalsaari	lu	ka		Haikkaanlahti, heinäniitty, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n40	1179
12	pt	14784	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Rehulan kansakoulu, 1928, hyväkuntoinen rakennus	IV	-	ekr	rs24	1180
13	pt	14784	Taipalsaari	ku	rh	m	Haikonen, talonpikaistalo, jolla maisemallista arvoa	IV	-	ekr	rs17	1181
14	pt	14784	Taipalsaari	lu	v		Likolammit, kaksi pientä suppalampea	IV	-	VYP	v95	1182
15	mt	408	Taipalsaari	ku	rh	m	Vanhakartano, talonpoikaistalo, jossa yhtenäinen pihapiiri	IV	-	ekr	rs14	1183
16	mt	408	Taipalsaari	ku	rh	m	Haikkaanlahden kulttuurimaisema, sekä luonnon- että kulttuurimaisemaltaan tärkeä alue	IV	-	ekr	rs30	1184
17	mt	408	Taipalsaari	lu	ka		Kirkkosaari, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm160	1185
18	mt	408	Taipalsaari	lu	ka		Taipaleen kuusi piilipuuta, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm162	1186
19	mt	408	Taipalsaari	ku	h		Salpalinjan yleinen kulku Taipalsaarella	IV	-	ekr	rs32	1187
20	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Kirkko ja tapuli, 1845-47	IV	-	ekr	rs1	1188
21	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Kirkkoherran pappila, 1852	IV	-	ekr	rs2	1189
22	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Kirkonkylän kansakoulu, 1894	IV	-	ekr	rs3	1190
23	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Röyty, 1800-luvulta oleva kestäkievarakennus	IV	-	ekr	rs4	1191
24	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Kunnantoimisto, 1920-luvun mansardikattoinen rakennus	IV	-	ekr	rs5	1192
25	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Väinölä, mielenkiintoinen kulttuurihistoriallinen tausta, hyvin säilynyt	IV	-	ekr	rs6	1193
26	pt	14798	Taipalsaari	ku	rh	m	Kotiseutumuseo, 1800-luvun alun lainajvästömakasiini	IV	-	ekr	rs7	1194
27	pt	14798	Taipalsaari	ku	rh	m	Kaulio I, 1800-luvun lopun tyyppilinen, hyvin säilynyt maalaistalo	IV	-	ekr	rs8	1195
28	pt	14798	Taipalsaari	ku	rh	m	Kaulio II, n.1850, Kirkonkylän vanhimpia asuinrakennuksia	IV	-	ekr	rs9	1196
29	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Myly, 1949	IV	-	ekr	rs10	1197
30	pt	14798	Taipalsaari	ku	h	rh, m	Nikin hovi, tila 1830-luvulta, maisemallisesti keskeisellä paikalla	IV	-	ekr	rs15	1198
31	pt	14802	Taipalsaari	lu	l		ruovikkoalue, jonka pesimälinnustossa harvinaisia lajeja, muutoinaikainen levähdyspaikka	IV	-	AHä	lv1	1199
32	pt	14783	Taipalsaari	lu	l		ruovikkoalue, jonka pesimälinnustossa harvinaisia lajeja, muutoinaikainen levähdyspaikka	IV	-	AHä	lv2	1200

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
33	pt	14797	Taipalsaari	lu	l		ruovikkoalue, jonka pesimällinnustossa harvinaisia lajeja, muutoinaikainen levähdyspaikka	IV	-	AHä	lv3	1201
34	pt	14785	Taipalsaari	lu	k		kangasraunikki, uhanalainen kasvilaji	II	-	AHä	uh1	1202
35	pt	14807	Taipalsaari	lu	e		kalasääsken elinalue	II	-	AHä	uh3	1203
36	pt	14777	Taipalsaari	lu	ha		Suurenlamminkangas - Hiisimäki, 2. Salpausselkä	IV	-	AHä	ha1	1204
37	mt	409	Taipalsaari	lu	ha		Kuhalan harjualue, 160 ha	IV	-	AHä	ha2	1205
38	pt	14784	Taipalsaari	lu	ha		Valkjärvenharju, 150 ha	IV	-	AHä	ha3	1206
39	pt	14798	Taipalsaari	lu	ha		Pikku Punkaharju, 35 ha, osaksi kulttuurimaisemaa	IV	-	AHä	ha4	1207
40	mt	408	Taipalsaari	lu	g		Linnavuori, 16 ha	IV	-	VYH	kk1	1208
41	pt	14783	Taipalsaari	es			Rentola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	1209
42	pt	14798	Taipalsaari	es			Vaateranta, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	6	1210
43	pt	14798	Taipalsaari	es			Pinnakka, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	7	1211
44	pt	14799	Taipalsaari	es			Taipaløenranta, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	8	1212
45	pt	14784	Taipalsaari	es			Kujansuu, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	1213
46	pt	14784	Taipalsaari	es			Syrjälä, kivikautinen asuinpaikka, II (?) lk	I	-	mv	10	1214
47	pt	14783	Taipalsaari	es			Vammonniemi, rautakautinen polttohauta (tai hautoja), II lk	I	-	mv	14	1215
48	pt	14781	Taipalsaari	es			Kannuksen linnavuori, muinaislinna, I lk	I	-	mv	16	1216
49	mt	408	Taipalsaari	es			Kuivaketveleen linnavuori, muinaislinna, I lk	I	-	mv	18	1217
50	pt	14784	Taipalsaari	es			Kirveskylä, kiviröykkiöitä, II lk	I	-	mv	25	1218
51	pt	14784	Taipalsaari	es			Rasila, kivirakennelma, II lk	I	-	mv	26	1219
52	pt	14775	Taipalsaari	lu	m		Solkei, rantakylä 200 ha, Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunta	II	-	matm	19	1220
53	pt	14807	Taipalsaari	ku			Alatupa, klassistinen talonpoikaistalo	IV	-	ekr	21	1221
54	pt	14797	Taipalsaari	ku			Tulli, 1880	IV	-	ekr	22	1222
55	mt	4081	Taipalsaari	ku			Vehkataipaleen pumppuasema, 1936	IV	-	ekr	23	1223
56	pt	14807	Taipalsaari	ku			Pulkkaniemen hautamuistomerkki	IV	-	ekr	26	1224
57	pt	14807	Taipalsaari	ku			Salpalinjan yleinen kulku Taipalsaarella	IV	-	ekr	32	1225
58	mt	4081	Taipalsaari	ku			Salpalinjan yleinen kulku Taipalsaarella	IV	-	ekr	32	1226
59	pt	14799	Taipalsaari	lu			Arvokas vesialue	IV	-	VYP	v3	1227
60	pt	14807	Taipalsaari	lu			Heinäniitty 0,8 ha, perinneympäristökartoitus	IV	-	ekay	n43	1228
61	pt	14866	Taipalsaari	lu			Arvokas vesialue	IV	-	VYP	v18	1229
62	pt	14807	Taipalsaari	ku			Alatupa, päärakennus pihapiireineen	IV	-	ekr	21	1230
63	pt	14797	Taipalsaari	ku			Tulli, tila 1880	IV	-	ekr	22	1231
64	mt	4081	Taipalsaari	ku			Vehkataipaleen pumppuasema, 1936, arvokas teollisuusympäristö	IV	-	ekr	23	1232
65	pt	14807	Taipalsaari	ku			Pulkkaniemen hautamuistomerkki, 1918	IV	-	ekr	26	1233
66	pt	14866	Taipalsaari	ku			Kyläniemen kulttuurimaisema, miljöösuojelualue ja luonnonsuojelukohde	III	-	ekr	31	1234
1	mt	404	Uukuniemi	ku	h	rh, m	Kummun kansakoulu, 1926, maisemassa keskeisellä paikalla	IV	-	ekr	rs11	1235
2	mt	404	Uukuniemi	ku	m		Kummunkylän kulttuurimaisema, 1500-luvulta	IV	-	ekr	rs12	1236
3	mt	402	Uukuniemi	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	I	-	LH	va1	1237
4	pt	14952	Uukuniemi	lu	e		valkoselkätikan I-luokan esiintymisalue	I	-	LH	va1	1238
5	mt	402	Uukuniemi	ku	h	m	Niukkalan kulttuurimaisema	IV	-	ekr	rs13	1239
6	mt	402	Uukuniemi	ku	h	rh, m	Niukkalan kansakoulu, 1910	IV	-	ekr	rs10	1240
7	mt	402	Uukuniemi	lu	ka		Homavaara, keto, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n2	1241
8	mt	402	Uukuniemi	lu	ka		Kirkonkylän suoniitty, 0,5 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n1	1242
9	mt	402	Uukuniemi	ku	h		Pyhämäki, Uukuniemen ensimmäisen kirkon paikka, paikalla muistokivi	IV	-	ekr	rs1	1243
10	mt	402	Uukuniemi	ku	h		Kirkonpaikka ja hautausmaa, 1699, srk:n kolmas kirkon paikka	IV	-	ekr	rs2	1244
11	mt	402	Uukuniemi	ku	h	rh, m	Kirkko, myöhäisempireä 1793	IV	-	ekr	rs3	1245
12	mt	402	Uukuniemi	ku	rh	m	Tapuli, 1853	IV	-	ekr	rs4	1246
13	mt	402	Uukuniemi	ku	h	rh, m	Kirkkoherran pappila, 1830, uudeistettu 1898-1900	IV	-	ekr	rs5	1247
14	mt	402	Uukuniemi	ku	h	rh	Kappalaisen virkatalo, 1904	IV	-	ekr	rs6	1248

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
15	mt	402	Uukuniemi	ku	h	rh	Kanttorila, 1900-luvun alku	IV	-	ekr	rs7	1249
16	mt	402	Uukuniemi	ku	rh	m	Ertonlahti, mansardikattoinen päärakennus	IV	-	ekr	rs8	1250
17	mt	402	Uukuniemi	ku	h	rh, m	Kirkonkylän kansakoulu, 1906	IV	-	ekr	rs9	1251
18	mt	404	Uukuniemi	lu	ha		valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman kohde	II	-	AHä	ha1	1252
19	mt	404	Uukuniemi	lu	s		luonnontilainen avosuo	IV	-	AHä	S1	1253
20	mt	404	Uukuniemi	lu	s		suoalue, ilm. umpeenkasvanut lampi, jossa pesii mm. kurki	IV	-	AHä	S2	1254
21	mt	404	Uukuniemi	lu	ha		Syrjänsärkkä, liittyvä Niukkalankylän kulttuurimaisemaan, 120 ha	II	-	AHä	ha1	1255
22	mt	404	Uukuniemi	lu	ha		Vahasaari - Sirnihtansaari, 25 ha	IV	-	AHä	ha2	1256
23	mt	404	Uukuniemi	lu	g		Homavaara, 21 ha	IV	-	VYH	kk1	1257
24	pt	14953	Uukuniemi	lu	g		Pesonmäki, 17 ha	IV	-	VYH	kk2	1258
1	mt	368	Valkeala	lu	g		Kauppilan kivi, suuri siirtolohkare, rauh. luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm30	1259
2	mt	369	Valkeala	lu	k		Saanjärven siniyökönlehden kasvupaikka, luonnonsuojelualue	I	-	LH	lm194	1260
3	kt	60	Valkeala	lu	ka		Oravala, vanhojen metsien suojeluohjelman kohde	IV	-	LH	vm1	1261
4	mt	369	Valkeala	lu	e		uhanalaisen kurjen esiintymispaikkoja (useita pieniä järviä)	II	-	LH	G	1262
5	mt	3682	Valkeala	lu	le		Tukkulinvuoren lehto, lehtojensuojeluohjelman kohde	II	-	LH	le3	1263
6	mt	370	Valkeala	lu	le		Vahtermäen kallionaluslehto, 8,8 ha	II	-	YM	le1	1264
7	mt	368	Valkeala	lu	h	m	Selänpään kangas	III	S1	SKY	S1/3117	1265
8	mt	369	Valkeala	lu	s		Hevosoja - Kääpäälä, soidensuojeluohj. lähteinen, lettomainen korpialue, metsälitukka	I	-	LH	s4	1266
9	mt	369	Valkeala	lu	ka	m	Sammonkallion luonnonsuojelualue	I	SL	SK	SL3025	1267
10	mt	369	Valkeala	lu	k		Kääpäälä, uhanalaisen metsälitukan kasvupaikka	I	-	LH	k1	1268
11	mt	14628	Valkeala	lu	ka		luonnonmuistomerkki, tarkempi tieto lääninhallituksessa	I	-	LH	lm164	1269
12	mt	369	Valkeala	lu	ka		luonnonmuistomerkki, tarkempi tieto lääninhallituksessa	I	-	LH	lm188	1270
13	vt	15	Valkeala	lu	ka		luonnonmuistomerkki, tarkempi tieto lääninhallituksessa	I	-	LH	lm200	1271
14	vt	15	Valkeala	lu	e		petollinnun pesä	I	-	LH	pp	1272
15	mt	377	Valkeala	lu	e		kalasääsken pesä, Tuohikotti	I	-	LH	p5	1273
16	mt	3772	Valkeala	lu	e		kurjen pesimälampi	I	-	LH	CA	1274
17	mt	3772	Valkeala	lu	ka		Porrasmäen pihakuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM33	1275
18	mt	3772	Valkeala	lu	ka		luonnonmuistomerkki, tarkempi tieto lääninhallituksessa	I	-	LH	lm170	1276
19	mt	3772	Valkeala	lu	s		Haukkasuo	III	SU1	SKY	S1/692	1277
20	mt	368	Valkeala	lu	ka		Kartanonniemi, monipuolinen vanhan metsän alue	II	-	LH	LS2	1278
21	vt	15	Valkeala	lu	ka		Niittylahden kuusi, leveälatsuksinen ja riippaaksainen luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM21	1279
22	vt	15	Valkeala	lu	ka		Somuran mäki, vanh. metsien suojeluohj. monimuotoinen, jylhän kallion juurella oleva lehto	II	-	LH	vm9	1280
23	vt	15	Valkeala	lu	h		Korkiakangas, valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman kohde	II	SU1	SKY	S1/693	1281
24	pt	14649	Valkeala	lu	ka		Peuhun käärmekuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM24	1282
25	pt	14649	Valkeala	lu	ka		Tuomistonmäki, vanhojen metsien suojeluohjelma	II	-	LH	vm8	1283
26	mt	3772	Valkeala	lu	ha	g, m	Ronniharju, valtakunnallisen harjutuskimpuksen kohde	III	-	SK	S1/697	1284
27	vt	6	Valkeala	lu	ha	g	Salpausselkää, maisemaltaan arvokas harjualue	III	-	SK	S1/3115	1285
28	vt	6	Valkeala	lu	k		uhanalaisen hietaneilikan kasvupaikka	I	-	LH	uk9	1286
29	vt	6	Valkeala	lu	g	ka	Valkealan suurlähteet, erikoinen muodostuma	III	-	SK	SU1/696	1287
30	pt	14661	Valkeala	lu	ka		Metson kuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM32	1288
31	pt	14613	Valkeala	lu	ka		luonnonmuistomerkki, tarkempi tieto lääninhallituksessa	I	-	LH	lm65	1289
32	kt	60	Valkeala	lu	k		Paljassuo, uhanalaisen luhtaorvokin kasvupaikka tien vieressä	I	-	LH	uk8	1290
33	mt	367	Valkeala	lu	k		Myllypuron uhanalaisten orvokkirietytymien kasvupaikka	I	-	LH	uk5	1291
34	mt	367	Valkeala	lu	le	m, ka	Myllypuron lehto	III	SU1	SKY	SU1/691	1292
35	mt	367	Valkeala	lu	ka		Myllypuron vanha metsä, lettomainen kuusikko, vanhojen metsien suojeluohjelma	I	-	LH	VM5	1293
36	mt	3662	Valkeala	lu	g		Kaakkovuori-Haukilahdenmäki, 132 ha	IV	-	VYH	kk1	1294
37	pt	14649	Valkeala	lu	g		Lahdenmäki, 37 ha	IV	-	VYH	kk2	1295
38	pt	14570	Valkeala	lu	g		Sapinavuori, 14 ha	IV	-	VYH	kk3	1296

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkkm
39	mt	369	Valkeala	lu	g		Karhianvuori, 19 ha	IV	-	VYH	kk4	1297
40	mt	368	Valkeala	lu	g		Humalavuori, 6 ha	IV	-	VYH	kk5	1298
41	mt	368	Valkeala	lu	g		Kaisavuori, 95 ha	IV	-	VYH	kk6	1299
42	vt	15	Valkeala	lu	g		Porttivuori, 37 ha	IV	-	VYH	kk7	1300
43	pt	15028	Valkeala	es			Voikoski, kalliomaalaus, I lk	I	-	mv	3	1301
44	pt	14646	Valkeala	es			Lakiasuonmäki, kalliomaalaus, I lk	I	-	mv	5	1302
45	mt	367	Valkeala	lu	m		Kymijoen laakson maisema-alue, 18 000 ha, eteläisen rantamaan maisemamaakunta	II	-	matm	12	1303
46	kt	60	Valkeala	ku			Väliväylä, tukkien vesireitti	IV	-	klr	1	1304
47	kt	60	Valkeala	ku			Oravalan kartano, 1930-luku, arkkit. Heikki Siikonen	IV	-	klr	2	1305
48	pt	14597	Valkeala	ku			Kappalaisen pappila Tammisto, 1869	IV	-	klr	3	1306
49	mt	3773	Valkeala	ku			Jokelan mylly-ympäristö, 1840-luvun loppu	IV	-	klr	4	1307
50	pt	14616	Valkeala	ku			Kupias, tila, 1890-luku	IV	-	klr	5	1308
51	pt	14616	Valkeala	ku			Mylly-ympäristö	IV	-	klr	6	1309
52	pt	14645	Valkeala	ku			Vanhät kylänpaikat, Haimila, Kuivala, Mankki, Nissilä, Ranta-Utti, Karhula, Mieltula	IV	-	klr	7	1310
53	vt	6	Valkeala	ku			Utin linnoitus, puolibastioneilla varustettu tähden muotoinen linnoitus, 1791-1792	IV	-	klr	8	1311
54	mt	3751	Valkeala	ku			Utin asema ja sen ympäristö, 1921	IV	-	klr	9	1312
55	pt	14645	Valkeala	ku			Kuivalan seurantalo, 1957	IV	-	klr	11	1313
56	vt	6	Valkeala	ku			Kolkkala, tila 1890-luku, kertaustyyli	IV	-	klr	14	1314
57	pt	14646	Valkeala	ku			Auvosenkosken silta, 1907	IV	-	klr	15	1315
58	pt	14590	Valkeala	ku			Harjun villatehtaan alue, tehdas perustettiin 1898	IV	-	klr	16	1316
59	pt	14590	Valkeala	ku			Lappakosken koulut, 1935, arkkit. Toivo Salervo	IV	-	klr	17	1317
60	kt	60	Valkeala	ku			Harjun asema, 1887-1889, valtakunnallisesti merkittävä	IV	-	klr	18	1318
61	pt	14597	Valkeala	ku			Mettalo, huvilamainen asuinrakennus, n 1850	IV	-	klr	19	1319
62	pt	14597	Valkeala	ku			Ala-Rantala, rakennus 1891	IV	-	klr	20	1320
63	pt	14597	Valkeala	ku			Ylä-Rantala, rakennus 1899	IV	-	klr	21	1321
64	mt	368	Valkeala	ku			Valkealan kartano, 1858, valtakunnallisesti merkittävä	IV	-	klr	25	1322
65	mt	368	Valkeala	ku			Huvila, jugendhuvila 1922	IV	-	klr	26	1323
66	mt	368	Valkeala	ku			Valkealan kirkko, 1927, valtak. merkittävä tornillinen tiilikirkko	IV	-	klr	27	1324
67	mt	368	Valkeala	ku			Valkealan seurantalo, jugend 1912	IV	-	klr	28	1325
68	mt	368	Valkeala	ku			Vuorenrinne, asuintalo 1858/1860	IV	-	klr	29	1326
69	mt	368	Valkeala	ku			Kustaa III:n kivi, 1790, kuningas seurasi kiven takaa kirkolla käytyä taistelua 30.4.1790	IV	-	klr	30	1327
70	vt	15	Valkeala	ku			Somura, tila Rapojärven rannalla, 1800-luku	IV	-	klr	31	1328
71	pt	14648	Valkeala	ku			Hyyryn kylä, mäki kylä, arvokas maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti	IV	-	klr	32	1329
72	pt	14649	Valkeala	ku			Rämälän kylä, rakennukset kyläraitin varrella	IV	-	klr	34	1330
73	pt	14570	Valkeala	ku			Verlan pientaloalue, osa Verlan tehdasyhdyskuntaa, maisemassa tärkeä	IV	-	klr	35	1331
74	pt	14570	Valkeala	ku			Ojasela, paikalla oli 1700-luvun lopulla pieni kylä	IV	-	klr	36	1332
75	mt	369	Valkeala	ku			Hasulan kylä, merkittävä kokonaisuus, Valkealan vanhimpia kyliä	IV	-	klr	37	1333
76	mt	369	Valkeala	ku			Selänpään koulu, 1902	IV	-	klr	38	1334
77	mt	369	Valkeala	ku			Nakko, Selänpää, 1860	IV	-	klr	39	1335
78	mt	369	Valkeala	ku			Paloasema, 1948	IV	-	klr	40	1336
79	mt	369	Valkeala	ku			Terveystalo, 1948	IV	-	klr	41	1337
80	mt	369	Valkeala	ku			Selänpään asemaympäristö, 1887-1888	IV	-	klr	42	1338
81	pt	14609	Valkeala	ku			Honkala, maatila, 1700-luku	IV	-	klr	43	1339
82	pt	14609	Valkeala	ku			Lassero, maalattu hirsihuvila 1900-luvun alusta	IV	-	klr	46	1340
83	mt	4161	Valkeala	ku			Voikosken asemaympäristö, 1920-luku	IV	-	klr	48	1341
84	pt	14628	Valkeala	ku			Anttilan kylä, tiivis kyläkokonaisuus	IV	-	klr	49	1342
85	pt	14628	Valkeala	ku			Mietunaho, mäki kylä, jolla on maisemallista arvoa	IV	-	klr	50	1343
86	pt	14628	Valkeala	ku			Pihlajasaari, harjun kupeeseen syntynyt kylä	IV	-	klr	51	1344

Kymen läänin yleisten teiden ympäristön tila

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	ikm
87	pt	15028	Valkeala	ku			Nuolniemen kylä, nauhakylä	IV	-	klr	52	1345
88	mt	3772	Valkeala	ku			Puuskeri, tila 1800-luvulta	IV	-	klr	53	1346
89	mt	3772	Valkeala	ku			Seppälä, tila 1800-luvulta	IV	-	klr	54	1347
90	pt	14648	Valkeala	ku			Haukilahti, entinen kruunutila 1897	IV	-	klr	55	1348
91	pt	14666	Valkeala	ku			Kourulan koulut, 1898 arkkii A.A. Siren	IV	-	klr	56	1349
92	pt	14666	Valkeala	ku			Tirvan tehdasalue, 1890 paikalle perustettiin vesisaha, höyläämö ja kimröökitehdas	IV	-	klr	57	1350
93	mt	3772	Valkeala	ku			Maunon kyläkokonaisuus, ehjä rantakylä	IV	-	klr	58	1351
94	mt	369	Valkeala	ku			Vanhat kyläalueet: Tuohikotti, Pyöriä, Metsä-Rämä, Kääpälä, Lipiälä	IV	-	klr	60	1352
95	mt	368	Valkeala	ku			Torasjoen silta, 1909	IV	-	klr	61	1353
96	mt	368	Valkeala	ku			Kirjokivi, tila 1890-luku	IV	-	klr	65	1354
97	pt	14670	Valkeala	ku			Kannuskosken puuhiomon ja pahvitehtaan paikka, 1883	IV	-	klr	67	1355
98	mt	377	Valkeala	lu			Harjujen- ja maisemansuojelualue	II	-	SK	s1 3121	1356
1	kt	61	Vehkalahti	lu	ka		Harjun kuuset, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM11	1357
2	kt	61	Vehkalahti	lu	s		Kalliomäen korpisuo, luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu	I	-	LH	Is5	1358
3	kt	61	Vehkalahti	lu	ka		Usinmäen kangasvuokon kasvupaikat	I	-	LH	LS8	1359
4	kt	61	Vehkalahti	lu	ka		Harjun Riihimäki, rantametsä, kaksi lähettä	I	-	LH	LS9	1360
5	kt	61	Vehkalahti	lu	ka		Harjun pallokuuset	I	-	LH	LM10	1361
6	pt	14706	Vehkalahti	lu	ka		Mustolan kaunis tuulenpesämänty, lähellä tietä	I	-	LH	LM31	1362
7	pt	14699	Vehkalahti	lu	ka		Suonsaaren vanha metsikkö	I	-	LH	LS4	1363
8	pt	14699	Vehkalahti	lu	ka		Kinnarinmäen koivu, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM30	1364
9	pt	14675	Vehkalahti	lu	g		Kivikkomäen kallioalue	I	-	LH	k9	1365
10	mt	371	Vehkalahti	lu	ka		Lepikön käärmekuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM15	1366
11	mt	371	Vehkalahti	lu	ka		Vatajan kataja, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM17	1367
12	mt	371	Vehkalahti	lu	ka		Kokkolan koivu, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM14	1368
13	mt	371	Vehkalahti	lu	ka		Metsäkylän kataja, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM16	1369
14	pt	14675	Vehkalahti	lu	l	ka	Pieni Kannusjärvi, lintujärvi, rauhoittamisen arvoista kasvillisuutta	III	SU1	SK(1)	SU1/622	1370
15	kt	61	Vehkalahti	lu	v	ka	Karkialampi, luonnontilainen suorantainen metsälampi	IV	-	VYP	v104	1371
16	pt	14682	Vehkalahti	lu	ka		Rauhalan 3 suurta haaraista pihavaahteraa	I	-	LH	LM1	1372
17	kt	61	Vehkalahti	lu	ka		Kuuselan tienvarsikataja	I	-	LH	LM24	1373
18	kt	61	Vehkalahti	lu	ka		Salmentojärven 7 pienen sikermäkuusen ryhmä	I	-	LH	LM22	1374
19	pt	14691	Vehkalahti	lu	k		Onkamaan vuorimunkkialue, rauh. Is-lain nojalla	I	-	LH	Is3	1375
20	pt	14691	Vehkalahti	lu	h	m	seutukaavassa oleva harjujen- ja maisemansuojelualue	III	S1	SKY	S1/3105	1376
21	pt	14691	Vehkalahti	lu	l		Onkamaanjärvi, valtak. lintuvesiohjelman kohde	II	SL	SKY	SL3009	1377
22	vt	7	Vehkalahti	lu	l		Salminlahti, valtak. lintuvesiohjelman kohde	II	SL	SKY	SL3027	1378
23	vt	7	Vehkalahti	lu	ka		Pohjanpellon pihakuusi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	LM20	1379
24	kt	61	Vehkalahti	lu	l		Kirkkojärvi, valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohde	II	SL	SKY	SL600	1380
25	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Uhanalaisen laukkaneilikan kasvupaikka	I	-	LH	uhk	1381
26	vt	7	Vehkalahti	lu	l		Lupinlahti, valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohde	II	SL	LH	SL624	1382
27	mt	351	Vehkalahti	lu	h		seutukaavassa oleva suojelun arvoinen harjualue, harjusaaria	III	hs	SKY	hs3905	1383
28	pt	14675	Vehkalahti	lu	g		Kivikkomäki - Hyypiänmäki, 8 ha, 18 ha	IV	-	VYH	kk1	1384
29	kt	61	Vehkalahti	lu	g		Vuorisenmäki, 13 ha	IV	-	VYH	kk2	1385
30	kt	61	Vehkalahti	lu	g		Vilperinmäki, 22 ha	IV	-	VYH	kk3	1386
31	pt	14688	Vehkalahti	lu	g		Suuri Lupinmäki, kallioalue, hieno näköala yli Lupinlahden	IV	-	OYK/selvitys	1	1387
32	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Lehtomaista metsää, tesmaa, kevättähtimöä	IV	-	OYK/selvitys	2	1388
33	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Rinteen tihkuaue, kasvillisuus	IV	-	OYK/selvitys	3	1389
34	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Metsäruusun kasvupaikka	IV	-	OYK/selvitys	4	1390
35	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Rasvaturkin kallio, kalliokasvillisuus	IV	-	OYK/selvitys	5	1391
36	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Lehtomainen metsä, hakattu	IV	-	OYK/selvitys	6	1392

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lk
37	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Ryhmä suuria tervaleppiä	IV	-	OYK/selvitys	7	1393
38	pt	14688	Vehkalahti	lu	g		Silokalliopintoja	IV	-	OYK/selvitys	8	1394
39	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Muinaisrantakivikko	IV	-	OYK/selvitys	9	1395
40	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Silokallioketju	IV	-	OYK/selvitys	15	1396
41	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Silokallioselänne	IV	-	OYK/selvitys	16	1397
42	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Silokalliorinne	IV	-	OYK/selvitys	17	1398
43	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		3 kihokkilajia, virmasara sorakuopan pohjalla	IV	-	OYK/selvitys	18	1399
44	pt	14688	Vehkalahti	lu	g		Liukooskallio, jolta hyvä näköala Lupinlahdelle	IV	-	OYK/selvitys	19	1400
45	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Vanha kuusikko, osa lehtomaista	IV	-	OYK/selvitys	20	1401
46	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Tervaleppälehto (Met), vanha haapa	IV	-	OYK/selvitys	21	1402
47	pt	14688	Vehkalahti	lu	g		Vähäinen silokalliokumpu	IV	-	OYK/selvitys	22	1403
48	pt	14688	Vehkalahti	lu	g		Lähes metsän peittämä silokallio	IV	-	OYK/selvitys	23	1404
49	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Loivapiirteinen hyvin muodostunut silokallioalue, harvinainen heinä hina	IV	-	OYK/selvitys	24	1405
50	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Silokallioita, kalliokehokkia	IV	-	OYK/selvitys	25	1406
51	pt	14688	Vehkalahti	lu	g	ka	Avokallioalue, kalliokehokkia	IV	-	OYK/selvitys	26	1407
52	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Maaduntalahti, ranta- ja suokasvillisuutta	IV	-	OYK/selvitys	27	1408
53	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Tervaleppikko, suuruhoja	IV	-	OYK/selvitys	35	1409
54	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		ulkomaisia puulajeja, pellon reunassa tuulententoa	IV	-	OYK/selvitys	36	1410
55	pt	14688	Vehkalahti	lu	k		uhanalaista pikkupunkaa ja laukkaneilikkaa	I	-	OYK/selvitys	37	1411
56	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Tervaleppälehto, laidunhaka	IV	-	OYK/selvitys	38	1412
57	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Harjanne, jossa kasvaa saarnea ja vaahteraa, tiessä kaunis kivisilta	IV	-	OYK/selvitys	39	1413
58	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Peltosaareke, jolla kasvaa keltamataraa	IV	-	OYK/selvitys	42	1414
59	pt	14688	Vehkalahti	lu	ka		Peltoharjanne, jolla kookkaita lehmuksia, ruohokannetta	IV	-	OYK/selvitys	43	1415
60	mt	351	Vehkalahti	lu	g	ka	Jähinniemen sisäosan silokalliot, kalliokehokkia, kuluneita	IV	-	OYK/selvitys	94	1416
61	mt	351	Vehkalahti	lu	g		Silokallioita, kuluneita	IV	-	OYK/selvitys	97	1417
62	mt	351	Vehkalahti	lu	g	ka	laajoja ja kuluneita silokalliopintoja	IV	-	OYK/selvitys	98	1418
63	mt	351	Vehkalahti	lu	g		kupera jäkäläpeitteinen avokallio	IV	-	OYK/selvitys	100	1419
64	mt	351	Vehkalahti	lu	ka		kotkansiipikasvusto, laajenemassa tienpenkalle	IV	-	OYK/selvitys	101	1420
65	mt	351	Vehkalahti	lu	ka		2 istutettua saarnea	IV	-	OYK/selvitys	102	1421
66	mt	351	Vehkalahti	lu	g	ka	Mustavuoren kallioalue, jyrkänteitä	IV	-	OYK/selvitys	103	1422
67	mt	351	Vehkalahti	lu	g		Silokalliojono, siirtolohkareita	IV	-	OYK/selvitys	112	1423
68	mt	351	Vehkalahti	lu	ka		Lupinlahden rannan tervaleppälehto, prof. Kujalan koeala v. 1924 "Tervaleppä Suomessa"	IV	-	OYK/selvitys	113	1424
69	mt	351	Vehkalahti	lu	g		Pieni Lupinmäki, kallio, jolta kaunis näköala Lupinlahdelle	IV	-	OYK/selvitys	114	1425
70	mt	351	Vehkalahti	lu	g		Hunkerinvuori, jyrkkä kalliokumpu, jolta näköala aina Kotkaan saakka	IV	-	OYK/selvitys	115	1426
71	mt	351	Vehkalahti	lu	g	ka	Myllyvuori, avokalliovuori, jonka laella laaja kivikehä, kalliokasvillisuutta	IV	-	OYK/selvitys	117	1427
72	vt	7	Vehkalahti	es			Korvenharju, hiidenkiuas, I lk	I	-	mv	4	1428
73	vt	7	Vehkalahti	es			Pässkärrä, hiidenkiuas, I lk	I	-	mv	5	1429
74	kt	61	Vehkalahti	es			Kiilimäki, hiidenkiukaan pohja?, II lk	I	-	mv	6	1430
75	pt	14663	Vehkalahti	es			Kellokoski, hiidenkiuas, II lk	I	-	mv	7	1431
76	pt	14663	Vehkalahti	es			Kylänpää, kivikautinen hautapaikka, I lk	I	-	mv	8	1432
77	pt	14663	Vehkalahti	es			Pekkola, kivikautinen asuinpaikka, III lk	I	-	mv	9	1433
78	mt	371	Vehkalahti	es			Mäkelä, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	10	1434
79	mt	371	Vehkalahti	es			Rantala, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	11	1435
80	mt	371	Vehkalahti	es			Väittikangas, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	12	1436
81	mt	371	Vehkalahti	es			Hietojanvuori, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	13	1437
82	mt	371	Vehkalahti	es			Santamäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	14	1438
83	mt	371	Vehkalahti	es			Kelkkämäki, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	15	1439
84	mt	371	Vehkalahti	es			Klemolan seisake, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	16	1440

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lilsätunn.	kohde	arvoik.	kaava	lähde	nro.	lkm
85	mt	371	Vehkalahti	es			Kuusisto, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	17	1441
86	mt	371	Vehkalahti	es			Klemolan peltopuu, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	18	1442
87	mt	371	Vehkalahti	es			Gyllingin kauppa, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	20	1443
88	mt	371	Vehkalahti	es			Houvanmäki as. p., kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	21	1444
89	mt	371	Vehkalahti	es			Houvanmäki, louhos, kivilouhos, alkujaan kivikautinen?, II lk	I	-	mv	22	1445
90	mt	371	Vehkalahti	es			Kivimaa, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	23	1446
91	mt	371	Vehkalahti	es			Vartonen, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	24	1447
92	pt	14679	Vehkalahti	es			Rännärinoja, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	33	1448
93	pt	14679	Vehkalahti	es			Puustellinharju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	34	1449
94	pt	14679	Vehkalahti	es			Ahola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	35	1450
95	pt	14679	Vehkalahti	es			Mokkala, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	36	1451
96	pt	14679	Vehkalahti	es			Jaskala, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	37	1452
97	pt	14679	Vehkalahti	es			Lautamies-Uski, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	38	1453
98	pt	14679	Vehkalahti	es			Tonttila, kivikautinen asuinpaikka, I / II lk	I	-	mv	39	1454
99	pt	14679	Vehkalahti	es			Lempiö, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	40	1455
100	kt	61	Vehkalahti	es			Männistö, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	41	1456
101	kt	61	Vehkalahti	es			Ahola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	42	1457
102	kt	61	Vehkalahti	es			Hitonharjun Pirunpesä, Kvartsilouhos?, kivikautinen?, I / II lk	I	-	mv	51	1458
103	pt	14672	Vehkalahti	ku			Summan kartano, 1893	IV	-	klr	2	1459
104	pt	14672	Vehkalahti	ku			Summan sanomalehtipaperitehdas, 1953-55, Alvar Aalto	IV	-	klr	3	1460
105	pt	14672	Vehkalahti	ku			Petkele, asuntoja, 1953-55, Alvar Aalto	IV	-	klr	4	1461
106	vt	7	Vehkalahti	ku			Pumppuasema, 1954, Alvar Aalto	IV	-	klr	5	1462
107	vt	7	Vehkalahti	ku			Neuvottoman seurantalo, 1900-luvun alku	IV	-	klr	6	1463
108	kt	61	Vehkalahti	ku			Linnanmäki ympäristöineen, keskiajalla tunnettu kauppapaikka	IV	-	klr	7	1464
109	mt	3711	Vehkalahti	ku			Seppälä, tila, 1800-luvun loppu	IV	-	klr	8	1465
110	mt	3711	Vehkalahti	ku			Salmen silta, 1900-luvun alku	IV	-	klr	9	1466
111	mt	3711	Vehkalahti	ku			Salmenvirran rautatiesilta, 1899	IV	-	klr	10	1467
112	mt	3711	Vehkalahti	ku			Takkaniemi, huvila, 1884	IV	-	klr	11	1468
113	mt	371	Vehkalahti	ku			Tompuri, tila, laajennettu 1872	IV	-	klr	12	1469
114	mt	371	Vehkalahti	ku			Kappalaisen pappila, Suomalainen, vanhimmat osat 1700-luvulta	IV	-	klr	13	1470
115	kt	61	Vehkalahti	ku			Hautausmaa Husula, 1879	IV	-	klr	14	1471
116	mt	371	Vehkalahti	ku			Pitäjän viljamakasiini, 1826, 1858	IV	-	klr	15	1472
117	kt	61	Vehkalahti	ku			Husulan koulu, 1871	IV	-	klr	16	1473
118	pt	14675	Vehkalahti	ku			Husulan seurantalo, 1920-luku	IV	-	klr	17	1474
119	pt	14675	Vehkalahti	ku			Haminan-Valkealan tie, 1700-luvulta	IV	-	klr	18	1475
120	mt	371	Vehkalahti	ku			Reitkallin kartano, 1800-luvun loppupuoli	IV	-	klr	19	1476
121	mt	371	Vehkalahti	ku			Rantala, rakennusryhmä 1800-luvun loppupuolelta	IV	-	klr	20	1477
122	mt	371	Vehkalahti	ku			Parkkinen, asuintalo 1800-luvun puolivälistä, empiretyyli	IV	-	klr	21	1478
123	mt	371	Vehkalahti	ku			Metsäkylä, klemolanmäen kylämaisema	IV	-	klr	22	1479
124	pt	14685	Vehkalahti	ku			Pampyölin koulu, 1912	IV	-	klr	24	1480
125	pt	14685	Vehkalahti	ku			Lalu, asuintalo, jossa on savesta tehdyt ulko- ja väliseinät, 1873	IV	-	klr	25	1481
126	kt	61	Vehkalahti	ku			Myllykylän kartanoalue, Vehkajoen ranta-alue	IV	-	klr	26	1482
127	kt	61	Vehkalahti	ku			Myllykylän mylly, 1919	IV	-	klr	27	1483
128	kt	61	Vehkalahti	ku			Heimola, tilan päärakennus, 1800-luvun alkupuoli	IV	-	klr	28	1484
129	kt	61	Vehkalahti	ku			Sotilasleirin paikka 1741-1742, muistomerkki vuonna 1968	IV	-	klr	29	1485
130	kt	61	Vehkalahti	ku			Yksiaukkoinen kivisiila, 1910-1911	IV	-	klr	30	1486
131	kt	61	Vehkalahti	ku			Haminan-Lappeenrannan tie, maisemallisesti merkittävä	IV	-	klr	31	1487
132	kt	61	Vehkalahti	ku			Yksiaukkoinen kivihoivisiila ja myllynpaikka, 1900-luvun alku	IV	-	klr	32	1488

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
133	kt	61	Vehkalahti	ku			Nopanen, kestikievarina toiminut rakennus, 1860-luku/1920-luku	IV	-	klr	33	1489
134	pt	14679	Vehkalahti	ku			Jaskala, maatilan päärakennus 1880	V	-	klr	34	1490
135	kt	61	Vehkalahti	ku			Silta, 1900-luvun alkupuoli	IV	-	klr	35	1491
136	kt	61	Vehkalahti	ku			Yksiaukkoinen kivihoivisilta, 1900-luvun alku	IV	-	klr	37	1492
137	pt	14675	Vehkalahti	ku			Seurantalo, 1931	IV	-	klr	38	1493
138	pt	14675	Vehkalahti	ku			Suikkanen, tila 1906, maisemallisesti keskeinen	IV	-	klr	39	1494
139	pt	14675	Vehkalahti	ku			Peltola, tiivis rakennusryhmä, 1890-luku	IV	-	klr	40	1495
140	pt	14691	Vehkalahti	ku			Salmela, alueelle tyypillinen talonpoikaistalo 1920-luku	IV	-	klr	42	1496
141	pt	14691	Vehkalahti	ku			Salmela, rakennus 1900-luvun alku	IV	-	klr	43	1497
142	kt	61	Vehkalahti	ku			Kivelä, talo 1880-luku	IV	-	klr	44	1498
143	kt	61	Vehkalahti	ku			Osuuskauppa Jylhä, 1939	IV	-	klr	46	1499
144	mt	351	Vehkalahti	ku			Mäntlahden hovi, 1851	IV	-	klr	47	1500
145	mt	351	Vehkalahti	ku			Riissuo, Sulo Mäkelän ateljee ja asuintalo, 1947 ja 1950-luvun vaihde	IV	-	klr	48	1501
146	pt	14688	Vehkalahti	ku			Vilniemen kartano, 1836	IV	-	klr	49	1502
147	mt	351	Vehkalahti	ku			Pistoolikivet, kiviin liittyy rosvotarinoita ja perimätietoa	IV	-	klr	51	1503
148	mt	351	Vehkalahti	ku			Brakilan kartano, 1836	IV	-	klr	52	1504
149	kt	61	Vehkalahti	ku			Lankilan aitta, 1773	IV	-	klr	57	1505
150	pt	14691	Vehkalahti	lu			Luonnonsuojelualue	I	-	LH	Is3	1506
152	kt	61	Vehkalahti	lu			Arvokas vesialue	IV	-	VYP	v104	1507
153	pt	14679	Vehkalahti	lu			Harjujen- ja maisemansuojelualue	II	-	SK	s1 3104	1508
154	pt	14682	Vehkalahti	ku			Rantala, talo n.1900, maisemallisesti komealla paikalla	IV	-	klr	36	1509
1	pt'	14708	Virolahti	lu	ka		Monnonlampi-Mylly, vanhaa metsää	IV	-	LH	vm5	1510
2	pt	14708	Virolahti	lu	e		Harakkasuon kanahaukan reviiiri	IV	-	LH	ppm	1511
3	vt	7	Virolahti	lu	e		Huosiosuo, kalasääsken pesä	I	-	LH	p8	1512
4	mt	351	Virolahti	lu	ka		Pyterlahden tammi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm8	1513
5	mt	3511	Virolahti	lu	e		Ruokosuo, kalasääsken pesä	-	-	LH	p7	1514
6	pt	14733	Virolahti	lu	g		Sysimäki, 32 ha	IV	-	VYH	kk1	1515
7	mt	351	Virolahti	lu	g		Huuperinvuori, 20 ha	IV	-	VYH	kk2	1516
8	pt	14708	Virolahti	lu	g		Vuorilampi, 32 ha	IV	-	VYH	kk3	1517
9	mt	351	Virolahti	lu	g		Siipioravanvuori, 45 ha	IV	-	VYH	kk4	1518
10	mt	351	Virolahti	lu	g		Lapinvuori, 37 ha	IV	-	VYH	kk5	1519
11	mt	351	Virolahti	lu	g		Vahtivuori, 13 ha	IV	-	VYH	kk6	1520
12	mt	351	Virolahti	lu	g		Haakelinkangas, 50 ha	IV	-	VYH	kk7	1521
13	pt	14721	Virolahti	lu	g		Järvenvuori, 9 ha	IV	-	VYH	kk8	1522
14	pt	14754	Virolahti	lu	g		Himavuori, 5 ha	IV	-	VYH	kk9	1523
15	mt	3511	Virolahti	lu	ka		Ison pappilan tammi, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm7	1524
16	mt	351	Virolahti	lu	I		Kirkontura-Viikiläntura, valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohde	II	SL	SKY	SL3011	1525
17	vt	7	Virolahti	lu	ka		Pajulahden tammets	II	-	LH	lm14	1526
18	pt	14757	Virolahti	lu	g		Rantahaan siirtolohkare, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm16	1527
19	vt	7	Virolahti	lu	g		Vaalimaankosken suuri siirtolohkare, luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm17	1528
20	pt	14757	Virolahti	lu	ka		Saaranajan ja Koivulehdon rantalehdot	I	-	LH	LS4-6	1529
21	mt	387	Virolahti	lu	ka		Luonnonmuistomerkki	I	-	LH	lm267	1530
22	pt	14707	Virolahti	es			Tompuri, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	2	1531
23	vt	7	Virolahti	es			Kattelus 1, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	4	1532
24	vt	7	Virolahti	es			Kattelus 2, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	5	1533
25	pt	14708	Virolahti	es			Vuorilampi 2, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	6	1534
26	pt	14708	Virolahti	es			Vuorilampi 3, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	7	1535
27	pt	14718	Virolahti	es			Harju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	8	1536

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
28	pt	14718	Virolahti	es			Lanu 1, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	9	1537
29	pt	14718	Virolahti	es			Lanu 2, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	10	1538
30	pt	14718	Virolahti	es			Lanu 3, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	11	1539
31	pt	14718	Virolahti	es			Punntti, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	12	1540
32	pt	14718	Virolahti	es			Kuusela, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	15	1541
33	pt	14712	Virolahti	es			Jokela, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	17	1542
34	mt	351	Virolahti	es			Niemistö, esihistoriallinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	18	1543
35	mt	351	Virolahti	es			Viipurin portti, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	19	1544
36	mt	351	Virolahti	es			Hietsilanmäki, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	20	1545
37	pt	14712	Virolahti	es			Ylä-Pihlajan nuorisoseura, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	21	1546
38	pt	14757	Virolahti	es			Rantala, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	22	1547
39	pt	14757	Virolahti	es			Häkälä, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	26	1548
40	pt	14757	Virolahti	es			Kokkola, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	27	1549
41	pt	14757	Virolahti	es			Kolarinpelto, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	28	1550
42	pt	14757	Virolahti	es			Ylä-Kotola 1, kivikautinen asuinpaikka, I lk	I	-	mv	29	1551
43	pt	14757	Virolahti	es			Ylä-Kotola 2, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	30	1552
44	pt	14757	Virolahti	es			Mattilan VPK, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	31	1553
45	pt	14757	Virolahti	es			Kuusela, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	32	1554
46	pt	14757	Virolahti	es			Värri, kivikautinen asuinpaikka?, II lk	I	-	mv	33	1555
47	pt	14735	Virolahti	es			Kotaniemi, kiviröykkiö, II lk	I	-	mv	37	1556
48	mt	351	Virolahti	es			Sydänkyä, hiidenkruas, II lk	I	-	mv	40	1557
49	pt	14757	Virolahti	lu	m		Vaalimaanjokilaakso, 3000 ha, Eteläisen rantamaan maisemamaa-alue	II	-	matm	14	1558
50	vt	7	Virolahti	ku			Klamilan kylä, tiivis kyläkokonaisuus	IV	-	klr	1	1559
51	vt	7	Virolahti	ku			Malmila-Skipparila, kulttuurimaisema-alue	IV	-	klr	2	1560
52	pt	14707	Virolahti	ku			Ollinmäki, kylä	IV	-	klr	3	1561
53	pt	14707	Virolahti	ku			Kattilainen, harvarakenteinen kylä	IV	-	klr	4	1562
54	vt	7	Virolahti	ku			Ravijoen kylä, kulttuurimaisemaa, rakennushistoriallisesti arvokkaita rakennuksia	IV	-	klr	5	1563
55	pt	14708	Virolahti	ku			Nopala, viljelymaisema-alue	IV	-	klr	6	1564
56	pt	14721	Virolahti	ku			Rajakivi, Uudenkaupungin rauha, 1722	IV	-	klr	7	1565
57	mt	351	Virolahti	ku			Yksiaukkoinen kiviholvisilta, 1916	IV	-	klr	8	1566
58	mt	3511	Virolahti	ku			Kirkon ympäristö, 1766	IV	-	klr	11	1567
59	mt	3511	Virolahti	ku			Kansakoulu, 1894	IV	-	klr	12	1568
60	mt	3511	Virolahti	ku			Kirkkoherran pappila, Katajisto	IV	-	klr	13	1569
61	mt	3511	Virolahti	ku			Kuusela, tila, 1890-luku	IV	-	klr	14	1570
62	mt	3511	Virolahti	ku			Hiukka, 1832, kappalaisen pappila	IV	-	klr	15	1571
63	mt	3511	Virolahti	ku			Alon talo, 1857, hieno ympäristö ja kiviaita	IV	-	klr	16	1572
64	mt	3511	Virolahti	ku			Rajakivi "Itäkivi", 1723	IV	-	klr	17	1573
65	mt	3511	Virolahti	ku			Rajakivi "Everstien kivi", 1723, 1727	IV	-	klr	18	1574
66	mt	351	Virolahti	ku			Rajakivi "Heijarin kivi", 1722	IV	-	klr	19	1575
67	mt	351	Virolahti	ku			Salpaliinja 1940-luku	IV	-	klr	21	1576
68	mt	351	Virolahti	ku			Lounais-Karjalan kansanopisto, al. 1873	IV	-	klr	22	1577
69	mt	351	Virolahti	ku			Jukola, alunperin kouluna ollut rakennus, 1927	IV	-	klr	23	1578
70	mt	351	Virolahti	ku			Rajas, talo, vanhimmat osat 1700-luvulta	IV	-	klr	24	1579
71	mt	351	Virolahti	ku			Räty, talo 1800-luvun puoliväli	IV	-	klr	25	1580
72	mt	351	Virolahti	ku			Pyterlahden kartano, 1870-luku	IV	-	klr	26	1581
73	mt	351	Virolahti	ku			Kansakoulu ja ympäristö, 1872	IV	-	klr	27	1582
74	mt	351	Virolahti	ku			Sirkkiä, jugendtalo 1909	IV	-	klr	29	1583
75	mt	351	Virolahti	ku			Ala-Nakarä, 1800-luvun alku/1900-luvun alku	IV	-	klr	30	1584

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
76	pt	14735	Virolahti	ku			Jokimies (Corsberg), maatalo 1800-luvun puoliväli	IV	-	klr	31	1585
77	vt	7	Virolahti	ku			Harju (Lehtinen), tila 1880-luvulta	IV	-	klr	32	1586
78	mt	351	Virolahti	ku			Kaksiaukkoinen kiviholvisilta, 1916	IV	-	klr	33	1587
79	mt	351	Virolahti	ku			Louhela, asuinrakennus 1910	IV	-	klr	34	1588
80	mt	351	Virolahti	ku			Kansakoulu, 1893-1904	IV	-	klr	35	1589
81	mt	351	Virolahti	ku			Koskela ns. lääkäritalo, 1900-luvun alku	IV	-	klr	36	1590
82	mt	384	Virolahti	ku			Tulkki, umpipihainen maalaistalo 1870-luku	IV	-	klr	37	1591
83	pt	14735	Virolahti	ku			Suurpään saha, 1940-luku	IV	-	klr	38	1592
84	vt	7	Virolahti	ku			Harju, talo 1880-luvun alkupuoli, maisemallisesti merkittävä paikka	IV	-	klr	39	1593
85	pt	14735	Virolahti	ku			Salpalinja, 1940-luku	IV	-	klr	40	1594
86	vt	7	Virolahti	ku			Rajakivi "Sahantauksen kivi", 1723	IV	-	klr	41	1595
87	pt	14735	Virolahti	ku			Rajakivi "Lepkankaan kivi", 1723	IV	-	klr	42	1596
88	pt	14735	Virolahti	ku			Seurantalo Toimela ja ympäristö, 1910	IV	-	klr	43	1597
89	pt	14735	Virolahti	ku			Lahtela, tila 1880-luvulta	IV	-	klr	44	1598
90	pt	14757	Virolahti	ku			Mylly ja saha, 1844/1900-luvun alku	IV	-	klr	45	1599
91	pt	14757	Virolahti	ku			Vaalimaan kylä	IV	-	klr	46	1600
92	pt	14757	Virolahti	ku			Mattila (Taari), tila 1842/1929	IV	-	klr	47	1601
93	pt	14757	Virolahti	ku			Mattilan mylly, 1870-luku	IV	-	klr	48	1602
94	pt	14757	Virolahti	ku			Mäntylä, 1912, maatalo ympäristöineen	IV	-	klr	49	1603
95	pt	14757	Virolahti	ku			Kotolan kansakoulu, 1900-luvun alku	IV	-	klr	50	1604
96	pt	14757	Virolahti	ku			Rajakivi "Kalliopellon kivi", 1722	IV	-	klr	51	1605
97	mt	351	Virolahti	ku			Kummikirkon kivet, piilokirkko pikkuvihan aikana	IV	-	klr	53	1606
98	pt	14757	Virolahti	ku			Hämeenkylässä louhosalue, 1700-luku	IV	-	klr	71	1607
99	pt	14744	Virolahti	ku			Sittasaaren (Huvisaaren) louhosalue, 1700/1800/1900-luvun alku	IV	-	klr	73	1608
100	pt	14744	Virolahti	ku			Ukkosaaren louhosalue, 1910-luku	IV	-	klr	74	1609
101	pt	14744	Virolahti	ku			Riisniemen louhos, 1700-luku/1910-luku	IV	-	klr	75	1610
102	mt	351	Virolahti	ku			Klamilanlahden louhos	IV	-	klr	78	1611
1	pt	14748	Ylämaa	lu	ka		Kasari, heinäniitty, 0,5 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n67	1612
2	pt	14759	Ylämaa	lu	g		Sunnonvuori, 20 ha	IV	-	VYH	kk1	1613
3	pt	14748	Ylämaa	lu	ka		Hirvaslampi, kallioketo, 0,1 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n66	1614
4	pt	14748	Ylämaa	ku	rh	m	Pätärin talo, 1800-luku, toimii talomuseona	IV	-	ekr	rs5	1615
5	pt	14748	Ylämaa	ku	rh		Kivikko, rakennus 1800-luvun lopulta	IV	-	ekr	rs6	1616
6	pt	14748	Ylämaa	ku	rh		Järvelä, päärakennus, 1887	IV	-	ekr	rs7	1617
7	pt	14789	Ylämaa	ku	h		Kenttävarustuksia 1. maailmansodan ajalta	IV	-	ekr	rs11	1618
8	mt	3864	Ylämaa	ku	h	rh, m	Kirkko, 1931	IV	-	ekr	rs1	1619
9	mt	3864	Ylämaa	ku	h	rh, m	Kirkkoherran pappila, 1925	IV	-	ekr	rs2	1620
10	mt	3864	Ylämaa	ku	h	rh	Kirkonkylän koulu	IV	-	ekr	rs3	1621
11	mt	387	Ylämaa	ku	h		Suojeluskunnantalo	IV	-	ekr	rs4	1622
12	pt	14787	Ylämaa	ku	rh	m	Toikka, kylämaisemassa tärkeä talo, 1800-luvun loppu	IV	-	ekr	rs14	1623
13	pt	14789	Ylämaa	lu	ka		Hyttilä, nurmieniitty, 0,2 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n62	1624
14	pt	14788	Ylämaa	ku	rh		Villalalan rukoushuone	IV	-	ekr	rs13	1625
15	pt	14786	Ylämaa	lu	ka		Pukalus, järvenrantaniitty, 0,3 ha	IV	-	ekay	n63	1626
16	pt	14786	Ylämaa	lu	ka		Leino, kallioketo, 0,3 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n64	1627
17	mt	387	Ylämaa	lu	s		luonnontilainen suo (räme - lyhytkorsineva)	IV	-	AHä	S1	1628
18	mt	387	Ylämaa	ku	h		Hirvihaudankangas, kuoppapyydystys- ja tervanpoltoalue	IV	-	ekr	rs12	1629
19	pt	14779	Ylämaa	lu	g		Sammalisenvuori, 19 ha	IV	-	VYH	kk2	1630
20	mt	387	Ylämaa	ku	rh		Seurojentalo	IV	-	ekr	rs9	1631

Ympäristön arvokohteet

kartta	tielk.	tienro.	kunta	tyyppi	tunnus	lisätunn.	kohde	arvolk.	kaava	lähde	nro.	lkm
21	mt	387	Ylämaa	ku	h	rh, m	Joutsenkosken mylly, 1914, arvokasta kulttuurimaisemaa	IV	-	ekr	rs8	1632
22	mt	387	Ylämaa	ku	m		Joutsenkosken mylly, 1914 miljöönsuojelualue	III	MU	SK(3)	MU327	1633
23	mt	14778	Ylämaa	lu	ka		Väkeväjärvi, järvenrantaniitty, 0,5 ha, perinneympäristöjen kartoitus	IV	-	ekay	n65	1634
24	mt	14787	Ylämaa	es			Rantala, rautakautinen hauta, II lk	I	-	mv	1	1635
25	mt	14819	Ylämaa	es			Harju, kivikautinen asuinpaikka, II lk	I	-	mv	2	1636